16 పేజీలు అణా: సం॥ చందా రు 4: R. No. M. 3152.

జమీన్ రైతు

—సంపాదకుడు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు.

సంపుటం 11 | శుక్రవారము : నెల్లూరు : 16—8—40. | సంచిక 33

ఈ వారంలో—
1. ఏమిటీ నూతనవిన్యాసం.
2. పాంగోచరిత్ర.
3. ఇదివిన్నారా?
4. కథ: చీకట్లో చిందులాట.
5. రంగా గారికి శిక్ష.
6. సినిమా-పేజీ.
7. నాగపూరు కాన్ఫరెన్సు.

అంతర్జాతీయ రంగం:

ఇంగ్లండుపై తీవ్రవిమానదాడి — ఏడెనుపైన ఇటలీదాడి — సోమాలిలాండు యుద్ధం — ఐర్లండుస్థితి — మాజీ ఫ్రెంచి మంత్రులపై నిందారోపణ — డిగాల్ సేనాని ప్రయత్నం — స్పెయిన్ యుద్ధంలో దిగుతుందా? — సిరియా మాత — ఇండోచైనా గొడవ — చైనాఆగ్రహము — బ్రిటీషు సైనిక ఉపసంహారం — అమెరికా సైన్యపు రక్షణ — జపానులో బ్రిటిషు వ్యతిరేకప్రదర్శనాలు — దక్షిణ అమెరికా హిట్లరు అరెస్టు — ఆల్బేనియాను పౌరుని హత్య — ఆల్బేనియాలో తిరుగుబాటు — ఆస్ట్రేలియా మంత్రుల దుర్మరణము —

ఇంగ్లండుపై తీవ్రవిమానదాడి:

ఇంగ్లండుపైన శత్రువిమానదాడి తీవ్రమైనది. దట్టమైన పొగ తెరలను ఆకాశంలో 15 మైళ్ల వరకు కమ్మించి పిమ్మట జర్మను విమానాలు దాడిని ప్రారంభించినవి. ఇది వారం రోజుల నాటి మాట. ఆ తర్వాత మూడుదినాలు క్రిందట 500 జర్మను వైమానికులు పాల్గొని దాడి సల్పినవి. ఇంగ్లండుతీరంలో ఇక్కడ, అక్కడ అంతటా శత్రువిమానాలే అన్నట్లు ఉండిందట. మిడ్లండ్సు స్కాట్లండు ప్రాంతం, దక్షిణకెంటు, సౌధామ్టను, ఇంకా ఎన్నో ప్రాంతాలపై దాడి జరిగింది.

ఆంగ్ల వైమానికులధీశక్తి:

కాని బ్రిటిషు వైమానికులు ధైర్యంగా శత్రువును ఢీకొన్నారు. ఒకప్పుడు నిమిషానికి ఒక శత్రువిమానం చొప్పున జర్మను విమానాలు నేల కూలినవని బ్రిటిషు రేడియోవార్తలు తెల్పుచున్నవి.

ఏడెనుపైన ఇటలీదాడి:

ఈపైపున జర్మనీదాడికి తోడుగా, ఆవైపున ఏడెనుపైన ఇటలీ విమానాలు దాడిసల్పినవి. జన నష్టం కలిగింది. కొందరు క్షతగాత్రులైనారు. బ్రిటిషుసైన్యాలు ఏడెన్ను ఇంతవరకు తమరక్షణ క్రిందనే జయప్రదంగా వుంచుకోగలిగినారు.

ఏడెనుపైన తీవ్రమైన దాడిఆనగానే యుద్ధం ఇక ఇండియాకు వ్యాపిస్తుందా అని ఆందోళన కలుగుతున్నది.

సోమాలిలాండు యుద్ధం:

సోమాలిలాండు యుద్ధంలో ఇటాలియను సేనలు మెుండెట్లో ముందుకుపోకుండా అడ్డగించబడినవి. కాని ఇటాలియన్లు మళ్లీనిరాఘాటంగా చాలాదూరం ముందుకు వచ్చేసినారు. అందువల్ల బ్రిటిషు సైన్యాలను జాగ్రత్తగా చెక్కుచెదర కుండా, బ్రిటిషు సేనాధిపతులు ఉపసంహరించినారు. పరస్పర స్వాధీన ప్రాంతాలపై ఇటాలియను, ఇంగ్లీషు విమానాలు దాడిసల్పుతున్నవి.

ఐర్లండుస్థితి:

ఐర్లండుమీదుగా నాజీలు ఇంగ్లండుమీద దాడిసల్పుతారని ఇదివరకొక వదంతి గల్గింది. కనక ఐరిషు సంరక్షణ విషయమై ఆంగ్లరాజకీయ వేత్తలు ఆందోళన పడుతూవచ్చారు.

ఐర్లండుయొక్క రక్షణకేమీ లోపము లేద నియు, శత్రువు ఐర్లండుమీద దాడిసల్పడం సాధారణంగా సంభవం కాదనియు డీవెలరా ప్రధాని ప్రకటిస్తున్నాడు.

ఫ్రాన్సులో మాజీమంత్రులపై నిందారోపణ:

రయోము అనుగ్రహదేశంలో దలాడియరు, జనరలు గేమెలిను, బ్లం, మాండలు మున్నగురాజకీయవేత్తలు ఆంగ్లపక్షం వహించి ఫ్రాన్సుపై అనవసరయుద్ధాన్ని తెచ్చి నెత్తిపై గుద్దినందుకని, వారి పరోక్షంలోనే, ఫ్రెంచికోర్టులో జరిగే విచారణ త్వరలో పూర్తి అవుతుంది.

డిగాలు సేనాని ప్రయత్నం:

యుద్ధసన్నాహానికి ఇంగ్లండులో ఫ్రెంచి వారిని తయారు చేస్తూవుండే డిగాలుసేనానికి పెసిఫిక దీవిలైన న్యూహెబ్రిడీసునుండి మద్దతు వస్తున్నది. ఫ్రెంచి మొరోకోలోకూడ ఇతనికి సహాయసంపత్తి వస్తుందట.

స్పెయిను యుద్ధంలో దిగుతుందా?

స్పెయిను దేశముకూడ తాటస్థ్యాన్ని వదలి వేసి ఇటలీయొక్క అడుగుజాడల్లో నడచిపోతుందాఅని సందేహం గల్గుతున్నది. మాస్కో రేడియో వార్త తేల్చే సంగతినిబట్టి, స్పెయిను నావలన్నిటిని కొన్ని నిర్ణీతమైన రేవులకు చేర్చడాన్నిబట్టి చల్లగా స్పెయిను యుద్ధంలోదిగే ప్రయత్నం చేస్తున్నదాఅని అనుమానం గల్గుతున్నది.

సిరియా మాత:

ఫ్రెంచివారి మాండేటు క్రిందనున్న సిరియా దేశంలోకి మిలిటరీ వయస్సుగల బ్రిటిషు పౌరులెవ్వరు వెళ్లగూడదని ఉత్తర్వు చేయబడినది.

ఇండో చైనా గొడవ:

ఫ్రెంచి ఇండోచైనాలో ఒకమంచి నికేతనము, వ్యాపారపు రహదారి జపాను కోరుతున్నది. ఫ్రెంచి ప్రభుత్వం జపాను కోర్కెను అంగీకరించేటట్లు యున్నది.

చైనా ఆగ్రహము:

ఇండోచైనావద్ద జపాను సేనలు బహుసంఖ్యాకంగా కేంద్రీకరణ మవుతున్నవి. అక్కడికి చైనా సేనలనుకూడ నడిపించి లడాయికి పూనుకోవలెనని చైనా సర్వసేనాని చైయాంగుకేషేకు ప్రకటిస్తున్నాడు.

బ్రిటిషు సైనిక ఉపసంహారం:

షాంగై, ఉత్తర చైనాలలోనున్న బ్రిటిషు సైన్యాలను బ్రిటిషుప్రభుత్వం స్వదేశానికి మరల్చి వేస్తున్నది. జపాను వత్తిడివల్లగాదట, వేరొకచోట యుద్ధసన్నాహానికి అవసరమైనందువల్ల వాటిని తీసుక పోతున్నామని బ్రిటిషుప్రభుత్వం ప్రకటించింది.

అమెరికా సైన్యపురక్షణ:

షాంగైలో అమెరికావారి ఆస్తి పాస్తులకు రక్షణ గల్గించే నిమిత్తం, బ్రిటిషు సైన్యాలకు బదులుగా, 3700 అమెరికను నావలు సైనికులతో బయలుదేరి షాంగైకు పోతున్నవట.

జపానులో బ్రిటిషు వ్యతిరేక ప్రదర్శనాలు:

బ్రిటిషు ప్రభుత్వాచర్యను ఖండిస్తూ, బ్రిటిషు ప్రభుత్వం జపానుకు ఏవిధమైన అడ్డంకి ఎక్కడా కలుగ చేయుగూడదని జపానునగర వీధుల్లోకొన్ని ప్రదర్శనాలు జరిగినవి.

****

అమెరీగారి బెదరింపు

కామన్సుసభలో ఆగస్టు 14 తేదిన మాట్లాడుతూ, కాంగ్రెసు భారతదేశానికంతా ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నదా అని అమెరీగారిని ప్రశ్నించినారు, ముస్లిములు, నిమ్నజాతులు, సంస్థానాధిపతులు కాంగ్రెసు చెప్పేమాటను అంగీకరించనప్పుడు బ్రిటిషు ప్రభుత్వం ఒక్క కాంగ్రెసు చెప్పినట్లే ఎట్లా పోతుంది అంటూ అమెరీగారు కాంగ్రెసు గొప్పరాజకీయ సంస్థ, దేశవ్యాప్త సంస్థ అయినప్పటికి, దేశానికంతా కాంగ్రెసు ప్రాతినిధ్యాన్ని అంగీకరించడానికి వీలులేదు! కాంగ్రెసు కాకపోతే ఇతరపార్టీల సహాకారంతో వైస్రాయి యుద్ధప్రయత్నానికి పూనుకుంటాడు అని అమెరీగారన్నారు.

****

దక్షిణామెరికా హిట్లరు అరెస్టు:

దక్షిణామెరికా హిట్లరు అని పిలువబడే ఫహమను ఆనే నాజీపార్టీ పెద్దమనిషి కంకాడియా వద్ద అరెస్టుచేయబడినాడు. యూరుగ్వేరాష్ట్రాన్ని నాజీ వలసరాజ్యంగా చేయడానికి ఇతడుకుట్ర పన్నినాడట.

ఆల్బేనియా పౌరునిహత్య:

ఆల్బేనియా వాస్తవ్యుడైన దౌతహోగియా అనేవ్యక్తి గ్రీసుదేశంలో చంపబడినాడు. ఇది బ్రిటను ప్రోత్సాహంతో గ్రీసుగవర్నమెంటువారు చేయించినారని ఇటలీ నేరారోపణ చేస్తున్నది. ఇటలీ పత్రికలు గ్రీసునియంతయగు మెటక్సాసు మీద నిప్పులు గ్రక్కుతున్నవి.

ఇంత ఆగ్రహానికి హోగియాహత్య మాత్రమే కారణం కాజాలదు. నిజమైన కారణం ఇదివుండవచ్చు. రుమేనియా చేసినట్లు గ్రీకుదేశం బ్రిటిషు గ్యారంటీని త్రోసిపుచ్చలేదు.

అల్బేనియాలో తిరుగుబాటు:

ఆల్బేనియాలో ఇటలీ కెదిరించి తిరుగుబాటు జరుగుతున్నదని, 400 మంది ఇటాలియన్లు ఇప్పటివరకు హతులైనారని ఒకవార్త వచ్చింది.

ఆస్ట్రేలియామంత్రుల దుర్మరణం:

విమానంలో ప్రయాణం చేస్తూవుండిన ఆస్ట్రేలియా మంత్రులుకొందరు గొప్ప సైనికోద్యోగులు కొందరూ హఠాత్తుగా విమానం కూలిపోయినందువల్ల దుర్మరణము పాలైనారు.

కామన్సుసభలో చర్చిలు, ప్రభువుల సభలో కాల్డికోటు ప్రభువు వారికార్యసాహసాల నభినందించి వారి మరణమునకు బ్రిటిషు ప్రజల పక్షాన భూరితాపం తెల్పిరి.

——

షాంగే చరిత్ర

షాంగేలో వుండే ఆంగ్లేయులపైన జపాను వారు హత్యా ప్రయత్నాలు గావిస్తున్నారని, ఆంగ్లేయులను ఏదో ఒక అజ్ఞాతస్థలానికి తీసుకొనిపోయి జపానువారు ఏడిపించి చంపుతున్నారనే వార్తలు పత్రికల్లో వస్తూవున్నవి. దీనికేం కారణం?

వునికి.

షాంగే వునికిని గురించి సమగ్రంగా తెలుసుకుంటేనేగాని ఆప్రశ్నకు సమాధానం రాదు.

చైనా దేశంలోని గొప్ప రేవుపట్టణాల్లో షాంగే ఒకటి. అంతేగాదు ప్రపంచంలో ఉండే గొప్పనగరాల్లో ఆరవదానిగా షాంగే వస్తుంది. 1939 లెక్కల ప్రకారం జనాభా 40 లక్షలు.

దరిద్రం విలాసం:

ఈనగరంలో ఒకవంక గర్భదరిద్రం, మరొకవంక దైభవోపేతమైన విలాసం వున్నవి. ఇంకే ఏనగరంలోను ... క్షుబ్బులతుందరి ఇంతటి విలాసమయజీవనం కన్పించదు. ఒకసంవత్సరానికి షుమారుగా 23000 మంది దిక్కులేకుండా వీధుల్లోబడి చచ్చిపోతూవుంటారు. మరికొన్నికొన్ని హోటళ్లలో ఒకపూట భోజనానికి 120 పౌన్లు అంటే 1200 రూపాయలకు పైగా చార్జీ వుంటుంది.

మూడు భాగాలు:

షాంగేలో మూడు ముఖ్యమైన పెద్ద భాగాలున్నవి. ఒకటి ఇంటర్నేషనలు సెటిల్మెంటు. ఇందులో బ్రిటిషువారు, అమెరికావారు ఎక్కువగా వుంటారు. రెండవది ఫ్రెంచి కన్సెషను. ఈప్రాంతం ఫ్రెంచి రాజ్యభాగంగా యింతవరకు వుండిపోయింది. మూడవది జపానువారి స్వాధీనంలో వుండే యాంగ్జి ప్రాంతంపూ. టోక్యో జపానుకు రాజధాని నగరం. ఆదేవిధంగా యాంగ్జిప్రాంతంలో కూడా వ్యవహరించవలెనని జపాను సంకల్పం.

పన్నులు లేవు.

చైనాకు వచ్చే మొత్తం ఎగుమతి దిగుమతి సుంకపు పైకంలో నూటికి 40 వంతులు షాంగే రేవులో వస్తుంది.

అయితే షాంగేలో వుండే విదేశీయుల ఆస్తులకు పన్ను లేనేలేదని చెప్పవచ్చు. ఏదో నామమాత్రంగా భూమిపన్ను కట్టారు.

పరిశ్రమలు.

నల్లమందు వ్యాపారంలో చాలామంది వర్తకులు లాభం పొందుతారు. ఇక పొలము, బట్టల పరిశ్రమ మొదలైనవికూడా వున్నవి. గాను, నీటి వసతులు రాకపోకల మార్గములు మొదలగు పరిశ్రమలు బ్రిటిషువారి చేతిలో వున్నవి. విద్యుచ్ఛక్తి టెలిఫోను అమెరికావారి చేతిలో నున్నవి. చాలాభాగం ఫ్రెంచి, స్పెయినుదేశపు కాథలిక్కు క్రైస్తవుల మతసంస్థల చేతిలో వున్నవి.

అవమానం.

షాంగేలోని విదేశీయులపైన చైనావారికి చాలాద్వేషం వున్నది. విదేశీయులు చాలా పై తరగతిలోనివారైనట్లు విఱ్ఱవీగుతారు. ఒక అమెరికను పత్రికాధిపతి చైనా ఆర్థికమంత్రిని సందర్శించడానికి నిరాకరించినారు. చైనావారంతా చాలా అల్పులని విదేశీయుల పుద్దేశ్యం.

కుక్కలు చైనావారు ఇక్కడకు రాకూడదు అని కొందరి విదేశీయుల యిండ్లపైన బోర్డు గట్టి వుంటుంది.

మంచి లూటీ.

ఇప్పుడే విదేశీయులవయిన జపానువారికి కూడ కోపంవచ్చింది. వీళ్ళందరూ షాంగే ఖాళీ చేసిపోతే, ఆమంచి వ్యాపార పరిశ్రమలవల్ల లాభం తమకే వస్తుందిగదా అని జపాను ఆశ. ఇంతమంచి లూటీ హస్తగతం గావడానికి అవకాశం వున్నప్పుడు జపానువారు విదేశీయులతో గిల్లికయ్యం పెట్టుకోడంలో ఆశ్చర్యమేమున్నది?

—

పుస్తక నిషేధం

హైదరాబాదు సంస్థానంలో మంత్రిప్రగడ వెంకటేశ్వరరావు గారి "జాతీయ గేయములు" అనే గ్రంథం నిషేధించబడినది.

—

నరేంద్రమండలి.

వృథా కాలయాపన చేయక వైస్రాయిగారి ఆహ్వానాన్ని స్వీకరించి యుద్ధానికి దేశీయులంతా తోడ్పడవలెనని నరేంద్రమండలి అధ్యక్షులైన నవానగరు మహారాజావారంటున్నారు.

తూర్పు ఇండియా దీవులు

డచ్చి ఈస్టిండీసు అనే పదానికి తెలుగు తర్జుమా డచ్చి తూర్పు ఇండియాదీవులు. ఈదీవులపైన జపానుయొక్క దృష్టి ప్రసరించింది. ఈ దీవుల ప్రాముఖ్య మేమిటి?

చరిత్ర.

హాలండు దేశస్థులను డచ్చివారనికూడ పిలుస్తారు. అట్లాగే, ఆ దేశానికి అధీనమైయున్న ఈ దీవులనుకూడ డచ్చిదీవులు అంటారు. ప్రపంచం యొక్క తూర్పుభాగంలో వున్నయిగనుక, ఇండియాకు సమీపంలో వున్నయిగనక తూర్పు ఇండియా దీవులనే నామధేయం.

ఈ దీవుల్లోనుంచి మిరియాలు, చక్కెర, బియ్యం, కాఫీ, చమురు, ఇనుము, బంగారు విరివిగా ఎగుమతి అవుతుంది. ప్రపంచానికి కావలసినంత రబ్బరునంతాకూడా ఈ దీవులు సప్లయి చేయగలశక్తి గల్గియున్నవి. ప్రపంచమంతటి క్వినైను సప్లయిలో నూటికి 95 వంతులు ఈదీవుల్లో వుత్పత్తి. నాగాకులో సగభాగం, సత్తులోహంలో సగభాగం, పెట్రోలియంలో నూటికి 10 వంతులు ఈ దీవుల్లోనుండి సప్లయి అవుతున్నవి.

సుమిత్రా.

సుమిత్రాదీవుల్లో కొందరు సుల్తానులున్నారు. అక్కడి రబ్బరు, పొగాకు ఎస్టేట్ల చాలాభాగం ఈసుల్తానుల అధీనంక్రింద వున్నవి. వీరు వాటిని అమెరికను కంపెనీలకు గుత్తకిస్తారు. యు. యస్. రబ్బరు, గుడియరు రబ్బరు, హవై- సుమిత్రన్ రబ్బరు, స్టాండర్డు ఆయిల్ ఆఫ్ న్యూజెర్సీ- ఇలాంటికంపెనీలు గుత్తకు తీసుకుంటవి. వీళ్ళ గుత్త కాలపరిమితి అయిపోవచ్చింది. ఈసారి తిరిగి విదేశీయకంపెనీలకు అంతఎక్కువగా గుత్త ఇవ్వకుండా చేయవలెనని డచ్చి పరిపాలకుల సంకల్పం.

పరిపాలన.

ఇండియాలోవలెనే, ఈ దీవులలో ఒక గవర్నరుజనరలు వుంటాడు. డచ్చి పార్లమెంటుకు ఇతడు లోబడివుంటాడు. ప్రముఖులైన వర్తకుల్లోనుండి, ఉద్యోగుల్లోనుంచి విద్యార్థుల్లో నుండి ఇతణ్ణి సెలెక్టు చేస్తారు.

సిద్ధాంతరీత్యా డచ్చిపార్లమెంటుకు ఇతడు లోబడివున్నా, ఆచరణలో సాధారణంగా చాలావరకు స్వబుద్ధికి తోచినట్లు ఇతడు చేస్తూవుంటాడు. ఈదీవుల్లో ఒకశాసనసభ వున్నది. రాజ్యాంగ పద్ధతిలో మార్పుగావాలంటే ఈ శాసనసభవారు హాలండు పార్లమెంటువారికి పిటీషను పెట్టుకోవాలె. 1936 సంవత్సరంలో ఆప్రకారంగా పిటీషను పెట్టుకొన్నమీదట 1937 వ సంవత్సరంలో డొమినియను ప్రతిపత్తి బిల్లు ఆమోదింప బడినది.

లూటీ

ఏటా ఎంతలేదన్నా 40 కోట్ల రూపాయల డబ్బు ఈదీవులనుంచి హాలండు దేశానికి పోతూ వుంటుంది.

జపానుయుక్తి

ఇంతటి భాగ్యవంతమైన దీవులపయిన జపాను కన్ను వేయడం సహజమే.

వ్యాపారరీత్యా జపాను ఈదీవుల్లో చొరబడి వున్నది. ఇతరదేశాల సామగ్రికంటె తక్కువ ధరలకు తనసామగ్రిని అమ్మి, ఈదీవుల్లో తన సరుకుకు మార్కెటు ఏర్పరచుకున్నది.

జాతీయోద్యమం.

ఈదీవుల్లో జాతీయోద్యమం బలహీనంగా వున్నది. ప్రజలు చాలవెనుకబడి యున్నారు.

వెనుకబడియున్న ప్రజలు భాగ్యవంతమైన దేశం చౌకగా జీవనంగడిపి సంతృప్తిపడే జన సామాన్యంవుంటే సామ్రాజ్యవాద పిడవకు అంతకంటె అనువైన పరిస్థితి ఇంకేం గావాలె?

—

గిరిగారి సలహా

కోలారు బంగారు గనుల్లో కార్మికులు సమ్మె కట్టినారు. ఇప్పట్లో తిరిగి పనివారలు పనిలో చేరి కార్యాన్ని సాగిస్తేమంచిదని గిరిగారు సలహా యిస్తున్నారు.

—

భూలాభాయి వైస్రాయిని చూడరు.

మౌలానా ఆజాదుగారు వైస్రాయి ఆహ్వానాన్ని నిరాకరించారు గనుక భూలాభాయి దేశాయిగారు కూడ వైస్రాయిని సందర్శించడానికి బహుశా వెళ్ళరని తెలుస్తున్నది.

ఇది విన్నారా?

కోటీశ్వరుని బావ గొప్ప కమ్యూనిస్టు

రష్యా విదేశాంగమంత్రిగావుండే మాలటోవు బావమరిది అమెరికా దేశస్థుడు. అతనిపేరు సాం కార్ప్. అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రాల్లో కనెక్టికటు అనే ప్రాంతంలో బ్రిడ్జిపోర్టునందు ఒక సుందరభవనంలో కార్ప్ కాపురముంటున్నాడు. ఇతడు పెట్రోలుబంకులుపెట్టి వ్యాపారం చేస్తాడు. కొన్ని లక్షల రూప్యముల కధిపతి, పైగా బాంకు డైరక్టరు.

అతడు అమెరికను రిపబ్లికను పార్టీలో సభ్యుడు. 30 ఏండ్లక్రితం రష్యాలో జారు చక్రవర్తి పరిపాలిస్తూవుండగానే కార్ప్ దేశంవదలి అమెరికాకు వచ్చిచేరుకున్నాడు. ఇతడు యూదుజాతికి చెందినవాడు

మాలటోవు భార్య.

అప్పటికి కార్ప్ చెల్లెలికి 14 ఏండ్ల వయస్సు ఆపిల్ల రష్యాలోనే వుండిపోయింది.

ఆనర్వాత అన్న ఒకప్రపంచంలో, చెల్లెలు మరొకప్రపంచంలో బడిపోయినారు.

అన్న చాలాకష్టపడి పైకివచ్చి అమెరికాలో లక్షాధికారియైనాడు.

చెల్లెలు విప్లవ కార్యక్రమంలో పడిపోయి, విప్లవకారుని వివాహం చేసుకొని, తన యావజ్జీవాన్ని విప్లవానికి అర్పణచేసింది.

రెండేండ్లనాడు అన్న చెల్లెలు కలుసుకున్నారు. ఓల్గాదేవి కార్ప్స్కా అనే మారుపేరు పెట్టుకొని అమెరికాకువెళ్లి అన్నను సందర్శించి వచ్చింది. ఓల్గా వచ్చినరోజున కార్ప్ పూర్వోత్తరంలో వుండే పెద్దవాళ్ళనందరిని పిల్చి టీపార్టీ ఇచ్చాడు అతని ఆనందానికి మేరలేదు. ఆపార్టీకి వచ్చిన పెద్దమనుష్యుల కెవ్వరికైనా ఆమె మాలటోవు భార్య యనిగాని, కమ్యూనిస్టు మంత్రివర్గంలో సభ్యురాలు అనిగాని ఏమాత్రం కూడా అనుమానం గలిగించకుండా మెలకువతో ప్రవర్తించి, తిరిగి స్వదేశానికి వచ్చేసింది.

అయితే అమెరికాకు ఆమె కేవలం షికారుకే వెళ్లలేదు. ఆమె తిరిగివచ్చిన కొంతకాలానికి, సోవియటు రష్యాప్రభుత్వానికి 2000 లక్షల డాలర్ల ఖరీదుగల యుద్ధనావలు నిర్మించేందుకని అయిదవ ఆవెన్యూ, 220 వ నెంబరు గల భవనంలో న్యూయార్కు నగరంలో కార్ప్ ఎగుమతి దిగుమతి కంపెనీ ఒకటి స్థాపించబడినది. ఇంతలో యుద్ధం వచ్చినందువల్ల ఆ ప్రయత్నం విరమించబడినది.

మంత్రిత్వం.

ఓల్గాదేవి చిన్న పరిశ్రమలశాఖకు రష్యాలో మంత్రిగా చాలాకాలం వుంటూవుండేది. ఈ మధ్య ఆపదవిలోనుండి ఆమె తొలగించబడినది. దీనికి కారణం రష్యా విదేశాంగనీతి ఆమెకు పూర్తిగా నచ్చకపోవడమేనని ఒక ఫ్రెంచిపత్రికలో వ్యాసకర్త వ్రాస్తాడు.

వదంతి.

రష్యాను - జర్మనీ సంధి, ఫిన్లండు పట్ల రష్యావైఖరి ఆమెగారికి ఎంతమాత్రమూ నచ్చలేదని, రోజూ మాలటోవుకు కొంపలో చీవాట్లు తప్పకుండా వడ్డన అవుతూవచ్చినవని, చాలా కాలంవరకు మాలటోవుకు మనశ్శాంతి లేకుండా వుండిందని ఆ వ్యాసకర్త వ్రాస్తున్నాడు.

ఆమెగారిని కమ్యూనిస్టు పార్టీలో నుండి తొలగింపవలెననికూడ పార్టీ పెద్దలు ఆలోచన చేస్తున్నట్లుకూడ ఒక వదంతి యున్నదనికూడ ఆ వ్యాసంలో తెలుపబడియున్నది.

ఇదంతా నిజమో, కల్పనాకథో తెలుసుకోడానికి తగిన ఆధారాలు మనవద్ద ఏమీలేవు. శఖలేనిది పొగరాదుకదా! నిప్పులేంది పొగ రాదుకదా అనుకుంటే, కొంతకుకొంత ఏదో గొడవ జరిగిందని అనుకోవచ్చు.

—

ఏమిటీ 'నూతననిర్మాణం'?

—చుండి జగన్నాథం.

గత మహాసంగ్రామానంతరం ప్రచురింపబడిన వేలకొలది గ్రంథాల్లో సంచికలలో చాలాకాలం వరకు ఒకముఖ్యమైన అభిప్రాయం వెల్లడి అవుతూవచ్చింది. H. G వెల్సులాటి ఆంగ్లరచయిత దీనికి మెఱుగుపెట్టి, విశ్వవ్యాప్తమైన తన గ్రంథావళిద్వారా ఈభావాన్ని ప్రచారం చేసినాడు. ఏమిటాభావం? నూతన సామాజిక వ్యవస్థ.

సామాన్యప్రజల్లో, విద్యాధికుల్లో ఈ భావం పట్ల గొప్పమమకారం ఏర్పడింది. ఎందువల్లనంటే గత మహాసంగ్రామాన్ని war to end war చిట్టచివరి యుద్ధం అనుకున్నాం కాని దానిఫలితంగా Peace to end Peace మళ్లీయుద్ధం వచ్చే పరిస్థితి ఏర్పడింది. గనక ఇప్పుడుండే ఆర్థిక వ్యవస్థలో కొన్ని గొప్పమార్పులు గలిగితేనేగాని, నూతన సమాజానికి శాంతి చేకూరదుఅని నూతన సామాజిక వ్యవస్థా ప్రచారకులు బోధించేవారు.

యుద్ధంవల్ల విపరీతమైన జననష్టం, ధననష్టం, కలిగి అన్ని దేశాలు దన్నిపోయివుండినవి. యుద్ధంవల్ల పేదవారు చాలా ఇబ్బందుల పాలైనారు. ధనవంతులు ఆయుధనష్టయి కర్మాగారాల నడిపించి మరీమరీ ధనవంతులై పోయినారు. పెద్ద పెద్ద పత్రికలు వారి చేతుల్లో వుండిపోయినవి. ఆపత్రికల్లో వెల్వడే సంపాదకీయాలే ప్రజాభిప్రాయమా అన్నట్లువుండేది. ఆపత్రికల ధోరణి సామాన్య ప్రజలకు నచ్చలేదు. అందువల్ల వెల్సు లాంటి రచయితలువ్రాసే గ్రంథాలు ప్రచురించే సంచికలు వీటికి ఒకకొత్త విలువ ఏర్పడింది. ఆ గొప్పవారి పత్రికా సంపాదకీయాలవలెగాక వున్నదున్నట్లుచెప్పే పుస్తకాలివి అని ప్రజలు విశ్వసించినారు.

ప్రభుత్వం, దానికి ఆధారభూతమైన ఆర్థిక వ్యవస్థ- రెంటినీ నిష్పక్షపాతంగా విమర్శించే వాఙ్మయం ప్రబలిపోయింది.

*

కనక తాము కూడ ఆధోరణిలోనే వ్యవహారాలు చక్కబెట్టుకుంటున్నామని ఒకవిధంగా ప్రజలను సంతృప్తిపరచడానికి, లవగా ప్రజలలో తెకత్తే విప్లవసూచనలకు ఒకరకమైన అడ్డకట్టగా ఆంగ్ల, ఫ్రెంచి ప్రభుత్వాలు అమెరికా అధ్యక్షుని సహాయంతో జాతిసమితిని సృష్టించినవి.

ఈ నానాజాతిసమితి చరిత్ర లోకప్రసిద్ధమే. [illegible] లో నిమర్శలను, నిందలను, వెక్కిరింపులను [illegible]

ఇదిలో ప్రముఖస్థానాన్ని [illegible] యూరోపులో, ఆసియాలో [illegible] విశాలమైన దేశంలో సామ్రాజ్యం [illegible] క్రమక్రమంగా యూరోపు ఖండంలోని నూతన సామాజిక వ్యవస్థా ప్రచారకులు దాన్ని [illegible] కాని [illegible] ప్రకారంగా [illegible] ఆన్నారు.

*

ఇదిట్లావుండగా ముసోలినీ, హిట్లరు మహాశయులు ఫాసిజం అనే క్రొత్త లోకానికి వారం [illegible] గించినారు. ఆప్రకారంగా ప్రపంచాన్నంతా ఒక కట్టుబాటులోకి తీసుకురావలెనని వాళ్లి సంకల్పం. అప్పుడు ప్రపంచంలో నూతన సామాజిక వ్యవస్థ ఏర్పడుతుందని వారి వాదన.

ఫాసిజం నాశనమైపోయి, మా దేశంలో వున్నట్లు లోకమంతా వుంటేనేచప్పు, ప్రపంచములో నూతనవ్యవస్థ ఏర్పడదని ఆంగ్ల రాజకీయవేత్తలు అంటున్నారు.

*

యూరపులో పెద్దవారంతా నూతన వ్యవస్థకు పూనుకుంటే ఆసియాలో నేను పూనుకోలేనా అని జపాను ఆలోచించింది. 'నూతన నిర్మాణం' ఆసియాలో సాధించే నిమిత్తం జపాను నడుము బిగించింది.

ఈ నూతన నిర్మాణంలో నూతనమేమీలేదు. జాతిసమితివల్ల ఆంగ్ల ఫ్రెంచి ప్రభుత్వాలు సామ్రాజ్యాన్ని సంరక్షించుకోవలెనని ప్రయత్నించినవి. ఇదంతా 'నూతన వ్యవస్థ' పేరిట సాగిపోయింది. హిట్లరు అదే పేరుతో దండయాత్ర, ఆక్రమణ సాగిస్తున్నాడు. ఆసియారంగంలో, ఇంగ్లండు జర్మనీలు యూరపులో చేసిన పనిని, జపాను సాధించవలెనని సమయంకాచి పొంచియుండుకున్నది. చైనాలో ఇప్పటికి సంపాదించుకున్న ప్రాంతాన్ని జపాను సామ్రాజ్యభాగంగా సంరక్షించుకోడానికి మిగిలియుండే చైనా ఇంకా ఇండోచైనా, డచ్చి తూర్పుదీవులను మింగివేయడానికి జపాను వేసిన పన్నుగడ ఈనూతన నిర్మాణం పేరిట సాగిపోవాలె.

సోషలిజం కొత్తగా ప్రచారమవుతూవున్న రోజులలో పెద్దవారు చిన్నవారు అంతా సోషలిజానికి భిన్నమైన సంగతులనుగూడా సోషలిజం ధోరణిలోనే మాట్లాడుతూవుండే అలవాటు వుండేదట. ఇప్పటికైనా చూడండి ఆ సాంప్రదాయం పోలేదు. హిట్లరు నడిపించే నాజీపార్టీయొక్క పూర్తి పేరును గమనించండి. "నేషనలు సోషలిస్టు పార్టీ"

అదేవిధంగా నిజంగా నూతన వ్యవస్థ కొరకు ప్రజలు ఎదురు జూచే రోజుల్లో ప్రభుత్వాలు కూడ అదేపేరుపెట్టి నిజమైన నూతన వ్యవస్థకు భిన్నమైన వ్యవస్థను కొంపాందించుకునేందుకు ప్రయత్నం చేస్తూంటవి.

యూరపులోని "నూతనవ్యవస్థ"ను ప్రచారం చేసే ఆంగ్లప్రభుత్వం ఇండియాలో సామ్రాజ్యవాదాన్ని ఇంకా వదులుకోలేదు. అమెరికాప్రభుత్వం తమదేశీయుల పెట్టుబడియొక్క భద్రతకు ఏమాత్రం భంగంలేని పద్ధతిలో ఎటువంటి నూతన వ్యవస్థకైనా అంగీకరిస్తుంది. జపాను వ్యవహారం కూడ ఇంచుమించు అంతే.

నూతనమైన నామధేయంతో పురాతన పద్ధతినే కొనసాగించుకునే యుక్తి- దానికే 'నూతన వ్యవస్థ' 'నూతన నిర్మాణం' ప్రభుత్వ నిఘంటువులోని పర్యాయపదాలు.

—

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం జనరల్ బాడీ సమావేశం 22-8-40 తేదీన మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు నిడుబ్రోలులోని శ్రీరామానీడు విద్యాలయములో జరుగునుగాన సభ్యులెల్లరు దీనినే ఆహ్వానంగా భావించి తప్పక సభకు హాజరు కాగోరుచున్నాను.

చర్చనీయాంశములు:

1. అధ్యక్షుని ఎన్నిక.
2. ఉపాధ్యక్షుని ఎన్నిక.
3. భావి కార్యక్రమం.
4. కార్యదర్శి ప్రవేశపెట్టు ఇతర విషయాలు.

★

కార్యవర్గ సభ వాయిదా పడింది

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ కార్యవర్గ సభ్యులలో చాలామంది కేవిమార్చవలసినదని కోరినందునను అధ్యక్షుని, ఉపాధ్యక్షుని ఎన్నుకొనే అధికారం జనరల్ బాడీది గనుక తగిన వ్యవధియిచ్చి జనరల్ బాడీని సమావేశ పర్చవలసివచ్చినందునను రెండు సభలు ఒకేసారి జరిపితే సభ్యులందరకు సౌకర్యంగా వుంటుంది గనుకను కార్యవర్గసభయిదివరలో ప్రకటించినట్లు 17—8—40 వ తేదీన గాక 22—8—40 తేదీన వుదయం 8 గంటలకు నిడుబ్రోలులోనే జరుగునుగాన కార్యవర్గసభ్యులెల్లరు యీ మార్పును గమనించగోర్తాను.

నన్నపనేని వెంకటసుబ్బయ్య,
ఆఫీసు కార్యదర్శి,
ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం, నిడుబ్రోలు.

మందసా రైతులకు రక్షణ.

విరివిగావిరాళములు వసూలుచేయాలి

శ్రీమతి భారతీదేవిగారి విజ్ఞప్తి.

నాలుగు మాసాలైనది మందసా కాల్పులు జరిగి. నేటివరకూ ఆ అమాయిక రైతాంగమునకు ఎట్టి రక్షణకూడ జరుగలేదు. కాల్పులలో 5 గురు మరణించినారు. వారికుటుంబాలకు ఎట్టి జీవనోపాధిగాని కల్పించబడలేదు. వారి మరణమునకు బాధ్యులైనవారు స్వేచ్ఛగా తిరుగుచూ, శిక్షనుండి కూడా తప్పించుకున్నారు. రైతులు అంగహీనలై పనిపాటలకు పనికిరాకుండాపోయినారు. వారికి గత్యంతరమేమీలేదు. ఇదిగాక 42 మంది రైతులపై ప్రభుత్వము కేసుపెట్టుచున్నది. సెప్టెంబరు 2 వ తేదీనుండి విశాఖపట్నంలో సెషన్సుకోర్టులో తిరిగి విచారణ ప్రారంభము కానున్నది. ఈ ఖర్చులన్నింటికీ తగినంతధనము వసూలు చేయవలసినదేగాని ఏ[illegible] భరించజాలరు. ఇంతవరకూ 1000 రూపాయిలు వసూలైనవి. ఇంకా 3000 వసూలు కావాలని, అంత ధనం ఉంటేగాని ఈకేసు వ్యవహారములను నడుపుట సాధ్యముగాదని మందసా రక్షణ కమిటీ వారు తెల్పుచున్నారు.

కనుక వివిధప్రాంతములందలి ప్రజలను ఆంధ్ర రాష్ట్ర రైతుసంఘము తరఫున మందసా రక్షణ నిధికి విరివిగా విరాళముల వసూలుచేసి మందసా రైతులకు సాయపడవలయునని కోరుచూ సహృదయులు, ఉదారస్వభావులు తమశక్తి కొలది విరాళముల అర్పించుచున్నాను. ఇ.తవరకూ ఈ నిధికి పంపుదురని డబ్బుపంపి రైతాంగమునకు సాయపడిన వారందరికి ఆంధ్రరైతుసంఘము తరఫున కృతజ్ఞత తెల్పుచున్నాను.

భారతీదేవిరంగా,
ప్రెసిడెంటు, ఆం. రా. రైతుసంఘం.
సం॥ కార్యదర్శి, అఖిలభారత కిసాన్ కమిటీ.

భానుసింహా! మన ఇద్దరి మధ్యా అల్లారుముద్దుగా పెరిగింది ఉమ. చిన్నప్పట్నుంచి పెంచుకొచ్చి ఈ నాడు చేతులారా తుంచివేస్తావా? రణధీర్! నీతో పెరిగిన చెలికాడు... శివాపచారానికింతటి దారుణానికా?

నవ్యకళా ఫిలిమ్సువారి మీరాబాయిలో నన్ని వేశం.

పేర్రాజు (కుంభరాణా) — పుటుంబరావు (భానుసింహా)

కథ-

చీకట్లో చిందులాట:

—బాలకవి మైసూరు చంద్రశేఖరం.

(ప్రదేశం:- పెద్దమేడకు సంబంధించిన ఒక స్టూడెంట్స్ గది. వీధివేపు కిటికీ లుంటాయి. గది అక్కడక్కడా టేబిల్సూ, చెయిర్సూ,లో ప్రక్కబీరువాల్లో స్టూడెంట్స్ పుస్తకాలూ యివీ వున్నాయి. సిగిరెట్టు పేకుసాధుల్నో దిశే మహాధూమమంతా ఎంతో పొగలాగ కిటికీగుండా బైటికొచ్చేస్తూంటుంది. లోపల రాఘవయ్య, మాధవం కలసి పేకాటాడుతూ కీచులాడుకుంటూంటారు. మరో ప్రక్క కొంత మంది పాలిటిక్స్ ముంచేసుకుని గుద్దుకునేట్టుగా హిట్లర్ ఘట్టివాడని ఒహరంటే- చర్చిల్ ఘట్టివాడని యింకోడంటూ వాదులాడుకుంటారు. మరో ప్రక్క శర్మ, చాప మీద కూచుని కవిత్వం రాసుకుంటూ తెలుపుకోని కూనిరాగాలు తీస్తూంటాడు. ఇంకో ప్రక్క చంద్రం టేబిలుమీద తాళం ధంచేస్తూ "ప్రేమమయమీజీవనమూ" పాడుతూ మహాదారుణంగా రాగం తీస్తూంటాడు.

శర్మ:- (వున్నట్టుండి చెవులు మూసుకుని) అరె! అరె! ఆగండర్రా- ఆగండి. వీంటోయ్ యీ గలభా- యిలేం సంసారికోంపా సాని కొంపా?......

రాఘవయ్య:- రెండోనను కున్నానోయ్

శర్మ:- నా స్పేస్!

మాధ: మయ్ నోర్!

లక్ష్మణ:- హోల్డు యువర్ టంగ్!

చంద్రం:- షటప్!

శర్మ:- ఏడిసినట్టే వుంది యీఅల్లరి.

మాధవం:- మొహంగడిగినట్టేవుంది నీకవిత్వం.

శర్మ:- ఏడిశావ్! రాస్కెల్- ఆదేనా తెలిశేడిస్తేగదూ నీ మొహానికి-

రాఘవయ్య:- నీ పిండముండ కవిత్వం దొబ్బడి గ్గావాలోయ్- ఫూల్! లక్షణంగా పట్లాట వేస్తున్నాం రారాదూ?

శర్మ:- (కోపంతో) పో రా! స్కౌండ్రల్! (విశ్వంవేపు చూచి) ఒరే బ్రదర్! సముద్రాల రాఘవాచారికి ఆగనిస్తుగా నేనో పాట రాశేశాను చూడాడా?

విశ్వం:- (పరధ్యానంగా నోటకానుకోని సిగిరెట్టు పొగ, తెంగు రింగులుగా వొదుల్తూ) ఒరే శర్మా! ఏమహాభావకవివని బైటపెట్టుకుని లేకపోతే కాయలన్నీ నరకేస్తావ్. ఆ సొమ్మసు కాస్త వర్ణించూ చూదాం!

శర్మ:- అదిగాదోయ్ వర్రిముండా! ఓ చెప్పాంగు రాశాను చూడవోయ్.

(చిటికేస్తూ పాట మొదులెడతాడు)

ముండబ్రతుకే మధురం

మనసూ, గుండే, మరి పెముగోలీ నే ॥ము॥

(అందరూ చప్పట్లుచరిచి గొల్లున నవ్వేస్తారు)

రాఘవయ్య తిలకాయను గోడకేసి బాదేస్తాడు మాధవం.

రాఘవయ్య:- అరెరే! భలే రాశావోయ్.

చంద్రం:- ఎక్సలెంట్

మాధవం:- స్ప్లెండిడ్-

విశ్వం:- ఫన్నీ-

ప్రభాకరం:- వెరి, వెరి, వెరి, గుడ్-

లక్ష్మణరావ్:- వొండర్ఫుల్. ఏం భావంరా అబ్బబ్బ!

(గాద్గదస్వరంతో కఠోరంగా రాగంతీస్తూ)

గేయం

ఆ, ఆ, ఆ, ఆ, పిచ్చితి, నీకిచ్చితి,

మామూళ్లూ, ఓకపట్టె

పిడికెడు.........

విశ్వం:- ఆఁ- ఆఁ- దటె?-

శర్మ:- (కండ్లల్లో సగర్వంగానూస్తు మళ్లీ పాట.

("చిరునగవులతో" అనే ట్యూన్‌లో)

రుద్రాక్షలతో-రొసరొస తిట్లతో

కొరకొరలాటతో - కొడవలిగోళ్లే

దొంగసునువుతో - సరసములాడే

ముండబ్రతుకే మధురమ్

మ్, మ్, మ్, హా-

(భయంకరంగా రూం దద్దరిల్లి పోయేట్టు రాగం తీశేస్తాడు.)

మాధవం:- అబ్బబ్బ! యేం కవిత్వంరా!

రాఘవ:- అరెరే! యేం యిమిటేషన్‌రా!

మాధవం:- అరె బదర్స్-సైలెన్స్! మన శర్మ గాడికి "యిమిటేషన్ పుష్యరాగం" అని బైటిలిచ్చేద్దాంరా!

(అందరూ చప్పట్లు)

(విశ్వం రాఘవయ్య వీపు చరిచేస్తాడు)

(మళ్ళా యెవరిచ్చ వాళ్ళారంభిస్తారు)

ఇంతగోలా వినుపించుకోకుండా శేషయ్య మాత్రం కిటికీ నేరుగా కుర్చీలో కూలబడి ఎదుటి మేడగుమ్మంలో పచార్లుచేస్తున్న హైమవతిని ఏదో రాబోయే వస్తువుకోసం నిరీక్షించే వాడికి మల్లే తదేకంగా చూస్తూంటాడు.

కొంతసేపటికి కావాలని దగ్గాడు.

హైమ:-(గిర్రునతిరిగి కిటికీగుండా శేషయ్యను చూచింది.

శర్మ:-(ఇదంతా కనిపెట్టి శేషయ్యవేపు చూచి) మిత్రమా!

మాధవం:-యేంరా! రుబ్బుడుపాత్రమా!

శర్మ:-నిన్నుగాదోయ్! యిడియట్! (శేషయ్య వీపు చరుస్తూ)

సంగడ శ్రేష్టమా! బాలకాంతరితదృష్టి గ్గృక్పథుండవై యెదురింటి యోషామణీ రత్నాన్ని తిలకిస్తూంటివా?

శేషయ్య:-(ఖర్రునకోపంతో వెనక్కుతిరిగి) ఏడి శావులే వుండవోయ్!

శర్మ:-(మరి పలకరించకుండా యథాప్రకారం రాగాన్నాలాపిస్తూ కూచుంటాడు.

(శేషయ్య తదేక ధ్యానంగా హైమను చూస్తూంటాడు — తిన్నగా నక్కి-నక్కి-వచ్చి పైట అంచుమీద ఓచిన్న కాగితం శేషయ్య చూ చేట్టు పెట్టి అతనివేపు ఓసారి వాడిచూపుల్తో చూచి, గిర్రున లోపలికెళ్లింది పైటకొంగుతో ఓ విసురువిసుర్తూ హైమ.

కొట్టేసింది చేతిలోబడ్డదిరా అనుకున్నాడు శేషయ్య. చుట్టూ అల్లరిచేస్తూన్న స్నేహితుల వేపుఓసారి పరకాయింపుగా చూచాడు. యెవరిగోడవలో వాళ్లున్నారు.

తిన్నగా కుర్చీమీదనుంచి లేచివెళ్లిపోవడానికి వాకిట్లోకొచ్చాడు.

శర్మ:-(కొంటెగా) అరెరే! స్నేహితా! మదన మన్మథభావ జేషివర్‌తో సఖరవుమంటివా? భిసగ్గ్రహుని శాల్ వెయ్యనా?

శేషయ్య:- (విసుగుతో) ఒరేయ్! నీకూ నీకవిత్వానికీ ఓదండం పూరోవేవుండర్రా! వేపుకు తినకు!

(అంటూ చొరవరా నడిచి యెదురింటి గవాక్షం దగ్గరకెళ్లేడు. అటూ, యిటూ, రోడ్డువేపు చూచి లటుక్కున హైమపెట్టిన చీటీ జేబులో వేసుకుని.)

తిరిగి రూంకొచ్చి తనకుర్చీలో కూచుని చీటీ రహస్యంగా యీలా చదువుకున్నాడు.

ప్రియులైన మీకు॥

మీరక్కడా నేనిక్కడా వున్నామంటే మనకూడికకు యెప్పుడూ అకేషన్ చిక్కదు. మీరుమీరే. నేన్నేనే. అందుకోసం నేనోవుపాయం చెప్తా చెయ్యండి. మా మిద్దెమీది డాబాలో ఓరూం ఖాళీ గావుంది. అది వినరేనాటచ్చి అడిగితే మా నాన్న అద్దకిస్తాను. మీరు తప్పకుండా యీదినం మా నాన్ననడిగి రేపే జాయిన్ అయిపోండి. I will try my level best

నేను.

మనునాడే రామయ్యగారి మేడలో ఓరూం అద్దెకు మాట్లాడుకొని తనపుస్తకాలా అవీఅన్నీ సర్దుకుని చేరిపొయ్యాడు. శేషయ్య.

అసలు స్వతస్సిద్ధంగా శేషయ్య వల్లగా వుంటాడు. కాని, అంతవరస్టగా వుండడు. మహా కేషవబుల్ మనిషి. దినానికి కోమాటు మారుస్తాడు. తండ్రి పరాయివూళ్ళోవున్నా యిక్కడ మామగారి దగ్గర్నుంచి డబ్బువర్షం గురుస్తూంటుంది. ఇకనోవెలకూ, సెంట్లకూ లెక్కేలేదు. పైగా చిత్రగుప్త, ఢంకా, యిల్లాంటివన్నీ చదువుతోంటాడు. (అవన్నీ చదువుతేనే గదండీ! యిల్లాంటి సుబుద్ధులన్నీ పుట్టడం) తెలివి తేటలు సంగతెల్లావున్నా, దేవుడి దయవల్లో హెడ్ మాస్టర్ కృపారసంవల్లో, క్లాసు తప్పకుండా S. S. L. C. లోకొచ్చిపడ్డాడు. మామగారిల్లు ఆవూళ్ళోనేవున్నా చదువుకు డిస్టర్బెన్సని యీ వేరాలు సాగిస్తున్నాడు. పరాయికొంపల్లో.

రామయ్యగారు చాలాకాలంనుండి ఆవూళ్లోనే మునసబుగిరీలో పనిచేస్తున్నాడు. ఆయనగారికి చక్కనిచుక్కలు యిద్దరుకూతుళ్లున్నారు. హైమవతి, శారద, శారదనుమాత్రం ఓపోరంబోకు జంటిల్మేనుకు వివాహంచేసేశాడు. మద్రాసులో. రెండోకూతురు హైమ. మాంచి సివిలైజ్డ్ గర్ల్. ఫోర్తుఫారండాకా చదువుకుంది. నవనాగరికతల్లో యెంతమాత్రం ఫిట్ అయింకో అడ్రెస్సింగే చెబుతుంది. కూలంకషంగా.

భర్త అంపగానే- కాని- ఏం లాభం? మొదటిరకం పందుల్లో పెట్టమొదటి వాడు జనార్దనం. సంపాదనలో ఎంత సంతోషపెడుతున్నా సంభోగ విషయంలో మాత్రం సర్వశూన్యంగా వుంది. అందుకోసమే హైమ యీపనికి దిగిందంటే అందులో హైమది ఏమాత్రం గూడా తప్పిదం లేదనుకుంటాను. భర్తలుండి నేరుకు లేకుండుపోతూంటేనే అంతమాత్రం. ఇహ వాళ్ళూ ఫలానారకంలో చేర్తే ఏవరేంకేస్తారు? పెద్దోళ్ల ద్రొక్కుతారు. ఆలాగే మన హైమ సంగతి గూడా "అయ్యకు విద్యలేదు- అమ్మకు గర్వంమాత్రం వుంది" అనేస్థితికొచ్చింది.

జనార్దనం బి. ఏ. ఆనర్సు పూర్తిచేసి ప్రస్తుతం యిల్లిటముంటున్నాడు. ఏదో యింట్లోనే వుంటున్నాడు గనకా, యిరుగూ పొరుగూ అన్నారు గనకా కొత్త అఅబ్బాయికి మేధమేటిక్సూ అని చెప్పిద్దురూ! ప్రతిదినం మిమ్మల్నే అనుకుంటూంటాడు. ఏం?......మిమ్మల్నే- ఏంచంటారూ? అంటూ జనార్దనం దగ్గర యిలా తిన్నగా ఓనాడు రికమెండ్ చేసింది శేషయ్యకు హైమ ట్యూషన్‌కోసం.

*

యిప్పుడెంతో ఆనోన్యంగా వుంటూన్నారందరూ రామయ్యగారింట్లో ఆయింట్లో శేషయ్యకైన ప్రేమలేని వాళ్లెవరు. అందరూ శేషయ్యని పువ్వుల్లోపెట్టి ప్రేమిస్తూంటారు. ఎందుకంటే మొదట్లో ఏమీ తెలీనివాడికి మల్లే నటించేవాడు. యిప్పుడు నూతిలాగా వొచ్చి దబ్బునాలాగా కేలాడు. కొన్నిదినాలు గడిచింతర్వాత టిఫిన్ అంతా హైమ చేతిమీదుగానే మిద్దెమీదికి రాసాగింది. యింకేం గావాలి? ప్రతివాడూ కోరేది యిదే......

*

ఓనాడు శేషయ్యకెదురుగా జనార్దనం ఈజీ చెయిర్లో కూర్చుని ఇంగ్లీష్ టీచ్ చేస్తున్నాడు. హైమ యింట్లోంచి వచ్చి మెల్లగా జనార్దనం వెనకనించొంది ముసిముసి నవ్వుల్తో.

శేషయ్య వూకొట్టినట్టు వూకొడుతూనే మధ్యలో హైమకేపుచూచి పక్కున నవ్వేడు. (పాత పరిచయంతో)

జనార్దనం విభ్రాంతపోయి ఎందుకు నవ్వేవ్? అని ప్రశ్నించేడు శేషయ్యని.

ఏమ్లే! ఏమీలేదండీ అప్పుడు ఆఫీసులో భలే ట్రిక్ చేశాడు. అందుకు నవ్వొచ్చింది. మరేం గాదులెండి! అని మహా షేక్‌తో టీచింగ్ టాపిక్‌లోకి మార్చేశాడు. తప్పను. హైమసర్వనవకాశేకొంగుతో నోరుమూసుకోని కడుపుబ్బా నవ్వుతూంది, తినతిన్నగా తనూ ఆపుస్తకం చూస్తే నటిస్తు, శేషయ్యదగ్గరికొచ్చి, నిల్చుకొంది కొంతసేపటికి. మరికొంత సేపటికి-యేవి-యీలా చూపెట్టండిమక్కా? అంటూ శేషయ్య దగ్గరిగా కూర్చునింది. మరికొంత సేపటికి పుస్తకంచూచే సందర్భంతో మరిని తీరట్టుగా భుజాలు భుజాలూ రాసుకున్నారు.

టకా - టక్ - వచ్చినకార్యం వాకిట్లోకే ఆయింది.

యిదంతా వోరగంటితో కనిపెడుతూనే వున్నాడు. జనార్దనం. ఎంత పనికిరానివాడైనా చదువుకున్నా బుద్ధిగదూ! అందుకు ఎంతమాత్రం కోపించుకోలేక పోయాడు. కారణం? తనతప్పు తనకే తెలును. స్త్రీ హృదయం అలాంటిదేనని ఎప్పుడో తెలుసుకున్నాడు. కాని,

ఇంకా యేం జరుగుతుందో తమాషా చూదామని పాఠం చెబుతూ చెబుతూ నిద్ర పోయేవాడిలాగా కళ్లుమూశాడు జనార్దనం.

బెంచీకింద గలాగలా అందెల చప్పుడైంది.

కళ్లు తెరవకుండా సన్న చూపులతో చూచేడు జనార్దనం. బెంచీకేపు మీడియంపాట్లో.

ఇంకేముంది? శేషయ్య కుడికాలూ, హైమ ఎడంకాలూ పెనవేసుకుని ముద్దులాడుకుంటున్నయ్.

★

కొన్నిదినాలైనతర్వాత హైమే మిద్దెపైకొచ్చి తెల్లవార్లూ శేషయ్యను నిద్రలేపడం ప్రారంభించింది. మొదటిదినం ద్వారందగ్గరకొచ్చి లేపింది. రెండోదినం యింకొంచెం ముందుకొచ్చి లేపడానికి ప్రయత్నించి. మూడోదినం పసినకిర్రతో పొడిచి లేపడానికారంభించింది. నాలుగోనాటికి పడకమీద కూర్చునే లేపడం పరిపాటైంది. Step by Step మొదటిది పొరపాటు, రెండోది గ్రహపాటు, మూడోది అలవాటు యీరకంగా పరిణమించింది వీళ్ల కలయిక.

★

ఎండాకాలం సమీపించింది. పరీక్షలుకూడా దగ్గరికొచ్చాయి. లోపల వల్లగా వుండదని రామయ్య కుటుంబమంతా పైమేడమీదే పడుకొంటున్నారు. మన శేషయ్యగారి పడకగూడా అక్కడే. అందరితోపాటూ యీనగారిక్కూడా పడక పక్కమ్మందమని పనిమనిషికి ఆర్డరిచ్చేసింది

—దీని కొరవ 13-వ పేజీలో

ఒంగోలు తాలూకా రైతు మహాసభలో నాయకుల హెచ్చరికలు-

ఒంగోలు తాలూకా రైతు మహాసభ నాగులుప్పలపాడులో ఆగస్టు 3 తేదీన సర్దారు పేట బాపయ్యగారి అధ్యక్షత క్రింద అతివైభవంగా జరిగింది. ఆంధ్రరైతు సంఘాధ్యక్షులైయున్న శ్రీమతి భారతీదేవి రంగాగారు సభను ప్రారంభించారు. రాష్ట్ర రైతుసంఘ ఆర్గనైజింగు కార్యదర్శిగారగు శ్రీయుత లావు అంకమ్మగారు, శ్రీయుత పుల్లెల రత్తయ్యగారు, ఉత్తర విశాఖపట్టణంజిల్లా రైతుసంఘ అధ్యక్షులైన శ్రీయుత దుక్కా సూర్యనారాయణరెడ్డిగారు సభకు దయచేశారు. తాలూకాయందలి వివిధ గ్రామములనుండి 50 మంది రైతుసేవకులు హాజరైనారు. 300 మందికి పైగా రైతులు సభలో పాల్గొన్నారు. అందులో సగంమంది స్త్రీలు సభకురావడం, సాయంత్రం 4½ గంటలు మొదలు 8½ వరకు అతిశ్రద్ధతో నాయకుల సందేశాలు వినడం గమనించదగ్గ విషయం.

తాలూకాలోని రైతుల యిబ్బందులను గురించియు, నాయకులకును సభవారికి పరిచయపరుస్తూను, ఆహ్వానసంఘంతరఫున శ్రీయుత సుబ్బారావుగారు మాట్లాడి, శ్రీమతి భారతీదేవి రంగాగారిని సభను ప్రారంభించవలసినదిగాను, శ్రీయుత పేటబాపయ్యగారిని సభకు అధ్యక్షత వహించవలసినదిగాను కోరినారు.

ప్రారంభోపన్యాసము.

శ్రీమతి భారతీదేవి రంగాగారు సభను ప్రారంభిస్తు ఈక్రిందివిధంగా ఉపన్యసించారు.

ఈమహాసభను ప్రారంభించే అవకాశం కలిగించినందులకు ఆహ్వానసంఘంవారికి నా హృదయపూర్వకమైన వందనాలు. ఈసభకుముఖ్యంగా పురుషులకంటె స్త్రీలు ఎక్కువగా రావడం సంతోషంగావుంది. ప్రపంచంలో మానవ వినాశకరమైన ఘోరసంగ్రామం జరుగుతున్న ఈ సమయంలో మనం యిచ్చట సమావేశమైనాము. దేశానికి వెన్నెముకలైన మనం కళ్లు మూసుకున్నయెడల ప్రమాదం కలిగించుతుంది. బానిసత్వంలో యున్న దేశాలు స్వాతంత్ర్యం కొరకు పోరాడుతుంటే, స్వాతంత్ర్యం అనుభవిస్తున్న దేశాలెన్నో బానిసత్వంలో పడుతున్నవి. యిప్పుడు బానిసత్వం అనుభవిస్తున్న దేశాలన్నీ స్వాతంత్ర్యం కొరకు ప్రయత్నిస్తున్నవి. ఈ యుద్ధానంతరం నూతనవ్యవస్థ ఏర్పడుతుంది. అందులో భారతదేశం ప్రముఖస్థానం వహించేటట్లు మనం చేయాలి. కాంగ్రెసు మొదట ప్రార్థనలతో విజ్ఞప్తులతో ప్రారంభమైంది. దాదాభాయి, తిలక్, మహాత్ముల నాయకత్వం క్రింద అనేకరూపాలు పొంది, ఈనాడు బ్రిటిషుసామ్రాజ్యంనుండి స్వతంత్రం పొందవలసినంత బలవత్తరమైంది. కాంగ్రెస్ ఈనాడు వైస్రాయి కౌన్సిల్లకు ఆహ్వానించినను, నిరాకరించి సత్వర స్వరాజ్య కోరికను బలపరుస్తున్నారు.

రైతు ఉద్యమ పుట్టుక.

రైతుఉద్యమం కూడ మొదట ఏదో ఒక ప్రాంతంలో కొద్దిమందితో ప్రారంభించబడి, ఈనాటికి స్వరాజ్యం సంపాదించడమే కాక, ఆ స్వరాజ్య పెత్తన అనుభవానికి రైతు కూలీలే హక్కుదారులని స్పష్టపరచి, అందుకుతగిన సన్నాహాలు చేస్తుంది. కాబట్టే ఇన్నాళ్లనుండీ పరాయి ప్రభుత్వంచేత, ఉన్నతవర్గాలచేత అణచియుంచబడిన 100 కి 90 కి పైగాయున్న యీ రైతు కూలీల నూతనశక్తి, రైతుఉద్యమ అభివృద్ధిచూచి భయపడుతున్నారు. ప్రభుత్వం మన నాయకులందరిని జైళ్లలో పెట్టింది. స్వదేశ ప్రభువులు, జమీందార్లు, ఫ్యాక్టరీ యజమానులు ఆయాప్రాంతాలలో రైతు కూలీ ఉద్యమాలను అణచివేయుటకు బ్రిటిషుప్రభుత్వ సహాయంతో అన్యాయంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. కష్టానికి తగిన కూలి కావలసినదని అడిగినకూలివాళ్లను, శిస్తు తగ్గాలని, జమీన్దార్ల, పెట్టుబడిదార్ల బాధ తగ్గాలనే రైతులను అణచివేస్తున్నారు. రైత్వారీప్రాంతాలలో వున్న మనకంటె జమీన్దారీల్లో సంస్థానాలలోను ఉన్న రైతులకష్టాలు చెప్పనలవికావు. భూమిలో చాకిరిచేసి పంటలు పండించేవానికి వారు రైతులుగాని ఆ ఫలితంలోగాని, పెత్తనంలోగాని హక్కేలేదు. మన కూలీలకంటె అచ్చట రైతులు చాలా హీనంగా వుంటారు.

అనపర్తిలో వృష్టిగా నాశనమౌతుంటే కష్టం చెప్పుకోటానికైనా ఆస్కారంలేదు. ఈ కష్టాలు చెప్పుకుంటే వినేవారులేరు. మందసాలో అమాయకులైన 5 గురు రైతులను నిలువునా కాల్చిచంపివేశారు. అందులో వీరసున్నమ్మ అనే సోదరివాలెక పోలీసుల తుపాకులకు బలియైంది. కాల్పుల అనంతరం జమీందారు ఉద్యోగులు బయట సహాయంతో మందసా రైతులను చాలా బాధపెట్టుచున్నారు. 40 మందిపై కూడా కేసులు పెట్టియున్నారు. నేనా ప్రాంతాలకుపోయినప్పుడు వారికష్టాలు, కాల్పుల వివరాలు వింటుంటే హృదయం నీరయిపోతుంది. మానవులందరికి తిండి కల్గించే మనలను యింతనిర్దయగా కాల్చుటకు ఏమిహక్కుంది?

అమందసా రైతులకు సహాయపడే శ్రీయుత లచ్చన్న ప్రభృతులను నిర్బంధించారు. మందసా రైతులపై జరుపబడిన అత్యాచారాలు ఏమీ? న్యాయమైన హక్కులుకోరితే తప్పు! అందుకనే ఆంధ్రదేశంలోయున్న రైతులందరు మందసా కేసుకు ధనసహాయం చేయాలి. ఈవిధంగా ఏమూలనైనా ఏరైతుకు బాధకలిగినా యావద్భారత రయితాంగము ఒక్కుమ్మడిగా ఆరైతుకు సహాయపడుతుంటే ప్రభుత్వంగాని జమీన్దార్లు మొదలగువారుగాని రైతుశక్తి తెలిసికొంటారు.

స్వరాజ్యం వస్తుందని అనుమానం త్వరలో రానున్నదని మన నాయకులంతా చెపుతున్నారు మనంకూడ అలాంటి నమ్మకంతోనే కాంగ్రెసులో చేరాలి. స్వరాజ్య సంపాదనకు కాంగ్రెసు యిచ్చే ప్రతి కార్యక్రమంలో పాల్గొనాలి. కాని ఆ వచ్చేస్వరాజ్యం ఎలావుండాలో మనం ఆలోచించుకోవాలి. సంపూర్ణ స్వరాజ్యంగాని, అందులో ఏకొద్దిభాగమైనా భారతదేశానికి సంక్రమించే యెడల ఆ పెత్తనం రైతు, కూలీలు మొదలగు శ్రామికజీవులకు వుండాలిగాని జమీన్దార్లు పెట్టుబడిదార్లు, వారి ఏజెంటులకు ఉండరాదు.

మీ తాలూకా అంతా మెట్టప్రాంతమే. అతివృష్టి అనావృష్టివల్ల పంటలు సరిగా పండుటలేదు. గుండ్లకమ్మ, కొమ్మమూరుకాలువ ద్వారా కొన్నివేల ఎకరాలభూమి సాగుచేయ వచ్చును. మీరుపండించిన అమ్మేసరుకులకు వస్తువులకు న్యాయమైన ధరలు ఉండాలి. క్రొత్తరకములైన ఎరువులు, వ్యవసాయపనిముట్లు చౌకగా రైతుకు లభించాలి. వ్యవసాయ ఋణాలు వలసినన్ని ప్రభుత్వంవారిద్వారా తక్కువ వడ్డీకి దొరకాలి. యిన్ని చాలా చిన్నకోర్కెలు. యిప్పుడున్న ప్రభుత్వం రైతుసేమంకోరి యిలాంటి కోర్కెలను తీర్చదు. అయినప్పటికి వైరుధ్యమైన సామాన్య కోర్కెలైనా తీరితే వ్యవసాయం భారతదేశంలో కొద్దికాలంలోనే నశించిపోతుంది. కష్టాలతో కృశించిపోతున్నా నేటికీ మనరైతు, కూలీలు పట్టికబుద్ధితో కాలంగడుపుతున్నారు. ప్రతివారు ప్రస్తుతప్రపంచ పరిస్థితులు అర్థంచేసుకోవడం, అందులో తన కర్తవ్యాన్ని నెరవేర్చడం తెలుసుకోవాలి. టర్కీలో కమల్ పాషా నాయకత్వంక్రింద అనాదిగాయున్న వెనుకటి సాంప్రదాయాలు అన్నీ తొలిగాయి. అట్లే మన దేశంలోని ప్రజలలోకూడ అలవాట్లు పద్ధతులు నూతన స్థితిగతులకు తగినట్లుగా మార్చుకోవాలి. అమెరికా మొదలగు భాగ్యవంత దేశాలలోకూడ బాధపడే పేదలున్నారు. భూములు బ్యాంకులు రాజ్యాధికారం కొంతమంది చేతిలోయుండడము వలన ఎన్నిదేశాలను కొల్లగొట్టినను ఆలాభం ఆ కొద్దిమంది యజమానులకు దక్కడం, ఎక్కువమంది దరిద్రానికి గురికావడం జరుగుతుంది.

ఒక్క రష్యాలోమాత్రం జమీందార్లు పెట్టుబడిదార్లను తొలగించి ఉత్పత్తి సాధనాలన్నీ ప్రజలపరం చేయబడి దేవరహితమై సర్వసౌభాగ్యాలు ప్రజలందరు అనుభవించేటట్లు చేస్తున్నది. ఇటీవల లాట్వియా, లిథువేనియా, ఎస్తోనియా మొదలగు దేశాలు రష్యా అధికారం క్రిందకి వచ్చాయి. వెంటనే బ్యాంకులు భూములు, గనులు మొదలగు ఉత్పత్తి సాధనాలు వ్యక్తుల చేతుల నుండి తొలగించి సంఘపరం చేయబడినాయి. అచ్చట ఎవ్వరుకూడా సోమరిగాయుండి యితరులమీద పెత్తనం చేయ వీలులేదు. కష్టజీవులైన రైతుకూలీరాజ్యం సాగుతోంది.

ఏనాటికైనా ప్రపంచం అంతా అలాంటి సామ్యవాద కుటుంబంగా మారక తప్పదు. అందుకు అన్ని దేశాలలోను అణచివేయబడిన ప్రజా సామాన్యం అంతా సామ్యవాద సంఘస్థాపనకు పూనుకోవాలి. ప్రజలు నిర్లక్ష్యముతో ఉంటే నాయకులెంత కష్టపడినా ఫలితంలేదు. 1930 లో ప్రభుత్వాన్ని ఊపివేయగలిగినంతమంది యిందుకు రాకపోవడం, ఉద్యమనాయకత్వం శ్రామికులు సంపాదించలేకపోవడం మూలంగా రావలసిన ఫలితంరాక జారిపోయింది. 1937 ఎన్నికలతో పల్లెలలోని రైతులు బస్తీలలోని కూలీలు వారి హక్కులను గుర్తించి సాధించుటకు ప్రయత్నిస్తున్నారు. స్వరాజ్యాన్ని సంపాదించటానికి, ఆరాజ్యం రైతుకూలీరాజ్యం కావటానికి ప్రబల ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నవి. మీరంతా రైతుకూలీ సంఘాలలోను కాంగ్రెసులోను విరివిగా చేరాలి. నాయకులు చెప్పినది శ్రద్ధగా నెరవేర్చాలి.

మనదేశంలోని స్త్రీలుకూడ స్వరాజ్యంకొరకు స్త్రీల బానిసత్వం తొలగింపుటకు ప్రయత్నించాలి, మీకొరకు పనిచేసే మీ నాయకులను గౌరవించాలి. వారికి ధన సహాయం యిచ్చి [illegible] చేయాలి. యువకులంతా రైతాంగ [illegible] ములో చేర్చుకోవాలి. [illegible]
రక్, విజ్ఞానం పెంపొం[...]
స్త్రీ, పురుష భేదం లే[...]
యంలో చేర, మీకొర[...]
సాధన మనకు[...]
రైతు ఉ[...]
కొరకు[...]

సముద్ర మధ్యంలోనూ పోలీసులున్నారు. ఒక బ్రిటిషు క్రూయిజరు. ఒక పెట్రోలియరు సముద్రాన్ని కాపలాకాస్తూ, ఇంగ్లండుకు, తట స్థ దేశాలకు సముద్ర రక్షణ నిస్తున్నవి—

ప్రక్క పేజీ కొరవ

ఒంగోలు తాలూకా రైతు మహాసభ

అధ్యక్షోపన్యాసము.

తర్వాత సర్దార్ నేటి బాపయ్యగారు ఈ క్రిందివిధంగా అధ్యక్షత వహించుచూ ఉపన్యసించారు.

రైతు ఉద్యమానికి రైతులోకానికి ప్రస్తుతమంతా వ్యతిరేకంగానే కనబడుతుంది. ప్రభుత్వమేగాక ప్రకృతికూడ మనకు వ్యతిరేకంగానే యున్నది. వెలనోడాలలో ఇరువురు అసమాన ప్రతిభావంతులను, వెంకట్లో ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు సంఘమునకు మూడుసంవత్సరాలు అధ్యక్షులుగా యుండి ఆంధ్రరాష్ట్రమంతా కాలినడకను సంచారము చేసి రైతులోకంలో చైతన్యం, కలుగచేసిన కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తిగారిని, తర్వాత ఈసంవత్సరం ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘమునకు అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకోబడి నిరంతర రైతుసేవాపరాయణుడు శ్యాంబాబు అనే పేరుతో విశాఖపట్టణంజిల్లాలో అబాల గోపాలానికి పరిచితుడయిన పుల్లెల శ్యామసుందరరావుగారిని తనపొట్టన పెట్టుకొని ఆంధ్రరైతాంగానికి తీరని నష్టం చేకూర్చింది.

ఇక ప్రభుత్వమో తనదృష్టినంతా రైతుఉద్యమం రైతునాయకులపై కేంద్రీకరించి పలాసా అఖిలభారత రైతుమహాసభ జరుగక పూర్వమే ఆసభకు ఎన్నుకొనబడిన అధ్యక్షులు రాహుల్ సాంకృత్యాయన్‌ను బందికానాకు పంపించింది. పలాసాలో అఖిలభారత రైతుమహాసభ ముగిసిందో లేదో వెంటనే రైతుఉద్యమానికి ప్రధాన నాయకులేగాక అఖిలభారత కిసాన్ సభ పూర్వపు అధ్యక్షులును ప్రస్తుత ఉపాధ్యక్షులును అగు ఆచార్య రంగాగారిని అర్డినెన్సు పేర అరెస్టు చేసింది. అంతతో నాగక పలాసా మహాసభ ఉపన్యాసాలే మందసా జమీందారీ రైతుల తగాదాలు, తత్ఫలితంగా యేర్పడిన కాల్పులకు కారణమని ఆచార్య రంగాగారిపై మరియొక కేసు, కామ్రేడ్ కొన్నలగడ్డ రామలింగయ్యగారిపై ఒక కేసుపెట్టి విచారణ సాగిస్తుంది. పలాసా కాన్ఫరెన్సు నడపిన కామ్రేడు గౌతు లచ్చన్నను యింటరన్ చేసింది. భారతదేశమంతటిలో ప్రధాన రైతునాయకుల నందరిని బందికానాలకు పంపింది. అఖిలభారత రైతుసంఘ ప్రధానకార్యదర్శి స్వామి సహజానంద సరస్వతిగారికి మూడు సంవత్సరాలు కఠినశిక్ష వేసింది. యిందులాల్ యాజ్ఞిక్, సోహనసింగు వగైరా ప్రముఖులందరు నేడు జైళ్ళయందే యున్నారు. ఈ విధంగా నాయకుల నందరిని నిర్బంధాలపాలుచేసి రైతుఉద్యమాన్నే లేకుండా చేయాలని ప్రయత్నిస్తుంటే దేశంలో ప్రధాన రాజకీయసంస్థయని చెప్పబడే కాంగ్రెసు సంస్థవారి పెత్తందారులు (హైకమాండు) ఒక్కపలుకైనను పలుకలేదు సరికదా మీదుమిక్కిలి గాంధీగారు ఆచార్య రంగాగారిపై మోపిన నిందలు అన్యాయములు, అక్రమములేగాక రైతులోకానికంతటికి అపకారజనితములని చెప్పక తప్పదు.

ప్రపంచంలో యేదేశంలో చూచినా వ్యవసాయం బ్రహ్మాండమైన అభివృద్ధికి వచ్చి క్రొత్త క్రొత్త ఎరువులతో యకరానికి [illegible] ఆదాయం హెచ్చుచుంటే, మనదేశం పాతపద్ధతినే పట్టు[illegible] యకరాల భూమిని సాగు [illegible] సరిపుచ్చుకో లేకుండా [illegible] వ్యవసాయా[illegible] లేక లేదు. [illegible] చేయ

రైతుల వ్యవసాయం భూములు అన్ని నానాటికి బలహీనములై పోవుచున్నవి.

ఆదికాలంలో రైతు

పూర్వకాలంలో రైతే భూమికి అధినాథుడుగా యుండేవాడు. మొగలు సామ్రాజ్యంలో కూడ రైతుకు ప్రభుత్వానికిమధ్య మరొక అధికారి లేడు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాతనే తమ పరిపాలనా సౌకర్యము కొరకు పెద్దపెద్ద జమీందారులను ఏర్పాటు చేశారు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వం ప్రారంభదశలో దేశంలో పన్నులు వసూలుచేసి కొనుటకు స్థానికంగా పలుకుబడి కలిగిన దేశస్థుల సహాయమవసరమని గుర్తించి అట్టివారికి పన్నులు వసూలుభార మప్పగించి, వసూలు చేసినదానిలో మూడింట ఒకపాలు వారికిచ్చునట్లు ఏర్పాటు చేసుకొన్నారు. ఆవిధంగా పన్నులు వసూళ్ళ నిమిత్తం నియమింపబడినవారే యిప్పుడున్న యీ జమీందారులు.

ఈజమీందారులు నాటినాటికి పన్నులను పెంచుతూ రైతుల కంతి ఏదాకరంగా వున్నప్పటికీ దేశంలో తమ ప్రభుత్వాన్ని మరమ్మత్తు చేయుటకు యీ జమీందారీవర్గాన్ని మరింత బలవంతంగాచేసి నిలువపెట్టుతూవస్తున్నారు. జమీందారులు తాము కష్టించకుండా రైతుల కష్టార్జితంలోని యెక్కువభాగాన్ని పంచుకు సౌఖ్యాలనుభవించేనందులకు ప్రభుత్వానికి సర్వదా నమ్మినబంటులై చిరకాల దేశదాస్యానికి కారణాలగుచున్నారు.

జమీన్ రైతుల ఆశాభంగం

ఈజమీందారీ విధానంయొక్క పుట్టుపూర్వోత్తరాలు ప్రకాశం కమిటీ రిపోర్టు బయటపెట్టి కొంతసహాయం చేసింది. ఈరిపోర్టు కారణంగా జమీందారీ రైతులలో కొంత చైతన్యం కలిగినను కాంగ్రెసు మంత్రుల హయాము జమీందారీ రైతుల కాశాభంగమే కల్గించింది. మునగాల కాళీపట్టణం, కొండపర్యవచల్లాయి, చిట్టేల, వెంకటగిరి, మందాసా వగైరా రైతు జమీందారీ వివాదాల కెట్టిపరిష్కారము లేక యిది వరకున్న యెక్కువగ కోర్టులకెక్కించి అనేక విధాలుగా బాధలు పెట్టుచున్నారు. జమీందారీ విధానానికి పూర్తిగా స్వస్తి చెప్పినవాడుగాని, రైతుల కష్టాలు యీడేరవు.

వ్యవసాయ కూలీలు.

వ్యవసాయ కూలీల స్థితి మరీ అధ్వాన్నం. మొట్టమొదట వీరుకూడా కొద్దికొద్ది భూములు కలిగి సొంతవ్యవసాయం చేసుకొను బీదరైతులు. అయితే అతివృష్టి అనావృష్టివలన పంటలు సరిగా పండక, పన్నులు చెల్లించలేక, తమకున్న స్వల్ప భూములను అప్పులవాండ్రకు నొప్పి వారిచెంత పాలేగాండ్రుగనో కూలీలుగనో మారిపోయారు. దేశంలోని యితర వృత్తులన్నియు నాశనం అయిపోయినందున సామాన్యంగా అందరికి వ్యవసాయమే ఆధారవృత్తి అయింది. 1850 ఆ ప్రాంతంలో సుమారు 100 కి 50 మంది వ్యవసాయదారులు వుంటే యిప్పుడు దాదాపు 80 మందివరకు పెరిగారు. వ్యవసాయకుల వృద్ధితోపాటు వ్యవసాయంచేసే భూమి పెరిగిందా అంటే అదిలేదు.

ఈవిధంగా అభివృద్ధి అయినవారంతా సుమారు 100 కి 40 మంది ఎట్టిభూమిలేక వ్యవసాయ కూలీలుగామారి జమీందారులక్రింది, పెద్ద పెద్ద భూస్వాములక్రింద అనేక విధములయిన కష్టాలకు గురియగుచున్నారు. జమీందారులు ధనవంతులు మేలురకంబడి యకరములభూమి ఆక్రమించుకొనియుండే ఆచారంపోయి, దేశంలో యింకను వున్న వ్యవసాయ యోగ్యమైన భూమినంతను సాగులోనికి తీసుకొనివచ్చి, వ్యవసాయం చేయువానికే మాత్రమే భూమిపై హక్కు అనే సిద్ధాంతం వచ్చినప్పుడుగాని యీ వ్యవసాయ కూలీల కష్టాలు నివారణకావు. అట్టి సిద్ధాంతాలు చేపట్టనే స్వతంత్రంకొరకు రైతులోకమంతా ముందంజ వేయాలి.

కాంగ్రెస్ పోరాటం

50 సంవత్సరాలనుండి కాంగ్రెసు స్వాతంత్ర్యం కొరకు పోరాడుచున్నది. జయాపజయములు ఎట్లాయున్నా కాంగ్రెసు నడపిన మూడు పెద్ద జాతీయ పోరాటాలు అసంఖ్యాకులగు రైతు కార్మిక సోదరుల తోడ్పాటుతో దేదీప్యమానంగా సాగింపబడినవి. ఆకారణంగానే బ్రిటిషు ప్రభుత్వము కాంగ్రెసు భారతదేశ ప్రధాన జాతీయ సంస్థగా అంగీకరించి దానితో రాజీబేరాలు ప్రారంభించింది.

దురదృష్టవశాత్తు మనందరికే స్వతంత్రం లేకుండానే కాంగ్రెసువారు పరిపాలనా యంత్రంలో దూరి, మంత్రిత్వం స్వీకరించారు. ఈ మంత్రిత్వాలు స్వీకరించేటప్పుడు తమశక్తి నంతటిని వినియోగించి దేశాన్ని సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యం కోసం తయారుచేస్తామని చెప్పినను అట్టిదేమియు చేయలేదు. మీదుమిక్కిలి పరిపాలనా యంత్రం కొద్దుకుడుకులేకుండ నడపి సామ్రాజ్యవాదుల సర్టిఫికెట్టు పొందటానికే సర్వవిధాల ప్రయత్నం చేసినారు. ఇంతలో బ్రహ్మాండమగు యుద్ధం రావడం, యుద్ధంలో మంత్రుల సమ్మతి లేకుండానే మనదేశాన్నికూడ యుద్ధంలోకి దింపడం జరిగింది. అందుపై మనకొసంగిన స్వాతంత్ర్యం యొక్క నిజం బయటపడి, మంత్రులు రాజీనామాలు యివ్వకతప్పినదికాదు. రాజీనామాలు యిచ్చినను కూడ, పార్లమెంటరీ ప్రోగ్రాముకు అలవాటుపడిన కాంగ్రెసు పెత్తందారులు, యుద్ధానికి సంబంధించిన హరిపుర కాంగ్రెసు ముందుమంచీ తీర్మానాన్ని అట్టెపెట్టి, రాజీబేరాలలో నిమగ్నులైపోయారు. యుద్ధంవస్తుంది రాజీబేరాలు పనికిరావు, జాతీయ పోరాటం ప్రారంభించాలెనని పట్టుబట్టినందులకే ప్రజలందరచే కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడుగా ఎన్నుకోబడిన దేశగౌరవ శ్రీ సుభాస్ చంద్రబోసుగారిని, అప్పటికే తమ స్వాధీనంలోయున్న రాష్ట్రప్రభుత్వాల పలుకుబడితో, గాంధీమహాత్ముని సహాయ సంపత్తితో, కాంగ్రెసు అధ్యక్ష స్థానాన్నుండి దింపివేశారు. శ్రీ బోసుగారు అధ్యక్షుడుగా యుండి ప్రవేశపెట్టిన ఆరుమాసముల అల్టిమేటం తీర్మానాన్ని పోటువేసి త్రోసివేశారు. ఇంకను తమకు ఎదురుతిరిగాడన్న కారణంగా గాంధీ అహింసాసిద్ధాంతతాల మాతగాగొని రెండుసంవత్సరాలు అధ్యక్షుడుగాయెన్నుకోబడిన శ్రీ సుభాస్ బోసుగారిని మూడుసంవత్సరాలు కాంగ్రెసులోయే అధికారపదవులలో కూడయుండటానికి వీలులేదని తీర్మానించారు. శ్రీ సుభాసుచంద్రబోసుగారు కాంగ్రెసులో ఫార్వర్డు బ్లాకు స్థాపించి, ఆచార్య రంగా, స్వామి సహజానంద సరస్వతి, యిందులాల్ యాజ్ఞిక్ వంటి కిసాన్ నాయకుల సహాయంతో తనఆశయాల ప్రకారం అహింసాత్మకమగు జాతీయపోరాటాన్ని సాగిస్తున్నాడు. సరిగ్గా శ్రీ బోసుగారి అల్టిమేటం గడువుకే యుద్ధం ప్రారంభమైందని మనం మరచిపోగూడదు.

యుద్ధం ప్రారంభమై పన్నెండు మాసాలయినా కాంగ్రెసునాయకు లింకా బేరాలలోనే యున్నారు. యుద్ధం ప్రారంభంలోనే, మనదేశానికి డిఫెన్సు ఆర్డినెన్సు ఒకటి ప్రవేశపెట్టి స్వాతంత్ర్యప్రియులగు వారినందరను ఏకోమిసతో మనలనుండి వేరుచేయుచున్నారు. చిన్నరాజ్యాల స్వాతంత్ర్యం రక్షణకొరకు యుద్ధం చేస్తున్నామని బ్రిటిషుప్రభుత్వము ప్రకటించింది. యుద్ధానంతరం మనదేశానికి స్వాతంత్ర్యమిస్తామని ప్రకటింపవలసినదిగా కోరిన కాంగ్రెసు నాయకుల కోర్కెలు మన్నించలేదు. కాంగ్రెసు హైకమాండ్ గాంధిగారిని వదులుకోటానికైనా సంకోచించక, అహింసావిధానానికి బహిరంగంగా స్వస్తిచెప్పి గాంధీగారు చెప్పినట్లు ముక్కుమూసుకొని కూర్చుంటము, అన్నివిధముల యుద్ధములో సహాయము చేస్తాము, జాతీయప్రభుత్వ మీయండని అడిగారు. తరువాతిసంగతి యేమిటో ఆలోచించుటకే భయపడుతూ చేసిన యీతీర్మానం ప్రభుత్వదృష్టిలో ఏంమార్పు తెస్తుందో? ఈ వ్యవహారం జరుగుతూయుండగనే పార్లమెంటులో ఒకరడిగిన ప్రశ్నకు జవాబుగ యిండియా కార్యదర్శిగారగు అమెరీగారు "భారతదేశం విషయంలో క్రొత్త స్టేటుమెంటు చేయవలసిన పరిస్థితులేవి సంభవించలేదని చెప్పినదానిని బట్టి మనం ఊహించుకొనవచ్చు. కాంగ్రెసువారు కోరే జాతీయ ప్రభుత్వం వచ్చినా యిప్పటి యుద్ధపరిస్థితులు చూస్తే ఒకటిమాత్రం నిశ్చయంగా బోధపడుతుంది. యుద్ధానంతరం ప్రపంచంలో బ్రహ్మాండమగు మార్పులు తప్పవు.

"నేటి యుద్ధంవలన ప్రపంచ వ్యవహారములలో కొక నూతన అధ్యాయం ప్రారంభమవుతుంది. ధనికవాదం పతనమవుతుంది. దీనితోపాటు అల్పసంఖ్యాకులు కొందరు [illegible] లపై తేలియాడుటకై ఏర్పాటుచేసికొనిన ధనిక ప్రజాస్వామ్యంకూడ నిష్క్రమిస్తుంది" అను జవహరు పండితుని వాక్యాలు జ్ఞాపక ముంచుకోవాలి. మనం రానున్న స్వాతంత్ర్య పోరాటానికి సిద్ధంకావాలి.

లావు అంకమ్మగారు

"యెక్కువజాతుల్లా, తెల్ల భేదాలుగాని, కుల మత కలహాలుగానిలేవు. అవన్నీ ధనికవర్గాల సృష్టియే. ఏ దేశములోగాని, యెక్కడయినాగాని, వున్నభేదం ఒకేఒకటి. ధనిక, బీద అనే వర్గభేదాలే. ధనికవాద ప్రభుత్వదేశాలలో బీదల బాధలు అంతులేవు, బీదలకష్టాలు పోవాలంటే రైతు సంఘాలు, కూలీసంఘాలను అధికంగా బలపరచుకొని, రైతు, కూలిరాజ్యాన్ని స్థాపించాలి. ప్రపంచంలో ఒక్క రష్యాయే వర్గభేదాలులేక, అందరు సమానత్వంతో మెలగుతూ, విశ్వమానవ కళ్యాణానికి [illegible]."

మందసా కాల్పులగురించి మాట్లాడి మందసా డిఫెన్సునిధికి విరివిగా విరాళము లివ్వాలనికోరిరి.

పుల్లెల రత్తయ్యగారు

మనదేశంలో 8% మాత్రమే చదువుకున్నారు. రైతులు మొదటినుంచి తమపొలం పశువులనే చూచుకుంటూ విద్యావశ్యకతను గుర్తించలేరు. అందువల్ల రైతులలో ప్రబలినంత అజ్ఞానం మరెవరిలోనూ లేదు. ఈఅజ్ఞానాన్ని అవకాశంగా తీసుకొని ధనికవర్గాలు దోపిడిచేయు చున్నాయి. రైతులు మేల్కొని అజ్ఞానాన్ని అవకాశంగా తీసుకొని ధనికవర్గాలు దోపిడిచేయుచున్నాయి. రైతులు మేల్కొని అజ్ఞానాంధకారమును ప్రోద్రోలి, కండ్లుతెరచి రైతుకూలీరాజ్యస్థాపనకు కడంగాలి.

దుక్కా సూర్యనారాయణరెడ్డిగారు

"జమీందారీలలో రైతులువున్నలే గాక మామూళ్ళఅంటూ, [illegible]అంటూ పన్నులు రెట్టింపు యిచ్చుకోవాలి. మందసా రైతులు ఈ బాధలు పడలేక మందసా అడవుల బహిష్కరించి ప్రక్కనున్న అడవులనుండి కట్టెలు తెచ్చుకుంటే యెస్టేటు ఉద్యోగులకు కటువై, రైతులపై పగసాధించ పూనుకున్నారు.

ఆకోపంలో అఖిలభారత కిసాన్ మహాసభ పలాసాలో జయప్రదంగా జరిగింది. సభా ఉపన్యాసాలకు మందసా వ్యవహారానికి ముడివేశారు. కనుక మందసా వ్యవహారం కాల్పులదాకా పోయింది. ఐదుగురు చనిపోయారు. అందు ఒక స్త్రీకూడ మరణించింది. 41 గురిపై కేసుపెట్టింది ప్రభుత్వం. కేసులలో డిఫెన్సు నడిపి, రైతు ఉద్యమ ఐక్యతను రుజువుచేసి, రైతు ఉద్యమముపై ప్రభుత్వపు నిందలు నిరాధారమని రుజువుచేయకోవాలి. కానమందసా రక్షణనిధికి తోడ్పడగోరుచున్నాను.

———

రంగాగారికి తిరిగి 4 మాసాలు శిక్ష-

"కలంచునే ఇట్టి శిక్షల్ ధీరచిత్తంబులన్"

ఆచార్య రంగాగారు 26—3—40 తేది పలాసా అఖిలభారత రైతు మహాసభలో రాజద్రోహ పూరిత ఉపన్యాసం యిచ్చారని ప్రభుత్వంవారు యిండియా డిఫెన్సు రూల్సు క్రింద మద్రాసు ఛీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజస్ట్రేటు కోర్టులో పెట్టినకేసు విచారణ జరిగి 12—8—40 వ తేదిన జడ్జిమెంటు చెప్పిరి—

4 మాసాలు సాధారణ శిక్ష విధించిరి. ఈ 4 మాసాలు వెనుకటి శిక్షలో కలిపి అనుభవించవలెను. అంటే యీ 4 మాసాలు ప్రత్యేకంగా అనుభవించ నవసరంలేదు. ఎ. క్లాసు నొసగిరి. శిక్ష చెప్పినపుడు చాలా మంది కాంగ్రేసు వారు, పత్రికా సంపాదకులు కోర్టులో నుండిరి. రంగాగారు మామూలు దరహాసిత వదనంతో దర్శన మొసగ్యు చుగనుండెను.

ఏమున్నదా ప్రకటనలో?

—X—

గాంధీజీ వ్యాఖ్య

కాంగ్రెసు రాజకీయములనుండి విరమించుకున్న తర్వాత వైస్రాయి ప్రకటనపై తన అభిప్రాయాన్ని ప్రకటించడం సబబుగా వుండదేమోనని గాంధిజీ మాట్లాడక వూరుకున్నాడు. కాని ఇంగ్లండులోవున్న గాంధీజీమిత్రులు, సహచరులు ఆయనగారి అభిప్రాయ ప్రకటనను కోరడంవల్ల, తప్పని సరిగా గాంధిజీ తన అభిప్రాయాన్ని చెప్పవలసివచ్చింది.

ఇంగ్లండులోని 'న్యూసుక్రానికలు' పత్రికకు తేబిలుద్వారా తన అభిప్రాయాన్ని తెలియచేస్తూ గాంధిజీ యిట్లాఅన్నాడు.

వైస్రాయి ప్రకటన నాకు చాలా బాధకరముగా వున్నది. కాంగ్రెసు నడిపించే భారత జాతికి ఇంగ్లండుకు మధ్యనున్న అఘాతం మరింత పెద్దదైనది. కాంగ్రెసేతరులందలి ఆలోచనాపరు లకుగూడా ఆప్రకటన నచ్చలేదు.

భారత కార్యదర్శిగారి వైపూరితమైన వివదానికి మాట ఇంపుగా వున్నదేగాని మనస్సులోని అనుమానాన్ని అది తొలగించలేదు. కొంతకాలము దేశంలో హెచ్చుతూవుండే అసంతృప్తిని ప్రకటన గమనించినట్లులేదు.

నాభయమేమిటంటె ప్రజాస్వామ్యం నాశనం గావింపబడుతున్నదేమోనని. ఇండియా నట్ల న్యాయసమ్మతంగా ప్రవర్తించకుండా ప్రపంచంలో తనకు న్యాయం జరగాలని బ్రిటను కోరలేదు అమాట ఈమాటచెప్పి, సగం సగం సంతృప్తి పరచేపద్ధతివల్ల ఇండియా అనుభవించే రోగానికి చికిత్స కాజాలదు.

*

అజాదు వ్యాఖ్య

వైస్రాయిగారి ఆహ్వానాన్ని కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు అంగీకరించలేదు. కారణం? అగస్టు 8 వ తేదీన వైస్రాయి గావించిన ప్రకటనలో కాంగ్రెసు సలహాకు ప్రభుత్వానికి పొత్తుగుదిరే సూచన యేమీ లేదని మౌలానాగారి అభిప్రాయం.

"వర్కింగు కమిటీ సమావేశాన్ని అగస్టు 18 వ తేదీకి పిలిపించుచున్నాను. అగస్టు 21 వ తేదిలోగా వైస్రాయికి కాంగ్రెసుయొక్క ప్రత్యుత్తరం చేరగలదు" అని అజాదు గారన్నారు.

*

నెహ్రూజీ వ్యాఖ్య

కాంగ్రెసుయొక్క స్థితికి, వైస్రాయిగారి ప్రకటనకు మధ్య ఒక పెద్ద అఘాతం వున్నదంటాడు. నెహ్రూజీ.

అయితే కాంగ్రెసు యిప్పుడేం చేస్తుంది? అంటే, ఇప్పుడు అసాధారణ పరిస్థితులుంటూ వుంటే, ఫలానా విధంగా చేస్తామని చెప్పేదెట్లాగా అంటాడు.

గాంధిజీయే కాంగ్రెసు నాయకుడు.

నా నాయకత్వం వదలుకోవాలనుకున్నా గాని, గాంధిజీ వదలుకోలేదు. గాంధిజీయే కాంగ్రెసుకు నాయకుడుగా వుండినాడు, వున్నాడు, వుండబోతాడు.. రాజాజీ.

జడ్.ఎ. అహ్మద్ గారి నిర్బంధం.

అలహాబాదులో ఆగస్టు 12 వ తారీకున కమ్యూనిస్టు ఉద్యమంలో ప్రముఖుడైన డాక్టరు జడ్. ఎ. అహ్మదుగారు ఇండియారక్షణ చట్టం క్రింద అరెస్టు చేయబడినారు.

అఖిలభారత కాంగ్రెసుకమిటీ కార్యాలయంలో ఆర్థికశాఖకు అధికారిగా ఇదివరలో అహ్మదుగారు వుంటూ వచ్చారు.

నెల్లూరుజిల్లా రాజకీయ మహాసభ

నెల్లూరుజిల్లా రాజకీయమహాసభ యీసంవత్సరం యీనెల తే 1 ది ఆదివారంనాడు నెల్లూరుపురమున జరుగును. రంగాలు శాస్త్రి కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు శ్రీ నరేంద్రదేవాజి ఘోష్ గారు అధ్యక్షత వహించుటకు అంగీకరించిరి. మద్రాసు మాజీ ప్రధానమంత్రి సి. రాజగోపాలాచార్యులు మరి యితరరాష్ట్ర కాంగ్రెసు నాయకులు యీ సమావేశమునకు ఆహ్వానింపబడిరి. జిల్లావాసు లెల్లరు యీకార్యమునకు తోడ్పడి జయప్రదముగా నెరవేర్ప కోరుచున్నాము.

గ్రామ, పట్టణ, తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘములు యీమహాసభకు ప్రతినిధులను ఎన్నుకొని పంపవలయునని కోరుచున్నాము. ప్రతినిధులకు భోజనవసతులు ఉచితముగా ఏర్పాటు చేయబడును. ప్రతినిధి రుసుము రు 1.

వాలెంటీర్లు.

ఈమహాసభ ఏర్పాటు చేయుటకు వాటికార్యక్రమమున సాయపడుటకు సుమారు 100 మంది వాలెంటీర్లు అవసరము. వాలెంటీర్లుగా చేరదలచిన వారు తమపేర్లను నెల్లూరుటవున్ కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు శ్రీ మత్తరాజు గోపాలరావుగారి యొద్ద నొసంగవలయును.

ఈమహాసభ నెల్లూరుపురమున జరుగ నుండుటచే యీసభ జయప్రదముగా జరుపుట నెల్లూరుటవున్ తాలూకా ప్రజలపై ఆధారపడి యున్నది. కాన ఎల్లరు ఆహ్వానసంఘమున చేరి అన్నివిధముల తోడ్పడ కోరెదము.

దువ్వూరు బలరామిరెడ్డి
గండవరపు హనుమారెడ్డి
మన్నేపల్లి హనుమంతరావు
జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యదర్శులు.

తూర్పు గోదావరిజిల్లా రాజకీయ మహాసభ.

తూర్పు గోదావరిజిల్లా పోలవరం గ్రామంలో 42 వ జిల్లా రాజకీయసభ అతివైభవంగా ఆగస్టు తే 9 దీన జరిగింది.

శ్రీ ప్రకాశంపంతులుగారు అధ్యక్షత వహించారు. జాతీయపతాకను శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు ప్రతిష్టాపన చేసినారు. శ్రీ సి. రాజగోపాలాచారిగారు సభాప్రారంభకులు.

"ఈ గోదావరి ఈ చక్కని కొండలు, ఇదంతా బ్రిటిషువారిదా! భారతీయులదా! అని గోదావరి నదిని ప్రశ్నిస్తే, బ్రిటిషువారికి అనేజవాబు రావడం లేదే? ఈదేశమంతా భారతీయులదే అనే సమాధానం మనస్సుకు స్ఫురిస్తున్నదేగాని ఇంకో ఆలోచన రావడంలేదే! అటువంటి పరిస్థితిలో ఈ భూమికంతా పాలకులం మనలను గాకుండా చేయడానికి ఎవరికేం హక్కున్నది." అంటూ యుక్తియుక్తంగా రాజాజీ మాట్లాడినారు.

తీర్మానం.

మహాసభలో ఏకగ్రీవంగా ఈక్రింది తీర్మానం ఆమోదించబడినది.

ఇటీవల పూనాలో అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘంవారు చేసిన సూచనలను ప్రభుత్వం నిరాకరించినందున, భారత స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి అవసరమైన భవిష్యత్తు కార్యక్రమాన్ని నిర్ణయించేటందుకు అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘాన్ని సమావేశం చేయవలెనని కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీవారిని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

రాజాజీ సంచారం.

పోలవరంలో రాజకీయసభ అయిపోయిన తర్వాత, తూర్పు గోదావరిజిల్లాలో కాంగ్రెసు సందేశాన్ని గురించి ఉపన్యసిస్తూ రాజాజీ సంచారంచేసి, ఏలూరుకు వచ్చి, తర్వాత బెజవాడకు వచ్చినారు. అన్నిచోట్ల అఖండ సన్మానం జరిగింది.

*

జిల్లా మహిళా సభ.

రాజకీయ సభతోబాటుగా తూర్పుగోదావరి జిల్లా మహిళాసభ జరిగింది. శ్రీమతి పెద్దాడ కామేశ్వరమ్మగారు అధ్యక్షత వహించినారు.

"కాంగ్రెసు దేశంలోవుండే పురాతన సంస్థలన్నిటిలోకీ పెద్దది. దేశస్వాతంత్ర్యం కోసరం 50 ఏండ్లనించి కృషిచేస్తూవున్నది. గాంధీయుగంలో కాంగ్రెసుకు ఎక్కువకలేనిబలం వచ్చింది. స్వరాజ్యకాంక్ష ప్రజల్లో అత్యధికమై పోయినది. సహాయ నిరాకరణ సత్యాగ్రహ వుద్యమాల్లో అనేకవేలమంది పురుషులు, స్త్రీలు ధైర్యంగా పాల్గొన్నారు.

"స్థానిక సంస్థల్లోనూ, చట్టనిర్మాణ సభల్లోనూ ప్రాతినిధ్యం స్త్రీలకివ్వడము గల్గింది. స్త్రీలు ఈఅవకాశాన్ని తీసుకొని ముందుకు రావాలె.

"కాంగ్రెసుకమిటీల్లో స్త్రీలు అభ్యర్థులుగా ముందుకు రావాలె. కృపాలినీ సతిగారి అధ్వర్యాన అఖిలభారత కాంగ్రెసుకమిటీ స్త్రీశాఖ కూడ ఏర్పడింది. స్త్రీలు ఎక్కువమంది నావలా చందాదారులుగా కాంగ్రెసులో చేరవలె. మరుకుగా పాల్గొని ముందుకురావాలె.

"హిందీకూడ అభ్యసించడం అవసరం. ప్రతి స్త్రీ తాను ఒక స్వతంత్రవ్యక్తి అనే వుద్దేశ్యంతో వ్యవహరిస్తూ ముందుకువచ్చి పనిచేస్తే దేశప్పు అభివృద్ధి కలుగగలదు" అంటూ కామేశ్వరమ్మగారు ఉద్బోధించినారు.

పోస్టుమేన్ల సంఘము

మద్రాసు రాజధాని పోస్టు మేన్ల సంఘము నెల్లూరుబ్రాంచి సమావేశము తే 25-8-1940 ది (ఆదివారం) కందుకూరు బోర్డు హైస్కూలు భవనమునందు శ్రీ రావుసాహెబు మండిగారు సుబ్బయ్యశెట్టిగారి యాజమాన్యంన [illegible] 4 గంటలకు మహాసభ జరుపబడును [illegible] మంది సంఘసభ్యులు తప్పకవిచ్చేయ[illegible]

టి. రామయ[illegible]
కే. అంజనే[illegible]
యస్. [illegible]
జాయి[illegible]

సూక్ష్మా[illegible]

సేవా సమితి [illegible] సాయంత్రం 5 [illegible]
శ్రీ మాదర్ల [illegible]
శ్రీ పి. [illegible]
శ్రీ కె. [illegible]
శ్రీ [illegible]
కారి[illegible]

పెండ్లి కట్నాలు.

పొట్టెంపాడు రు 10 లు.

పొట్టెంపాడు వాస్తవ్యులు దామరపు కోదండ రామరెడ్డిగారి కుమార్తె సౌ॥ సౌందర్యమ్మ గారికి, పెనుబూరు ముద్దుకృష్ణా రెడ్డిగారి పుత్రులు చిరంజీవి రామిరెడ్డిగారి కిచ్చి వధువు తండ్రి గృహమున 8-8-40 తేదిన జరిపిన వివాహ సందర్భమున వధువు తండ్రి కోదండరామరెడ్డిగారు జమీన్ రైతు పత్రికకు రు 10 లు కట్నము నొసగిరి.

★

పంచేడు రు 6 లు.

పంచేడు వాస్తవ్యులు సూరా రామలింగారెడ్డి గారి తమ్ముడు శేషాద్రిరెడ్డి గారికి మర్రిపాడు కొణిదెన వెంకురెడ్డిగారి పుత్రిక సౌ॥ సరోజ నమ్మగారి నిచ్చి 9 తేదిన వివాహము జేసిరి. ఈవివాహ సందర్భమున వధూవరుల పక్షమున జమీన్ రైతు పత్రికకు రు 6 లు సమర్పించిరి.

★

పైకట్నముల నొసగినదాతల కెంతయు కృతజ్ఞ [illegible] ధూవరులకు చిరాయురారోగ్యములు భగవంతుడు ప్రసాదించుగాక.

—పత్రికాధికారి.

జమీన్ రైతు

16-8-1940

హాళికి

భారతమంత్రి ఆమెరీగారి ప్రకటన బైట బడ్డది—

అజాదు మంచిపనిజేసినాడు. వైస్రాయి ప్రకటనకు తగుమైన ప్రత్యుత్తర మిచ్చి నాడు. కాంగ్రెసుసంస్థయొక్క గొప్ప తనానికి తగ్గట్లుగా రాష్ట్రపతి ప్రవర్తించడంమేలైంది.

వైస్రాయి ప్రకటనను ఖండిస్తూ ఇచ్చిన నాయకులందరి ప్రకటనలన్నీ గలిసి ఒకఎత్తు, వైస్రాయిగారి ఆహ్వాన తిరస్కారణ ఒకఎత్తు. కోటలదాటించే మాటలకన్నా, ఒక అంగుళ ప్రయో [illegible] సాధన వేయిరెట్లు ఎక్కువ [illegible] మైనది.

[illegible] ది అమెరీగారి హృదయానికి [illegible] లాగా తగిలివుంటుంది. [illegible] బిత్తరపోయి, ఉన్మాద [illegible] దిక్కోరని. క్లిష్ట సమ [illegible] వలసిన రాజకీయ [illegible] నాయగాన్, [illegible] కల్పించదు. [illegible] ప్రతినిధి [illegible]

'నేషనలు హెరాల్డు' పత్రికలో నెహ్రూజీ వ్రాసినట్లు యెటువంటి ప్రమాదావస్థలోకూడ దూరదృష్టిగల్గి, గుణ పాఠం నేర్చుకొని ప్రవర్తించేశక్తి బ్రిటీషు సామ్రాజ్యానికి లేదు- రాదు- రాబోదేమో!

ఘనీభవించిపోయిన సామ్రాజ్య తృష్ణా పిపాసులకు ప్రజాస్వామ్యపుఆర్తనాదం వినబడుతుందా? ఉపన్యాసములందు ప్రజాస్వామ్యపు కేకలు ప్రతిధ్వనించ వచ్చుగాక! ఆచరణలో అంత సులభ సాధ్యం గాదుగదా?

అమెరీగారి ప్రకటనవల్ల అగ్నికి వాయువు సహాయమైనట్లయింది. వైస్రాయి ప్రకటనలోవుండే కొద్దిపాటి మృదుత్వం గూడా అమెరీగారిప్రకటనలో మృగ్యమైంది. అసలును, నకలు ఉండేరంగు తేడా తెలిసిపోయింది.

కాంగ్రెసు వారు సహకారం జేయక పోయినా పరవాలేదట. వైస్రాయి గారి బండి లాగడానికి సంసిద్ధంగా వుండే యితర పార్టీవాహనాల సహకారం వున్నదిగా!

డొమినియను ప్రతిపత్తి నివ్వడానికి ముస్లిముల, సంస్థానాధిపతుల అడ్డంకి, వుండనేవున్నదిగదా! పాపం, అమెరీగారేం చేయగలరు?

అయితే ముస్లిం సమస్యను నానాజాతి సమితి గావించిన మైనారిటీ పరిష్కార సిద్ధాంత ప్రకారం ఎందుకు పరిష్కారం జేయగూడదు? ఇండియాలోని రాజకీయ పరిస్థితి ప్రత్యేకమైనది గనక ఆ సిద్ధాంతం వర్తించదే!

సంస్థానాధిపతులున్నారు. పైపెచ్చు. ప్రజాపరిపాలనకు వాళ్లింత సుముఖులుగా లేరు. వాళ్లి కలిస్తేనేగాని ఒక కేంద్ర ఫెడరలు ప్రభుత్వం ఇండియాలో ఏర్పడదు. వాళ్లతో కాంగ్రెసు వారు సమాధానం కుదుర్చుకోలేక పోతే దానికీ అమెరీగారే నిందా పాత్రులా?

అమెరీగారికి భారతదేశపు గొడవ, రాజకీయ క్లిష్టత, ఎంత బాధను గలిగిస్తున్నవో పాపం!

ఇప్పటికైనా మునిగిపోయిందేమీలేదు. అమెరీగారి హృదయావేదన కొంత చల్లారిన తర్వాత, నిమ్మళంగా ఆలోచిస్తే, సమస్య పరిష్కారం కాకపోదు.

అయితే కండ్లున్నా చూడలేనివారు, వీనులున్నా వినలేనివారు-

ఈ తరగతిలో పూర్తిగా ఇప్పటికే చేరిపోకుండా వుంటే, అమెరీగారికది సాధ్యమవుతుంది.

విమానంలో ఇండియాకు పోయి ప్రజానాయకులతో సంప్రతించరాదా యని అమెరీగారికి స్ట్రాబోల్గి ప్రభువు హితవొసంగినాడు.

ఇప్పటికే అమెరీగారికి ఇండియానుగురించి తెలియని సంగతులు, విమానంలో వచ్చి చూచి, తెలుసుకునే సంగతులు ఏమున్నవి? ఇండియా ప్రాచీనౌన్నత్యము, పూర్వ నాగరికత వద్దనుండీ ప్రస్తుతరాజకీయపు సందిగ్ధపరిస్థితివరకు అమెరీగారు వుపన్యాసంలో ఏకరువు బెట్టినారే!

ఆయనకు తెలియకనా, కాదు సమస్తం తెలిసే, సాధకబాధకాలన్నిటిని ఆలోచించి, చేతులారా అధికారాన్ని వదలుకోలేక పాపం బాధపడుతున్నది బ్రిటీషు సామ్రాజ్యతత్వం. అమెరీగారా తత్వానికి ప్రతినిధి మాత్రమే. ఆయన్ననుకోని ఏం ప్రయోజనం!

ముందు కర్తవ్యాన్ని వర్కింగు కమిటీ ఏమని నిర్ణయిస్తుందో తెలియదు. కాని ఎట్టి నిర్ణయాన్నైనా తలధరించడానికి దేశం సంసిద్ధంగానే మాత్రం వున్నది.

— —

నెల్లూరుజిల్లా రాజకీయసభ

ఇప్పటికైనా కొంత రాజకీయసంచలనం జిల్లాలో కలుగుతున్నందుకు సంతోషిస్తున్నాము. ఈ రాజకీయ సాంవత్సరిక మహాసభ ఇదివరకెప్పుడో జరుగ వలసినది.

ఉత్సాహపూరితులై ఇంతటనైనా, సభా సమావేశానికి పూనుకున్నందుకు జిల్లాకాంగ్రెసు కమిటీ కార్యకర్తలు అభివందనీయులు.

జిల్లాఅంతా సంపూర్ణంగా వీరికి సహాయపడవలెనని కోరుతున్నాము. ముఖ్యంగా నెల్లూరుపట్నం, నెల్లూరు తాలూకా వాస్తవ్యులు శ్రద్ధ వహించి నెల్లూరులో సెప్టెంబరు 1 వ తేదీన జరుగబోవు ఈ మహాసభను జయప్రదంగా నిర్వహిస్తారని ఆశిస్తున్నాము.

సూర్యభగవాన్లు కేసు

జమీన్ రైతు మద్రాసు ప్రాంతీయ [illegible] కేస్తున్న కి. సూర్యభగవాన్లుగారిని యిండియా డిఫెన్సు రూల్సుక్రింద అరెస్టుచేసి మద్రాసుచీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజస్ట్రేటుకోర్టులో కేసు బెట్టుట, ఆకేసు జార్జిటవున్ పోలీసుకోర్టుకు మార్చుట పాఠకులకు తెలిసినదే.

ఆకేసు విచారణకు 12 తేదినుండి ఆగస్టు 30 తేదికి వాయిదా వేయబడినది.

జామీను పిటీషనుకూడా 30 తేదికి వాయిదా వేయబడింది. అందువల్ల జామీనుపిటీషన్ హైకోర్టులో మూవ్ చేయబడి 19 తేదికి వాయిదా వేయబడినది.

మన సిపాయీలకు అవజ్ఞత.

"బొంబాయి నగరంలోని ధనవంతులైన స్త్రీలు పురుషులు బ్రిటను, ఆస్ట్రేలియా దేశాల సోల్జర్లకు విందు లిస్తున్నారు వాళ్లకు అన్ని సౌకర్యాలను సమకూరుస్తున్నారు.

"కాని ఇండియను సిపాయీల విదేశములందు వేర్వేరు యుద్ధరంగములందు పనిచేయడానికి స్టీమర్లెక్కడానికి బొంబాయికి వచ్చిన సందర్భంలో వాళ్లను చూడవచ్చిన స్నేహితులకు, బంధువులకు అవకాశం లభించలేదు. ఇది చాలా అవమానకరమైన విషయం" అంటూ బి. జి. హార్నిమను గారు వ్రాస్తున్నారు. ఆయనగారి వ్యాసంలోని వివరాలను దిగువను వుదాహరిస్తున్నాము.

"బ్రిటను ఆస్ట్రేలియా దేశాల సైనికుల వసతి గృహాలు బొంబాయిలో చాలా వున్నవి. వాటిలో ప్రతిరోజు విందులు, నృత్యగీతాదులు జరుగుతూవుంటవి. వీరికి ధనికస్త్రీలు విందులిస్తే వీరితోకలసి ఆంగ్లో యిండియను యువతులు నాట్యం చేస్తారు. బస్సులలో ఈ సైనికులను తీసుకపోయి ముఖ్యమైన ప్రదేశము లన్నింటిని చూపించడానికి ఏర్పాట్లు జరిగియున్నవి.

"ఇండియను సైనికులకి పౌరవ్యాసేమీ లేకపోగా, స్టీమర్లలోనుండి బయటకు రావడానికి కూడా అవకాశంలేదు. వీళ్లకు విందులివ్వదలచిన నగరవాసులు కుతూహలపడే వారున్నారు. కాని అధికార్లు అంగీకరించడంలేదు.

"ఇంగ్లండులో రాజా, రాణీగార్లు స్వయంగా తీరిక గల్గించుకొనివచ్చి ఇండియను సైనికుల నివాసంలో ఒకగంటసేపు కాలం గడుపుంగా, ఇండియా దేశంలో యీ విధంగా చేయడమేమిటోజి?"

"బొంబాయిలో ఏర్పడిన ఆతిథ్యసంఘంవారు ఈ విషయమును గమనించి తగుశ్రద్ధ తీసుకోవలెను."

లంచం కంప్లెంటు

నెల్లూరుజిల్లాబోర్డు ఆఫీసులో పనిచేస్తూ అక్కౌంటెంటు సుబ్రహ్మణ్యంగారిమీద కంప్లెంటు దాఖలు చేయబడినా ఏల విచారించలేదని ఒక విలేకరి అడుగుతున్నాడు.

— —

పిచ్చి బోర్డు.

20 రోజుల్లుగావున్న పాలారుద్దీన్ సాహెబు పాపం! సస్పెండు చేయబడ్డాడు. ఇలాటు నిరుక్తే. తిండికే జరుగదు. పేదవాడు ప్రెసిడెంటుగా వచ్చాడుగదా అన్న సంతోషం యీలాగునమూర్తి నామున్నందుకు విచారము.

—హితైషి.

— —

దామరమడుగు స్కూలు.

మా హెడ్ మిస్ట్రెస్సును గురించి విద్యార్థులు వ్రాసినా తమరెందుకు మార్చ మందిరాన్ని మా కయ్యారు ప్రెసిడెంటుగారూ!

—సిమ్మారెడ్డి సుబ్బారెడ్డి.

— —

మిత్రమండలి

మైమండలి వార్షికోత్సవం డాక్టరు వెంకటరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన గత 28 తేది విజయవంతంగా జరిగినది.

వి. వి. సుబ్బయ్య, పి. వి. సుబ్రహ్మణ్యం, యస్. శ్రీరామమూర్తి గారలు సంఘసేవనుగూర్చి ఉపన్యసించిరి.

ఓబయ్యగారికి, వెంకటరెడ్డిగారికి మిత్రమండలి వారు సన్మాన పత్రము సమర్పించిరి. వ్యాయామ బలప్రదర్శనాలు, హారతియాగీశాలతో సభముగిసెను.

—కొండలరావు.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు:

—విమర్శకుడు.

సైకిళ్ల దొంగతనం.

టవున్లో సైకిళ్ల దొంగతనం జాస్తి అయింది. శేలూరు వెంకటప్పయ్యగారి సైకిల్ ఒక మర్రి నాడు పోస్టాఫీసుకు తెస్తే అక్కడ పోయిందట 11 తేదీ ఉదయం. ఆదేటుయింకు డాక్టరు సలాం సాహెబు వాకిటయుండగ మున్సిపల్ పే(స్త్రి ఆహమద్ బేగ్ సైకిల్ పోయిందట. శ్రీచయాతి రావు కొడుకు సైకిల్ పోయిందట. ఇంకా అక్కడక్కడా యిట్టే సంగతులు. ఇందులో కొన్ని దొరికినవనుకోండి.

సంతపేటలో జూదపు వినోదాలు ప్రారంభమైన తర్వాతే యీ దొంగతనాలు జాస్తి అనే పుకారుగూడా టవునులో ఉంది.

*

అమ్యూజ్ మెంట్సు.

పైపేరులో సంతపేటలో ఒక జూదపుశాల ప్రారంభమైంది. ఇట్టిదే వెనుక ఒకమాటు ప్రారంభించబడి వీటిని జూదపు శాలలుగా గుర్తించి లైసెన్సులు రద్దుచేశారు.

అట్టివాన్ని తిరుగా ప్రారంభించడం, వారు యుద్ధఫండుకు రూ 1 కి రు 1000 లు యివ్వడం, ప్రభుత్వం లైసెన్సు యివ్వడం విచారకరం.

వెంటనేదీన్ని రద్దుచెయ్యకపోతే దొంగతనాలు, మోసాలు, వృద్ధికాగలవని పోలీసు చెవులో చెప్పుతున్నాను. వినండి, వినకపోండి!

*

టవున్ పోలీసు.

టవున్ సబ్ యిన్స్పెక్టరు శాలకోటారెడ్డిగారు శెలవుపెట్టారు. బదులొచ్చిన మునిస్వామిగారు గూడా.

ఇప్పుడు తాత్కాలికంగా హెడ్ కానిస్టేబిల్ యిన్ చార్జిలో ఉంది. మంచి ఏబిల్ హ్యాండు ఉండవలసినది టవున్ పోలీసుస్టేషను దీనికి పల్లిను ఒప్పుకోరు. ఒక్కటినమన్నాగూడా ఒప్పుకో తగ్గవిషయంగాదు.

*

కాంగ్రేసు మెంబర్లు.

కాంగ్రేసు మెంబర్లను చేర్చే ఆఖరు గడువు యీ నెలాఖరుకే.

అన్ని ప్రాంతాల్లో ఎక్కువమంది సభ్యుల్ను చేర్పించడమే యిండియా మంత్రికి జవాబుగా ఉంటుంది.

ఈజిల్లా పరిస్థితుల్లో కళ్లు మూసుకొంటే "బూచి" ఎత్తుకపోతుంది జాగ్రత్త!

మునిసిపల్ వీధి.

కాశర్లవారి వీధినుండి మంటపాలవీధికి ఒక సన్నటిగొంది వీల్చుతోసున్నారు మున్సిపాలిటీ వారు అది అనవసరం, డబ్బు దుర్వ్యయం చేయవద్దని ఒకరు వ్రాస్తున్నారు. ఈవ్రాతకు వెనుక ప్రక్క ఏదో పెద్దకారణ మున్నట్లు అనుమానం. విచారించి, చూచి క్రమమో అక్రమమో నిర్ణయించడం బాగుంటుంది. ఏమంటారు?

రాపూరు తా॥ కాం॥

సభ్యులు రానందున 10 తేది కామాక్షిలో మీటింగు జరుగలేదు. కాన 25-8-40 తేదిన పాదలకూరులో సదరు మీటింగు జరుగుతుందని కార్యదర్శి వ్రాస్తున్నాడు.

రాపూరు సబ్ రిజిస్ట్రార్.

—ఒక వికేతకు.

పొట్టెంపాడు హరికథ.

పెండ్లి మండపంలో పదోతేది ఎస్సీ రాయిగారి రుక్మిణీకల్యాణ హరికథా కాలక్షేపంవినే ప్రాప్తమబ్బింది అదృష్టవశాత్తుగా.

ఆ మెకథిలో సంస్కృతసాహిత్య రసమ్ముగను, తెలుగులో ప్రస్ఫుట చర్యమనవాక్యపుతే, పంకితంలో అపారపోరవ, తమిళంలో మధుర సంభాషణా చతురిమ, ప్రియవాక్కు, భావప్రౌఢిమ కలిగియున్నది.

సంస్కృత భాగవతంలోని శ్లోకాలు, తెలుగు రుక్మిణీకల్యాణ ఘట్టపద్యాలు, మహారాష్ట్రత్యాగి పాటలు, తమిళ భావనలోని ప్రియవక్తృత్వము ఇవిఅప్రసన్న వదనంలో మేళవమంది కత్తఘట్టాల్లో అన్ని వర్గాలవారిని సంతృప్తం చేసినవి.

తెలుగు రుక్మిణీకల్యాణ పద్యాలవాసనా గూడాలేని కొందరిని యీహరికథ సంతృప్తి పరచలేక పోయిందేమోగాని, భక్తి ఉద్దీగల్ల ప్రతివ్యక్తిని పారవశ్యంలో ముంచింది.

పిట్టకథలు, చిన్నచిటుప్పాలతో కథయొక్క యోగ్యత, నీరయిన రస చెడకుండా చివరివరకు భక్తి పారవశ్యామృతాన్నే శ్రోతలకు త్రాగించిన ఈ మెవ్యక్తిత్వం మెచ్చుకోతగ్గది.

పాటకచ్చేరిలో ఏకధాటి సంగీతంకంటే మరే రసం వుండదు. ఇక్కడో! సంకీర్తనాసౌర్య, సాహిత్యాభిరుచి, కథాప్రవీణత, భక్తిప్రబోధము, అన్ని ఒకచోట సమకూడడంవల్ల ఆధిక్యమిచ్చింది.

కథాంతంలో పండిత గుత్తం సుబ్బరామయ్యగారు ఆమెగారి ప్రతిభ నగ్గడించి, ఆశీర్వదించిరి.

కొత్తపంథా ప్రక్కన గృహస్థులు కోదండరామిరెడ్డిగారు ప్రశంసార్హులు.

—ప్రేక్షకుడు.

అసూయకు, అసహనమునకు, అనుమానమునకు-

అపరావతారము పురుషుడు - అట్టి పురుషుడు తనఅర్ధాంగి తన్ను అలక్ష్యముచేసి మరొకర్ని కోరి కొలుస్తుంటే చూచి సహించగలడా?

సహించడమేగాక, ఆదరించి అతనిని ఆరాధనము చేసినాడు రాణా-

ఆమె పరమభక్తురాలైనది- అతడు ఆదర్శప్రాయుడైనాడు- పురుషోత్తముని సేవించి ఇరువురూ ధన్యులైనారు-

కాని!

ఈ ప్రపంచం, ఈ సంఘం ఊరుకుంటుందా?

చూడండి మీరాబాయి త్వరలో వస్తున్నది-

: తారాగణం :

డా॥ సుబ్బారావు-
చొప్పల్లి-
రాళ్లబండి-
కె. యస్. సింహ-
వంగర వెంకటసుబ్బయ్య-
మిస్. చలం-
ఇందిరాదేవి.
కమలకుమారి-
లక్ష్మీ-

For Terrtorial rights apply to the producers:—
Navyakala Films Ltd.,
1. Bishop waller Avenue, Mylapore, Madras.

Distributors:
Sri Sita Rama Pictures,
Gandhi Nagar, Bezwada.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

E P. 268/39 and E. A 92/40

Gos 224/28

1. సుంటూరు లక్ష్మమ్మ (చనిపోయినందున) వారసుమనుమడు
2. సుంటూరు పెంచలునరసింహం. } వాది.

ఎదిరి

1. సర్వేపల్లి వెంకటలక్ష్మమ్మ
2. గాదే ఆదినారాయణయ్య } ప్రతివాదులు

సి॥ ప్రా॥ కో॥ Or 21 R 22 ప్రకారమున్నూ, Or 22 R 3 ప్రకారమున్నూ 2 వ ప్రతివాది అగు గాదె ఆదినారాయణయ్య (సుబ్బరాయుడు కుమారుడు)కు నోటీసు:—

యీ కేసులోని డిక్రీని అములు జరిపేందుకు వాదిగారు 1 వ వాది తరపున వారంటు దరఖాస్తు దాఖలై వున్నది. పరిమిల్లాన ఆమె చనిపోయినందున ఆమెకు వారసుగా ఆమెమనుమడు నన్ను 2 వ వాదిగా చేర్పించి వారంటు అములు జరుపుకోగలందులకు పై E A. 92/40 న్ను పిటీషన్ దాఖలు చేసుకొని వున్నాడు.

కాబట్టి పై 2 వ వాదిని 1 వ వాదికి వారసుగా చేర్పించి డిక్రీని అములు జరిపేందుకు గాను కొరిందునిమిత్తం ఉత్తర్వు యివ్వకూడదో తెల్పుకోగలందులకు నీవు తే 18-9-40 దిన ఉదయం 10 ఘంటలకు యీ కోర్టువారి యెదుట హాజరై తెల్పుకోవలసినది. లేనియెడల నీ పరోక్షమందు తీర్మానించబడును.

ఉడాలి వాసుదేవయ్యగారు,

బి. ఏ. బి. యల్. వాది వకీలు.

సినిమా పేజీ --

సినిమాల్లో స్త్రీల హక్కులు.

బళ్లారి రాఘవాచారిగారి అభిప్రాయాలు:

"స్త్రీలకు స్త్రీలే మేకప్ Make up చెయ్యాలె. పెట్టుమీద పనిలేనప్పుడు స్త్రీ వేషధారిణులు విశ్రాంతి తీసుకునేందుకు ప్రత్యేకంగా వారికో స్థలముండాలె. వారిని కనిపెట్టుకొని ఉండి వారికేం కావాలో కనుక్కుంటూ ఉండేందుకు నౌకరులు ప్రత్యేకంగా ఉండాలె. భోజనసదుపాయాలు చక్కగా చేయబడాలె. మరుగుదొడ్లు వగయిరాలు స్త్రీలకు ప్రత్యేకంగా ఉండాలె."

★

స్త్రీల విషయంలో జాగ్రత!

"స్త్రీ వేషధారిణులకు కావలసిన సదుపాయాలు జాగ్రత్తగా గమనించడంలోను, ఎక్స్ట్రాలకు వచ్చిన స్త్రీలను వారివేషం కాగానే వెంటనే యింటికి పంపివేస్తూ, యితర పురుష వేషధారులతో సరససల్లాపాలకు ఎడం యివ్వకుండా చేయటంలోను, మొత్తం మీద క్రమశిక్షణ, కట్టుదిట్టాలు చేయడంలో రామబ్రహ్మంగారిని నేను మెచ్చుకుంటాను.

మిగతస్టూడియోల విషయం నాకు తెలియదుగాని (స్త్రీల విషయంలో) అందరు తగిన జాగ్రత తీసుకోవడం అవసరం."

★

కులస్త్రీలు సినిమాల్లో ప్రవేశింప వచ్చునా?

పై ప్రశ్నమీద అనేక గ్రంథాలు రచించి 30 ఫిలిముల్లో నటించి, 26 అందచందాల పోటీల్లో గెలుపొందిన "ఎథెల్ మాండ్" అనే ఆంగ్లేయ స్త్రీ ఏమంటున్నదో తెలుసా!

"నా పరమవిరోధులకుగూడా నేను సలహా యివ్వను"

"అనేకమంది మాతృదేవతలొచ్చి తమ పుత్రికలను సినిమాల్లో చేర్చుమని నన్ను అడిగారు. చాలామంది ఏవిధంగానైనా తమ్ము ఫిలిముల్లో ప్రవేశపెట్టుమని ప్రాధేయపడ్డారు. ఫిలింలో ప్రవేశించే అవకాశంకోసం ఉద్యోగాలైనా మానుకొని రావటానికి సిద్ధపడ్డారు. కాని నా పరమ విరోధులకైనా ఫిలిముల్లో చేరమని సలహా యివ్వటానికి నామనస్సొప్పదు. సున్నితస్వభావులయిన కళ్లాపానులకు ఫిలిములు తగినస్థలాలుకావు. నావంటి కొందరు- దుస్సాహసస్వభావం కలవారు, ప్రలోభాలకు లొంగని వ్యక్తులు ప్రదేశాల్లోకూడా నెగ్గి రావచ్చుగాని ఫిలిం స్టూడియోలు ముఖాకర్షణగల యువతీ యువకులకు తగిన ప్రదేశాలుకావు. స్త్రీలకు కూడా మేకప్‌కు పురుషులనే నియోగించడం చాలా ఘోరం" —సినిమా.

★

75 వేలలో ఫిలిం తయారు గావాలె

"లక్షరూపాయలకు తక్కువ ఎవడు ఫిలిం (తెలుగు) తీస్తాడో తియ్యమను" అని ఓనాడు చాలెంజ్ చేసిన రామబ్రహ్మంగారే ఈ నాడు తెలుగు దేశపు రుచి, మర్యాద, అనుభవం, సంపాదించిన తర్వాత "75 వేలలో యిమిడేటట్లు చేస్తేనేగాని యీ పరిశ్రమ ఆర్థికంగా నిలబడడానికి ఆస్కారంలేదు" అని అంటున్నాడు. ఔను! అది తప్పనిసరి. ఏప్రిలు 26-4-40 తేది ప్రభాకర్ పిక్చర్సువారి ప్రారంభోత్సవంలో రామబ్రహ్మంగారిచ్చిన ఉపన్యాససారాంశంలో యీ క్రింది చదువండి తెలుస్తుంది!

"శ్రీ లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారు ఫిలిం కంపెనీలు తక్కువగా ఉన్నాయనీ, కొత్తకంపెనీలు సృష్టించటం చాలా అవసరమని సెలవిచ్చారు. కాని ఇప్పటికివున్న కంపెనీలే ఎక్కువ అయ్యాయేమోనని, మన ఆంధ్రదేశంకు అవసరమైనవాటికన్నా ఫిలిములు ఎక్కువ తయారవుతున్నాయేమోనని నాకు భయంగావుంది. లేకపోతే ఈ రోజుల్లో ఫిలిములు ఒకటీ గిట్టుబాటు కాకపోవడానికి కారణం కనిపించదు. 1939-40 లో బయటబడ్డ చిత్రాల్లో బాగున్నవన్న వాటికి ఏ రెండు మూడింటికో లక్షన్నరవరకూ వసూళ్లు వచ్చాయి. ఏ పిక్చరుకూ లక్షకు ఖర్చు తగ్గటమే లేదు. ఖర్చులు తగ్గించాలని కొందరంటారు, తగ్గించేవిధానం ఏది! అద్దె స్టూడియోల్లో మనం పిక్చర్లు తీస్తున్నాన్నాళ్లు ఖర్చు తగ్గాలంటే తగ్గదు. సొంత స్టూడియో వున్నవాడు ఎంతైనా యీ వ్యాపారంలో లాభం పొందవచ్చును. ప్రస్తుతం తెలావరకూ సొంతస్టూడియో నిర్మించుకునే స్థితిలో ప్రొడ్యూసర్లులేరు. కనుక సహకార పద్ధతిమీద ముగ్గురు నలుగురు ప్రొడ్యూసర్లుకలసి ఒక స్టూడియో నిర్మించుకోవాలి. నటులనుకూడా ఎవరికి వారు ప్రత్యేకంగా ఎక్కువ డబ్బులిచ్చి నస్తు తీసుకోకుండా యిద్దరు ముగ్గురు ప్రొడ్యూసర్లు ఏకకాలంలో ఉపయోగించుకోవాలి. ఈ విధంగా ఏవో ఉపాయాలు ఆలోచించి ఫిలిం ఒకటికి 75 వేలలో యిమిడేటట్లు చేస్తేనేకాని యీ పరిశ్రమ ఆర్థికంగా నిలబడడానికి ఆస్కారంలేదు. మనంచేసేది వ్యాపారం. మనమెలా డబ్బుసంపాదించడానికి, వాటాదారులకు ఒక డబ్బు యివ్వడానికి ఈ వ్యాపారం చేస్తున్నాముగాని కేవలం కళాసేవకోసం కళోద్ధరణం అవడం బూటకం. అట్లాంటిపని చేయవలసినవి ధర్మసంస్థలు కాని వ్యాపారస్థులుకారు. కనుక అందరం కలసి ఆలోచించి యీ పరిశ్రమ ప్రొడ్యూసరుకు నష్టదాయకంగా ఉండని మార్గం అన్వేషించడము అత్యవసరం.

తెలుగు స్టుడియో న్యూస్

చక్రం:

హెచ్. యం. రెడ్డిగారు కాలచక్రం పిక్చర్ను తీస్తున్నారు. కాబట్టి ఆలస్యమైనా, ఖర్చు హెచ్చినా, శాశ్వతం ఉండి తీరుతుంది! అందులో ఏమీ సందేహంలేదు!! కాని శుభస్య శీఘ్రం అన్నారు-

★

ఓ శివరామయ్యా! నీవు రేడియోకు పోవడం లేదన్నావట నిజమేనా? నీవు ఎక్కింది ఇదే ప్రథమ బండి. "ప్రథమచుంబనంలో దంతభగ్నమన్నట్లు" ప్రథమకంటకంలోనే మరీకపోతావా! ఎవరిది తప్పో ఎవరిది ఒప్పో వాళ్లకిష్టం. తక్షణం రేపు మెయిల్లో వెళ్లి ఆపని పూర్తిచేసిరా తర్వాత మాట్లాడాం. నీవు ఏలాంటి ఆక్టరువో ఒకమాటు మా తెనుగుకళ్లతో చూస్తాగా!......

★

విశ్వమోహిని:

చక్కగా ఉంటుంది; క్విక్‌గా వస్తుంది. ఇంతకంటే మీ కేం యిన్ఫర్మేషన్ గావాలె?

ఇంకా మరిగలిస్తే దేముడు మేలుచేస్తే విశ్వమోహినిగారి రేడియోపాటలు నేను వినలేదుగాని బాగున్నవని అంటున్నారు.

★

చూడామణి:

చాలాబాగుంటుందని ఆక్టర్సు అంటున్నారు.

ఇల్లాలు:

ఈ మెరుగుార్చు ఎంతలో నేను చెప్పను పెంచుకు? కష్టంబడాలోనే చూస్తారుగా!

★

ధర్మపత్ని:

ధర్మపత్ని తెరువాళ్లకుపోయిన బృందమంతా తిరుగుతున్నది. అంటే షూటింగు పూర్తి అయిందన్నమాట.

ఇక వడ్డనే కొరవ.

★

నాగమ్మ:

ఇద్దరు నాగమ్మలు. ఒక నాగమ్మ షూటింగ్ జరుగుతున్నది. రెండవ నాగమ్మ రెడ్డిగారిబిడ్డ. ఒకపరిని పామ్ము చేయించిపెట్టండే రెడ్డిగారి అమ్మాయి అడుగుపెట్టదు.

ఆంధ్రదేశాన్ని లూటీచేస్తుందేమో యీ రెండు నాగమ్మ?

★

పార్వతీశత్రయం:

కొండాం పెళ్లి, చదువుకొన్న భార్య, తొరస్థాయి పార్వతీశం, యీమూడు ఆంధ్రదేశ ప్రయాణం సాగించారు.

ప్రయాణ సౌకర్యాలు, భోజన సదుపాయాలు, ఏలా ఉన్నవో పాపం! బాబు జవాబవ్వనిస్తేగా మనకు తెలిసేందుకు?

★

మీరాబాయి:

మీరాబాయి కృష్ణపూజా సిద్ధానికి ఎన్ని ఆటంకాలు కలిగినా అరకత్తరాలు మానుతుందా? మళ్లీ దిగ్విజయంగా సాగుతున్నది ఆ పూజ.

★

కళారావారు మద్రాసు వచ్చారు.

★

సాధనవారు తృతీయాన్ని అన్వేషిస్తున్నారు.

★

యజ్ఞంవారు వస్తుసామగ్రి యత్నంలో నిమగ్నులైవారేమో?

కారణమేమి?

పత్రికా ప్రకటనల డబ్బు పొంతంగా చెల్లించిన వారి చిత్రాలు బాగున్నవనీ, ఎగపెట్టినవారి చిత్రాలు చేపకుండా ఎగతన్నినవనీ అంటారే! సైంటిఫిక్‌గా ఇదినిజమేనా?

—ఒకరైటర్.

ఇది వరకెన్నడూ మీరిటువంటి చిత్రము చూచివుండరు

అఖిల భారత ప్రఖ్యాతి గలిగిన చిత్రరాజమిది

చూడామణి

(మహోజ్వల తెలుగు సామాజిక చిత్రం)

వివరములకు: శ్రీ జానకీ పిక్చర్సు,
19, కేతెడ్రల్ రోడ్డు, తేనాంపేట, మద్రాసు.

శ్రీ రామయోగిగారి 46-వ జన్మదినోత్సవం

5-వేల బీదలకు అన్నదానం చేయబడెను

శ్రీ రమణమహర్షులవారి ముఖ్యశిష్యులగు శ్రీ రామయోగిగారి 46-వ జన్మోత్సవమును, శ్రీ బ్రహ్మానందతీర్థులవారి వర్ధంత్యుత్సవమును, అన్నారెడ్డిపాలెం (నెల్లూరుకి, 12 మైళ్లు) శ్రీరామాశ్రమ భక్తబృందమువారిచే అతి శ్రద్ధాభక్తులతో ఆగష్టు 11 వ తేదీన జరుపబడెను.

శ్రీ రామయోగిగారు

వీరి 46-వ జన్మదినోత్సవం 11—8—40 తేదీన అన్నారెడ్డిపాలెంలో విజయవంతంగా జరిగింది.

శ్రీ యోగిగారు 14 సం॥లు మౌనముద్ర వహించి, నోకసింవ క్సరము క్రిందటనే, మౌనమును చాలించి, భక్తులతో సంభాషించు చున్నారు.

శ్రీ పాణకా కనకమ్మ భక్తులసహాన ఆధ్వర్యం వహించిరి. వీరికితోడుగ శ్రీ ద్రోణం రాజు లక్ష్మీబాయమ్మ, రమణమ్మ, సీతామహాలక్ష్మమ్మ, నారాయణరావు, స్థానికరెడ్డి సోదరులు, బుచ్చివిద్యార్థులు, అందరు కలిసి సర్వకార్యభారమంతయు వహించిరి.

ఈ జన్మోత్సవమున పాల్గొన్న ప్రముఖశిష్యులు:—

(1) శ్రీ వందేమాక్ కుమార్ (బొంబాయి) (2) తారాపూర్ వాలా (3) యస్. కె. వెంకటప్ప ఛాదరి (బెజవాడ) (4) ఆర్. వి. పురుషోత్తమ రెడ్డి (కుటుంబముతో సహా) (5) ఆప్పారెడ్డి (6) ఆర్. పాండురంగారెడ్డి (7) సి. రామచంద్రయ్య (తంజావూరు) (8) ఓరుగంటి వెం॥ కృష్ణయ్య (9) పార్లపల్లి సుబ్బరామిరెడ్డి (10) బేబూరు సుబ్బరామిరెడ్డి (M. L. A) (11) జిల్లాబోర్డు ఇంజనీరు (12) యం. పిచ్చిరెడ్డి (13) యస్. వి. రామానాయుడు గార్లు.

రాజాలనందుకు విచారించుచూ వర్తమానములు పంపినవారు:—

1. శ్రీ గురుభజన్ శింగు (పంజాబు) 2. బావలాలా (నభాస్టేటు) 3. యస్. రామనాథం (ప్రయాగ) 4. రామదాసు (రాంనగర్) 5. ముకుందనార్ (అహమ్మదాబాద్) 6. దర్బార్ సాహెబ్ (కథియవార్ స్టేటు) 7. లాలా హోకుర్ దాసు 8. సు. విశ్వమూర్తి (బెంగుళూరు) 9. జి. కృష్ణఆర్య 10. డా. టి. యస్. కృష్ణస్వామి (మద్రాసు) గార్లు.

ఉదయం — కార్యక్రమం.

అంతకుముందే పందలకొలది చేరియున్న భక్తులందరు, వేకువనే లేచి, ప్రశాంతముగ దైవప్రార్థనలు చేసిరి. తర్వాత శ్రీ రమణమహర్షి, శ్రీ రామయోగి, శ్రీ బ్రహ్మానందతీర్థులు, శ్రీ కృష్ణులవారల పటములను అలంకరించి, నగరసంకీర్తనము చేసిరి. గురుపూజ, లక్ష్మీపూజ నైవేద్యములకు జరిగెను. ఈ సమయంలో స్థానిక భజనమందిరమువారు భజనలు గావించిరి. 5 వేలకు అన్నదానము! మధ్యాహ్నం 5 వేల బీదసాదలకు అన్నప్రదానము చేయబడెను.

శ్రీ యోగిగారికి గ్రంథ సమర్పణ!

శ్రీ పాణకా కనకమ్మగారిచే వ్రాయబడిన, "శ్రీ గురుదేవుడు" అను గ్రంథమును, మహాసభలో శ్రీ యోగిగారికి సమర్పించబడెను. అందు ఆమెగారు వ్రాయుటలో, "తాను రాజకీయములు మొదలగువాటిలో పనిచేసియుండెననియు, ఎందునా తనకు ఆత్మశాంతి గలుగలేదనియూ, తుదకు శ్రీరామయోగిగారి పాదసేవవలన తనకు ఆత్మశాంతి కలిగినదని", విపులపరిచిరి. మరొకటి, "శ్రీ రామయోగి" (తెలుగును శ్రీ పి. వి. సుబ్బారావుగారు ఆంగ్లములోనికి తర్జుమా చేసిరి.) అను గ్రంథమునుకూడ కనకమ్మగారు సమర్పించిరి. వాటిని శ్రీ రామయోగిగారు సంతోషహృదయముతో అందుకొనిరి. తర్వాత శ్రీ మహాంకాళి రామకృష్ణయ్య, ఎర్రంరెడ్డి వెంకృష్ణమ్మగార్లు హరికాలక్షేపము చేసిరి. శ్రీ పెనుబల్లి సూరారెడ్డిగారు, "మార్కండేయ" చరిత్రను హరికథగా చెప్పిరి.

ప్రశాంతం!

శ్రీరామయోగిగారు సా॥ 6 గం॥లకు జన్మించిరిగాన ఆ సమయమును తెలుపుచిహ్నంగా అరుణాచల దీపంమాదిరి, కర్పూరహారతి జరిగింది. అప్పుడు భక్తులందరు శ్రీ యోగిగారికి ప్రణామములు చేసిరి.

"నందనార్"

రాత్రి భోజనానంతరం తెల్లవారుజాము 4 గం॥లవరకు శ్రీ కామరాజు రామమూర్తిశర్మ (భాగవతార్) గారు "భక్తనందనార్" (హరిజనుడైన నందనార్ యెట్లు చిదంబరం నటరాజస్వామిని భక్తసేవము చేసి, ముక్తిపొందినది) హరికథను, శ్రావ్యమధుర గానముతో, భక్తులను అలరించి, భక్తిరసములో ముంచివైచిరి. కొంతసేపు శ్రీ యోగిగారుకూడ కథను వినిరి.

ఇటీవల శ్రీ యోగిగారు ఉత్తర దేశ కాశీ రామేశ్వర తీర్థయాత్రలు చేసినారు.

ఇంతటితో శ్రీ యోగిగారి జన్మోత్సవ కార్యక్రమం ముగిసెను.

ఓం శాంతిః

—ఇంద్రగంటి సుబ్రహ్మణ్యం.

గూడూరు వార్తలు

తాలూకా భూమితనఖాబ్యాంకు 11 తేదీన బ్యాంకు భవనములో గూడూరు తాలూకా భూమి తనఖాబ్యాంకు మహాజనసభ జరిగినది. సభ్యులు యీక్రిందివారిని కార్యనిర్వాహకవర్గముగా యెన్నుకొనిరి. 1. వేములపాటి వెంకటరామిరెడ్డిగారు అధ్యక్షులు, 2. డాక్టరు బి. కె. కుప్పుస్వామిగారు కార్యదర్శి, 3. మనుబోలు రంగారెడ్డిగారు ఉపాధ్యక్షులు, 4. గుంటూరు చినపిచ్చయ్యగారు కోశాధిపతి.

ఇతరులు 5 మెంబర్లుగా యెన్నుకోబడిరి. సమావేశము మిత్రభావముతో ముగిసెను.

★

రేడియో.

గూడూరులో నూతనముగా శ్రీ చేకొట్టి వెంకట్రామయ్య శెట్టిగారు నిర్మించిన టవున్ పార్కులో గూడూరు పంచాయితీబోర్డువారు రేడియోను ఆరంభించిరి. పురప్రజలకు యీ కార్యము మిక్కిలి ప్రశంసాపాత్రమయినది.

★

మా డాక్టరు.

గవర్నమెంటు ఆసుపత్రి డాక్టరు దివరివానికి దీనులపాలిటి పెన్నిధి అనుచున్నారు. ఇది మా అదృష్టం మహారాజుల చేతుల్లోపడి మన్మూల మునిచిపోరని మాకు నమ్మకం.

కావలి తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘం

పైసంఘంయొక్క కార్యనిర్వాహకవర్గ సమావేశము బోగోలు గ్రామంలో 24-8-1940 తేదీ సాయంత్రం 4 గంటలకు జరుగును. కాన సభ్యులెల్లరు ఈసంవత్సరం కాంగ్రెసు ప్రాథమిక సభ్యులను చేర్చి వారివద్దయుండే దూప్లికేటులతోటి తప్పక అందరు విచ్చేయ గోరుచున్నాను.

యితరసభ్యులు తెచ్చు తీర్మానములపై చర్చ కూడ జరుగును.

బచ్చు వెంకటకృష్ణయ్య,
అధ్యక్షుడు.

తిరువాన్కూరులో ఫాసిస్టు సంఘము

తిరువాన్కూరు శాసనసభలో పోలీసుమినిస్టరు జనరలుగారు ఫాసిస్టుసంఘాన్ని ఒకదాన్ని కనిపెట్టినామని చెప్పినాడు.

50 సం॥లుగా ప్రఖ్యాతిని బడసిన

మదనమంజరి

ధాతుపుష్టిగల మలబద్ధకము, స్వప్న స్ఖలితము, వీటికి ఉత్కృష్టమైన గుణమును ఇచ్చును. ఇది రక్తమును, వీర్యమును, అధిక పరచి దేహమునకు క్రొత్త ఉత్సాహం కలిగించును. వెల డబ్బీ రు1

రమణ విలాసిని

కామశక్తిని వృద్ధిపరచి, శీఘ్ర పతనమును నిలిపి ఎల్లరుకును సంభోగములో తృప్తి కొందించును. వెల డబ్బీ రూ 1.

మదనమంజరి ఫార్మసీ,
(7) 184 చైనా బజారురోడ్డు, మదరాసు.
నెల్లూరు: ఆర్యకా ఫార్మసీ, ట్రంకురోడ్డు.

ఉచితము.

మీరు గనోరియా (సెగ లేక పచ్చ కారు) అను వ్యాధి నుండి బాగుపడవలెనన్నచో మాచే వ్రాయబడిన:

"సెగ రోగము"

అను పుస్తకమును చదువుడు. మీరు కార్డు వ్రాసిన తక్షణమే మందరకుగు పుస్తకము ఉచితముగా పంపెదము.

గనోరియా లేబరేటరీ,
నెల్లూరు.

అత్యద్భుత శక్తిగల స్పెషల్ యంత్రము.

(1) వశీకరణ యంత్రము:- నీవు కోరిన ఎవరుగాని, స్నేహితుడుగాని, విరోధిగాని, పురుషుడుగాని, లేక స్త్రీగాని, ఎంత కఠినులైనను, గర్వము కలవారైనను వశులగుదురు. వెండితాయత్తు రు 2—8—0; బంగారు తాయెత్తు 7-8-0, రాగితాయెత్తు 1-8-0.

(2) లక్ష్మీయంత్రము:- దుష్టగ్రహపీడన తొలగించి నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగము, ఉద్యోగులకు ప్రమోషను కల్గించును. వ్యాపారలాభము, పరీక్షలు, కోర్టువ్యవహారము, లాటరీ మొదలగువానిలో విజయంకలిగించి అదృష్టవంతులుగ చేయును. రాగితాయెత్తు 1.8.0 వెండితాయెత్తు 2.8.0, బంగారుతాయెత్తు 7.8.0.

ఇతర మోసపు ప్రకటనలకు మోసపోకుడు.

హితైషి కార్యాలయ,
నెం 100 హాజీపూర్, ఏకాంగర్ సరాయి
(పోస్టు పాట్నా)

కుష్టు బొల్లి :వగైరా

కుష్టు, బొల్లి, దేహమచ్చలు, సెగ, సవాయి వ్యాధులకు గ్యారంటీ చికిత్స: కేటలాగు ఉచితం. బి. రెడ్డి అండ్ కో., (రిజిష్టర్డు) ప్రొప్రయిటరు: జి. వి రెడ్డి, గోపాలపురం, తూ॥ గో॥ జిల్లా

ఒకసారి "వెల్‌కమ్" బీడీ కాల్చి చూచిన దానియొక్క వాసన, శ్రేష్ఠత మీకు తెలియగలదు.—

రాయలసీమలో రైతు నాయకులు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి కామ్రేడ్ నేగిరెడ్డి బాలిరెడ్డిగారు రాయలసీమలో మందసా రక్షణనిధిని ప్రోగుచేయుటకై పర్యటనము చేయుచూ, కర్నూలు జిల్లానుంచి కడప జిల్లాకు వచ్చిరి.

కడపజిల్లా కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు ఆదినారాయణరెడ్డి, రాష్ట్ర కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీ మెంబరు కేతు వెంకటరెడ్డిగారలతో, బాలిరెడ్డిగారు కలసపాడులో జరిగిన జిల్లాబోర్డు కాంగ్రెసుపార్టీ సమావేశమునకు హాజరైరి. అధ్యక్షుల అనుమతితో శ్రీ బాలిరెడ్డిగారు మందసాకాల్పులను గురించీ, తదనంతరసంఘటనలనూ, రైతులకు అందరూ సహాయం చేయవలెననియూ, ఒక గంటసేపు ఉపన్యసించారు. కడప జిల్లాబోర్డు మెంబర్లు రు 100 లు విరాళము నిచ్చిరి.

కడపజిల్లా రైతుసంఘాధ్యక్షులు కామ్రేడ్ రంగారెడ్డి, ఓబులరెడ్డిగార్లతో కలిసి పాతకడప, చిన్నమాచుపల్లె, చెన్నూరు గ్రామాలలో సంచారము చేశారు. పలుప్రాంతాలలో "గోభూమి" పత్రికకు చందాదారులను చేర్పించిరి. మందసా రైతురక్షణ కమిటీ ఏర్పాటు చేసిరి.

10 వ తేది సా॥ 7 గం॥లకు చెన్నూరుగ్రామములో గ్రామరెడ్డిగారి ఆవరణమందు గొప్పబహిరంగ సభ జరుపబడెను. సుమారు 1000 మంది రైతులు, కూలీలు సభకు హాజరైరి. పంచాయితీ బోర్డు అధ్యక్షులు శ్రీ పి. టి. వీరారెడ్డిగారు సభ కధ్యక్షత వహించిరి. ప్రథమమున కె. రంగారెడ్డిగారు రైతులుపడే కష్టాలు, రైతుల కనీసపు కోర్కెలను గురించి ఉపన్యసించిరి.

తరువాత బాలిరెడ్డిగారు ప్రత్యేక రైతు-కూలీ సంఘా లావశ్యకతనూ, రైతుసంఘా లాదర్శమునూ, రైతు-కూలీ రాజ్యమే రైతుసంఘాల గమ్యస్థానమనియూ, వెన్వెంటనే స్వాతంత్ర్య సంపాదనకు ఐదరూ కృషి చేయాలనియూ నుడివిరి.

రంగాగారి విశ్లేషణము గురించియూ, మందసా కాల్పులు, వాటివలన రైతులు దిక్కులేని తిరక్షణలు డిఫెన్సు పెట్టుటకుగాను సహాయము చేయుమని విజ్ఞాపన చేయుచూ చాలసేపు ఉపన్యసించిరి.

క్రమముగులు ఎల్లారెడ్డి, వీరారెడ్డి రాఘవయ్య, రామస్వామిరెడ్డిగార్లతో కూడిన మందసా డిఫెన్సు కమిటీ యెన్నుకొనిరి. పిమ్మట యీక్రింది తీర్మానము లేకగ్రీవంగా ఆమోదింపబడెను.

1. రైతునాయకులు, దేశభక్తులగు శ్యాంబాబు, కొమ్మారెడ్డి, కవిరాజు సుబ్బారావు, కమలాదేవి గార్ల అకాల మరణమునకు చింతిల్లుచూ, వారి కుటుంబాలకు సానుభూతి వందనము చేయుచున్నారు.

2. మందసా కాల్పుల జరుపుటయూ, వాటి ఫలితంగా 7గురు రైతులుచచ్చుట, పలువురుఅంగహీను లగుటయూ, పలాస మహాసభయూ, రైతుబాంధవుల ఉపన్యాసాలు కాల్పులకు కారణమనుటయూ, చాల అన్యాయము, అక్రమము గనుక ప్రభుత్వచర్యనీసభవారు ఖండించుచున్నారు. స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో ప్రాణాలర్పించిన రైతుయోధుల నీసభవారభినందించుచున్నారు.

రైతుల తరఫున డిఫెన్సు పెట్టుటకుగాను, రాష్ట్రరైతుసంఘంవారికి యథాశక్తి తోడ్పడి చందాలు ప్రోగుచేయుట కీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

3. రైతుఉద్యమ మూలపురుషులు ఆచార్య రంగాగారినీ, సోమ, సోహనసింగు, లచ్చన్న, సంక్రాంత్యాయస్ గార్ల నరెస్టుచేసినందులకు ప్రభుత్వచర్య నీసభవారు ఖండించుచూ, రైతు సేవలో మునిగియున్న నాయకుల నీసభవారభినందిస్తున్నారు.

శ్రీ బాలిరెడ్డిగారు యీ దినము చిత్తూరు జిల్లాకు వెళ్లినారు. ఆప్రాంతాల పర్యటనానంతరము నిడుబ్రోలు వర్కింగుకమిటీ సమావేశానికి వెళ్ళెదరు.

కడప కర్నూలు జిల్లాబోర్డు సభ్యుల విరాళములు.

కడప జిల్లాబోర్డు సభ్యులు మందిసా రైతు సహాయార్థము రు 1000/ లు చందా నిచ్చిరి. కర్నూలు వారుకూడా సహాయం చేశారు. వారందరికీ మందసా రైతులతరఫున, రాష్ట్రరైతుసంఘం తరఫున, కృతజ్ఞతా పూర్వకంగా అభినందిస్తున్నాము. సమయములో సహాయా మొనర్చుటద్వారా, రైతాంగమునెడ వారికుండు అభిమానము వెల్లడించినారు.

మందిసా కేసు నెల్లూరు కోర్టులో సప్టెంబరు 2 వ తేదీనుండి విచారింపబడనున్నది. హైకోర్టువరకూ సాగించాల్సి వుంటుందేమో! కనీసం 3 వేల రూపాయలయినా కావాల్సి వుంటుంది. రైతుల తరఫున కృషి చేయు నాయకులు కొందరు నిర్బంధాలకు గురైనారు. కొందర్ని అరెస్టు చేశారు. ఈసమయములో రైతులనూ, తద్వారా రైతుసంఘాలనూ, రక్షించుకోవ లాస్యత, ధర్మము ప్రజలందరూ గుర్తించాలి. గాన, యువరైతు కోలవారు వెంటనే "భారతీదేవి, ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు సంఘాధ్యక్షులు నిడుబ్రోలు" అడ్రసుకు చందాలుపంపి, రైతుఉద్యమాన్ని ప్రోత్సహించ ప్రార్థన.

నేగిరెడ్డి బాలిరెడ్డి,
ప్రధానకార్యదర్శి, ఆం. రా. రైతుసంఘం.

కర్నూలుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ సాధారణసమావేశం

కర్నూలుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ సాధారణ సమావేశము నంద్యాల జిల్లారైతు సంఘము ఆఫీసులో యిదివరకు ప్రకటించిన రీతిగా 18 తేదిన గాక ఆగస్టు 22 తేది సాయంత్రం 3 గంటలకు జరుగును. చాలాముఖ్యమైన విషయములు చర్చింపబడును. గనుక సభ్యులందరు తప్పక హాజరు కావలయునని ప్రార్థిస్తున్నాము.

పర్యాలోచనాంశములు.

(1) ప్రాథమిక సభ్యత్వము జిల్లానుండిచేర్పించుట.
(2) మందిసా డిఫెన్సుకమిటీని ఏర్పాటుచేసి చందాలు ప్రోగుచేయుట.
(3) యీ సంవత్సరము గత సంవత్సరము జమ ఖర్చు పరిశీలించి ఆమోదించుట.
(4) రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘ సభ్యులెన్నిక
(5) ప్రధానకార్యదర్శి ప్రవేశ పెట్టు యితర తీర్మానములు.

నేగిరెడ్డి బాలిరెడ్డి,
ప్రధానకార్యదర్శి.
కర్నూలుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము.

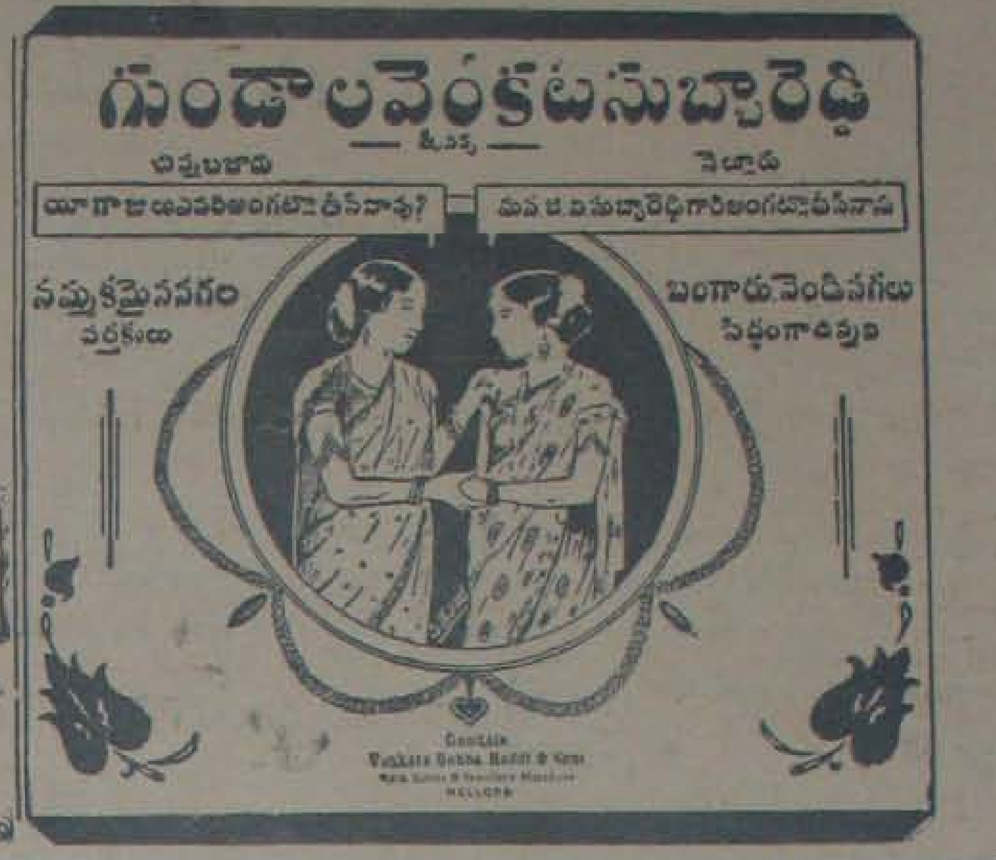

క్రేడ్ మార్కు

రిజిష్టరు 2480

కాకర్లకామాక్షయ్యగారి

పక్షవాత నివారిణి డిపో.

మా ధూమకేశ్వరి గుళికలు పక్షవాతం, కుద్రవాతం, చర్మ, తిమ్మిర్లు మొదలగు రోగాలకు ఆపత్కాలములో ప్రాణదానముచేసి ప్రపంచ మంతటను ప్రసిద్ధి చెందినవి. కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి ఫోటోమార్కుగల బొసగ్గులు మాత్రమే ఉపయోగించుడు.

6 రోజులకు ధూమకేశ్వరి గుళికలు,
తైలం, కంటిమందు రు 6—0—0

కాకర్ల వెంకటప్పయ్య. నేటివ్‌డాక్టరు, పక్షవాత స్పెషలిస్టు,
కాకర్లవారివీధి, కాళమ్మగుడి ప్రక్కన, నెల్లూరు.

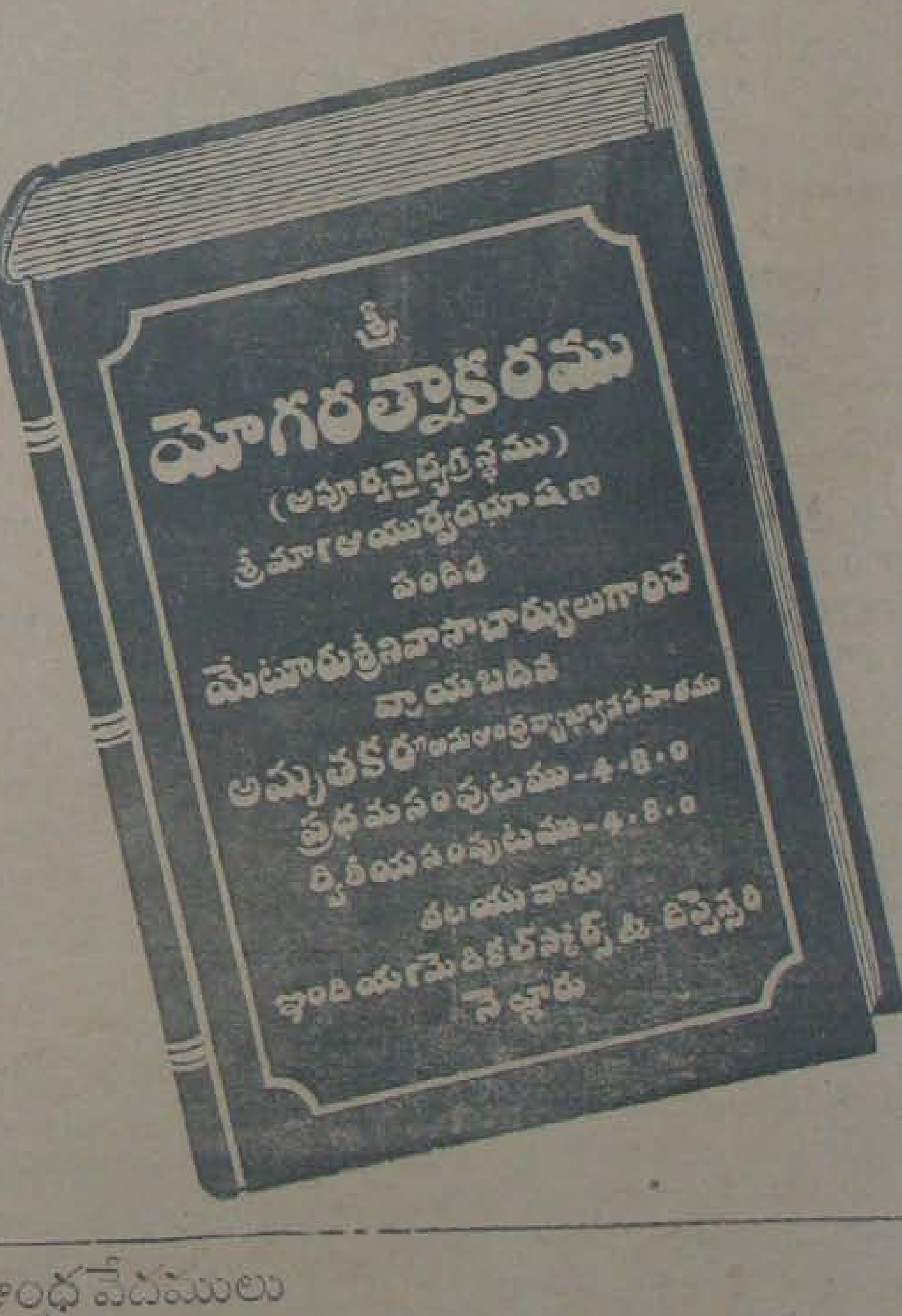

ఆంధ్రవేదములు

ఋగ్వేదము.

శ్రీ జంకిపల్లె మల్లయ్య శాస్త్రిగారు అనువాదకులు
ఒక్కొక బైండు ప్రతి 1-8 2-8-0.

దొరకు స్థలము— అఖిల భారత చర్ఖా సంఘంవద్ద.
ప్రింటుకోర్టు.
నెల్లూరు.

కథ.

చీకట్లో చిందులాట.

(4-వ పేజీ కొరవ)

హైమ. (యింతకంటే ఎక్కువ సౌఖ్యం యెవ రేనా కోరుతారా చెప్పండి చూదాం?) యిలా నెలరోజులకల్లా వుక్కు పందికొక్కయ్యాడు శేషయ్య. సర్వం సిద్ధమైంది. ఇక ఒక్క పుణ్య కాలంకోసమే యెదురుచూస్తున్నాడు.

★

ఆవాడు అమావాస్య. కటికచీకటి. మేడమీద అందరూ పడుకోబోతున్నారు. ఆసమయంలో హైమను దేనికో పిలవాల్సొచ్చింది శేషయ్య. అమ్మా! అని పిలవటమా- హైమా! అని పిలవటమా- అనేదే సందేహమొచ్చింది. ఇదివర కెప్పుడైనా ఒంటరీగా వుండేటప్పుడు హేమా! అనే పిల్చేవాడు. ఇప్పుడు వాళ్లముందిలా పిలిస్తే నాశ్చేమనుకుంటారో! అమ్మా! అంటే ప్రేమ చారానికి భంగమేమో అని పలువిధాలుగా తల బాదుకుని చివరికి అమ్మా అనే పిలవాలనుకు న్నాడు- మళ్ళీ ఆ అమ్మా అనే శబ్దానికి అపవిత్రత ఆపాదిస్తున్నామా! అని శంకించాడు. ఈఛ్- యీ పిల్లిపాణాలకంతా వుట్లు తెసతా యా?- అడవిలో అబ్బా! అంటే ఎవరికి పుట్టా వురా కొడుకా! అన్నట్టు ఎవరో ఎవర్నో అమ్మా అంటే తప్పేముందనుకున్నాడు. అంతగా అయితే పుట్టుకొచ్చే పెదవద్దాని వాగ్దానుదే పొమ్మనుకుని, పంచప్రాణాలూ బిగబట్టి యేమండీ హేమావతమ్మగారూ! అన్నాడు తిన్నగా.

మంచంమీదనుంచి తిరిగి చూసింది హేమ- కొంగనవ్వుతో.

తెల్లవార్తో లేచి చదువుకోవాలి. కాస్త వాలుగ్గుంటుంది. లేపుతారా-!

అలాగే- (అంటూ కొంకెగా దిండు మీద నిక్కి అడ్డమెట్టుగుని నవ్వి పూరుకుంది)

★

హేమకు ఆరాత్రంతా నిద్రపట్టలేదు. ఎప్పుడు వాలుగొతుందాఅని వువ్విళ్లూరుంది. కాళ్లకింది దిండుసంతా నజిబిజిగా నలిపేస్తూ. పుణ్యకాల ఘడియలు సమీపించవ చోతున్నాయి. 4 గం॥ వే కారుచర్చిలో హేమ మెల్లిగా లేచి మినుకు మినుకు మంటూన్న లాంతర్ని ఆర్పేసింది. తిన్నగా శేషయ్య పడక మీదికొచ్చికూర్చుని చప్పుడుకాకుండా కదిలించింది. శేషయ్యన తటుక్కున లేచి హైమను చూచాడు. యీమధ్యగమ్మే నిద్రకండ్లను పులుముకుంటూ! నిద్దరయిల్లా వెల్లింకో రుద్రాక్ష అనే శించాడు.

శేష:- హేమా! మీ వాళ్లులేస్తే?

(ఆమాటల్లో భయమూ, తెగింపూ రెండూ కనుపిస్తున్నాయి.)

ఛీ! శేషయ్య నోటిని కొంగుతో మూసి ఆపడకమీదే వాలింది హేమ.

మనుషులంతా తగిలుకుంటూ పెనవేసుకున్నరు.

★

మర్నాడు:- శేషయ్య తెనదూలంలో నీరసంగా కూర్చుని ఏదో ఆలోచిస్తున్నాడు. ఇంతలో శర్మ గర్జోలుగా రాగంతీస్తు రూంలోకొచ్చాడు సిగిరెట్టు పీలుస్తు.

శేషయ్య:- ఆ హా! ఒచ్చావ్రా- ఒరే, సాగంతా కాస్త మూరంగా ఉన్నలా! గచ్చేదు లోంచి- ఛీ-

శర్మ:- సిగరెట్టుమీదా నీకేం తెల్సురోయ్-బ్రూట్-విద్యం గట్టమన్నావా! ఛూచూ - రాగం తీస్తు పద్యం-

ఆ, ఆ, ఆ, సిగిరెట్టు దాగినవాడు చింతలేని బడుద్దాయి

- బీడీలు దాగినవాడు బీదబడుద్దా

యి, ఈ, ఈ, ఈ-

శేషయ్య:- ఓశమళ్ళీ ఒర్చావటూ గలభా చెయ్యదానికి.

శర్మ:- నాన్సెన్స్! నా స్మూ పోయం వినవోయ్ ఎంత జాగుంటుందో - స్మోకింగ్ మీద రాశిపారేశాను - తెల్సా, మళ్ళీ పద్యం-

బంగాకుదాగినవాడు భాగ్యశాలి బడుద్దాయి

కల్లుదాగినవాడు కార్యశూర బడుద్దాయి

సారాదాగినవాడు సాహసుకారు బడుద్దాయి

యేమిలేనివాడు పెద్దబడుద్దాయి, ఈ ఈ, ఈ, ఓ, ఓ, హో,

రూంయెగిరేట్టుగా గోలచేస్తాడు.

శేష:- (చెవులూ, కండ్లూ మూసుకుంటాడు)

శర్మ:- (రాగంతీస్తునే గోడకు తగిలించిన శేషయ్య కోక్కాశ్జేబులోంచి ఆవాడు హైమ రాసిన ఓ చిన్నచీటి తీసి మూస్తాడు నవ్వుకుంటూ శేషయ్యకు తెలీకుండా దాన్ని తిగ జేబులో దాచేస్తాడు తలూపుకుంటూ.

శేష:- ఓరే, ఒరే! పొకెట్టంతా ఖాళీ చేస్తున్నావ్? డబ్బులున్నాయేంయ్!-

శర్మ:- అత్తేచ్చే! డెవకోసం చూస్తున్నా(నా)! యింకేమీ లేదు.

(బదర్! (ఏదోఅలోచించి నవ్వా)- బదర్! శేనోటడుగుతాను. కోపం చేసుకోవుగదూ!

శేష:- ఏంటి? ఏదన్నా కొంపమంచేవా?

శర్మ:- ఛా, ఛా- మరేంగాదోయ్.

శేష:- సరే- యేంటో చెప్పు.

శర్మ:- యిదో శేషయ్యా! సరేగానీ, యిన్నిదినా ల్నుంచీ మన్మథసామ్రాజ్యంలో ట్రేడ్ జరుపుతూన్నావుగదా! నమ్మా కాస్త షేర్ హోల్డరుగా చేర్చుకోరాదూ! నేనూ ద్వితీయ డివ్యకోస్తు బ్రెండునే గదూ!...... ఆ!- ఏమంటావ్.

శేషయ్య:- (గ్రుడ్ల కోపంతో లేచి) ఒరే! శర్మా నీకెన్నిసార్లు చెప్పా రాఓయీలాంటి విషయాల్లో జోక్యంకలగ జేసుకోవద్దని యీలానే పేలావంటే మన ఫ్రెండ్షిప్పుకే భంగం కలుగుతుందనుమా!

శర్మ:- (శాంతముతోగా నవ్వుతూ- సునాంగక్రీలో మారుతిలా అభినయిస్తు)

భావా! నాకన్నీ తెల్సు.

కలిస్తే యేం కేస్తాపోయ్- ఇకో! యింక నాకు కోపమొస్తుంది బ్రదర్!- ఆ-యిప్పుడే చెప్తున్నా.

శర్మ:- (మరో సిగిరెట్టు ముట్టిస్తు) అయితే ఏదేనా చెయ్యగలవ్వా చెప్పుమాట.

శేషయ్య:- ఆల్ రైట్

శర్మ:- థాంక్-గుడ్ బై- (రంగుగా రాజీనాచెప్పి పోతాడు).

అమర్నాడు శేషయ్యకు ఒంట్లో ఏమీ బాగాలేదు. కండ్లు లోతుకు యీడ్చుకుపోయాయి. యిప్పుడేకపోయినా హైమ బలవంతంమీద అవాడు స్కూలుకెళ్ళాడు. స్కూలంతా ఖరో ప్రపంచంలాగా కనిపిస్తోంది. శర్మ గాదుమాత్రం శేషయ్యను చూచి పూరికే నవ్వుతున్నాడు అది బిసప్రునవ్వో- అన్యాపహాసమో శేషయ్యకు అర్థం కావడంలేదు. ఇంతలో బెల్లయింది. క్లాసుటీచరు గూడా వచ్చి లేవ డిస్ని వాక్రమించుకున్నాడు. తక్షణం ఒహ కాగితం తెచ్చి టీచరుకిచ్చాడు ప్యూన్ సుబ్బయ్య.

ఆకేందో సర్క్యులర్ అనుకున్నాడు శేషయ్య టీచర్ (కంఠశోష తగిలించుకుంటూ ఆ కాగితం యిలా చదివాడు.

K Seshaiah, scoler of S. S L C has been suspended for three months according to the sch ol rool an account of his bad conduct.

Hedmaster

శేషయ్యకు ఒళ్ళంతా మచ్చెమట్లు పోశాయి. నిజంగా తేమ్మేలుకోనున్నానా? నిద్రలోకలనా అని సందేహించాడు. క్షణం అపాదమస్తకం ఒణికిపోతోంది.

టీచర్:- (సూలోచనాలు టేబిలుమీద పెడుతూ) యస్- మిస్టర్ శేషయ్యా! అవే ఔట్ యూ ప్లీస్!

శేషయ్యకు నోట కిడబడిపోయింది. మారు చెప్పలేకపోయాడు. చేసేదేమీలేక తలొంచు కొని నక్కా- స్కూలుబైటికి నడిచాడు.

ఇంతలో వెనక్కాలే శర్మ బైటికొచ్చి శేషయ్యను కలుసుకున్నాడు.

శర్మ:- వాట్? మిస్టర్ శేషయ్యా! (శేషయ్య తెల్లబోయి చూచాడు)

శర్మ:- శేషయ్యా!... యిలా యింతంతా జరిపింది నేనే యిప్పుడైనా తెలుసుకున్నావా వెదవ కెపాసిటీ హో! (ఫంక్షోత్సవా హో! యికనైనా ఆడదంటే అందరికీ హక్కేనని తెలుసుకో!

- - -

అయిదంతస్థులభవనం కూలిరిది

బొంబాయిలో పదంతస్థుల భవనం నిలువునా కూలిపోయింది. అందులో వున్నవారు అలాగే పచ్చడైపోయారు. ఒక శవాన్ని మాత్రం బయటికితీశారు.

★

అమెరికా రక్తసహాయం

యుద్ధంలో గాయపడిన బ్రిటీషు సైనికుల చికిత్సకోసం అమెరికావారు వారికక్తాన్ని మందులో ఉపయోగించే దానికి పంపుతున్నారట.

★

జావా పంచదార పారిశ్రామిక వర్గంవారు భారతదేశానికి ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో 500 టన్నులను మాత్రమే ఎగుమతి చేయడానికి తామంతట తామే అంగీకరించారు.

★

లాహోరు యుద్ధస్థానుల నిధికి పంజాబు గవర్నరు ఒక వెయ్యి రూపాయలు విరాళాన్ని ఇచ్చారు. పంజాబుప్రధాని సర్ సికిందర్ హయత్ ఖాన్ గారు 400 రూపాయలు విరాళం ఇచ్చారు. మిగతామంత్రులు ఒక్కొక్కరూ 300 రూపాయలు ఇచ్చారు.

PARALYSIS CURE

పక్షవాతమునకు

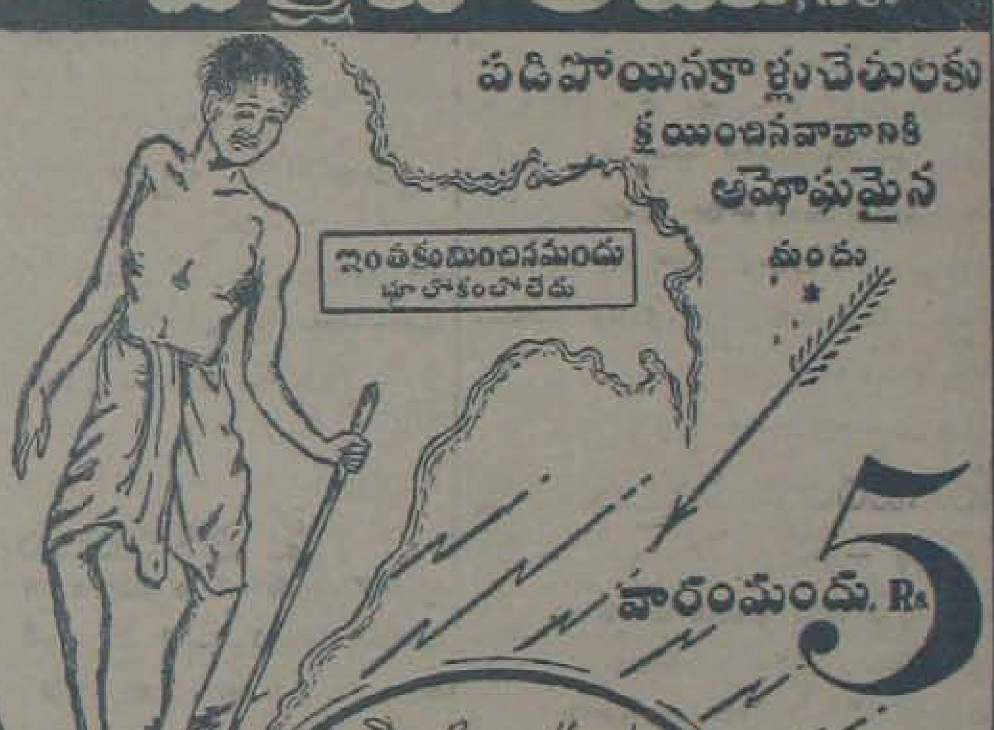

బొమ్మాకేశవులు పక్షవాతస్పెషలిష్టు

సంతపేట నెల్లూరు

డోంగ్రేగారి

బాలామృతము

బలహీనమైన బిడ్డలకు

పుష్టియున్ను బలమున్ను

ఆరోగ్యము నిచ్చును.

ప్రపంచఖ్యాతి చెందినవి. ... 18 క్యారటు గోల్డ్ ... 7-15-0; ... 4-8-0. 5 సం॥ గ్యారెంటీ. పోస్టేజి 9 అణాలు. **Wellingdon Watch Co,**

(Z) Matunga, Bombay No. 19

గండవరం

కోవూరు తాలూకా గండవరము గ్రామము బోర్డు మిక్సుడు ఎలిమెంటరీపాఠశాలలో 9-8-40 తేదినాటి సాయంకాలము 5 గంటలకు శ్రీ కోవూరు రేంజి సీనియరు డిప్యూటీ ఇన్‌స్పెక్టరు గారగు శ్రీయుత దక్షిణామూర్తి నాయుడుగారు అధ్యక్షత వహింపగా ఆరోగ్య శిశువార సంబంధముగా మహాసభ జయప్రదముగా జరిగినది. శ్రీ బల్లా శ్రీనివాసులరెడ్డిగారు, శ్రీ బొమ్మా శేషురెడ్డిగారు, శ్రీ పుల్లారెడ్డిగారు మొదలగు ప్రముఖులు సభనలంకరించిరి. ఆరోగ్యమే మహాభాగ్యమనియు, జాతి మత విచక్షణలేక ఎల్లరును పరిశుభ్రత నవలంబించవలెననియు మొదలుగాగల విషయములు విపులముగా చర్చింపబడుటయే గాక ఆది యాంధ్ర బాలబాలికలకు బహుమానములును, సమస్త బాలబాలికలకు వారివారికి ఉచితరీతి బహుమతులను స్కూలు తరఫున శ్రీ బొమ్మా శేషురెడ్డిగారి హస్తముతో నొసంగిరి. బడిలో జరిగిన ఏర్పాట్లకు శ్రీ అధ్యక్షులుగారును పౌరులును సంతృప్తినొంది ఉచితరీతి అభినందించి ప్రోత్సహించిరి. శ్రీ నాయుడుగారు పుష్పమాలాంకృతులై, హెడ్‌మాస్టరుతోడను సమస్త టీచర్లతోడను అల్పాహారవిందు గ్రూపు ఫోటో సత్కారము నొందిరి. గృహమును పరిశుభ్రముగా నుంచుకొనిన ఒక బీద ఆదియాంధ్ర గృహిణికి చీరెయు రవికగుడ్డయు వారితో పకంగా నొసంగబడెను. పాఠశాల హెడ్‌మాస్టరు గారగు యస్. రాజగోపాలాచార్యులు పాంశాల పురోవృద్ధికి ఆంగ్లభాష బోధనయు, 6-వ తరగతి స్థాపనయు, కాంపౌండుగోడ, బావి వీని నిర్మాణమును అత్యవసరములని ఉపన్యసించిరి. అధ్యక్షుల వారికిని, అచట సమావేశులగు గొప్పవారికిని కృతజ్ఞతా వందనములతో సభ $7\frac{1}{2}$ గంటలకు సమాప్తమాయెను.

గంగవరం గ్రామరైతులసభ

శిమజిల్లా తాలూక గంగవరము గ్రామంలో ఈనెల 8 వ తేదిన రైతులు సమావేశమైరి. రైతు సంఘముయొక్క ప్రాముఖ్యతను గూర్చియు కారాగృహమందుండిన శ్రీ ఆచార్య రంగాగారి జీవిత చరిత్రను గురించియు ఒక గంటసేపు ఇ. వెంకటస్వామి మాట్లాడిన తరువాత రైతుసంఘము యేర్పాటు చేసిరి. ప్రెసిడెంటు గాజులబాలనాగయ్య గారును, కార్యదర్శి జనుపాల పుల్లయ్య గారును, సభ్యులు, రేవూరిసుబ్బరాయశ్రేష్టి, రేపూరి పాపయ్యశ్రేష్టి, సి. హనుమంతురెడ్డి, క. నారాయణశెట్టి, పూనాటి నాగిరెడ్డి, కత్తి లాలిరెడ్డి, తెలుగు ఈ కేని గార్లను ఏకగ్రీవముగా ఎన్నుకొనిరి.

క్రింది తీర్మానములు గావింపబడెను.

(1) ఆచార్య రంగాగారిని ప్రభుత్వమువారు అక్రమముగా అరెస్టు చేసినందులకు ఈసభ వారి చర్యలను నిరసించుచు వెంటనే రంగాగారి యొక్క విడుదల చేయవలసినదని కోరుచున్నారు.

(2) మందసాలో జరిగిన కాల్పులు చాల అక్రమమని భావించుచూ మందసా రయితులపై ప్రభుత్వమువారు పెట్టిన కేసును వెంటనే తొలగించవలయునని కోరుచూ తీర్మానించబడినది.

(3) రైతు మెంబర్లను ఎక్కువగా చేర్పించుటకు సంఘమెంబర్లందరు ప్రెసిడెంటు గారికి సహాయకారిగా యుండవలయునని తీర్మానించిరి.

★

గ్రామ కాంగ్రెసుసంఘము కూడా స్థాపించబడినది. అధ్యక్షులు చెన్నారెడ్డి హనుమంతురెడ్డి, కార్యదర్శి గాజుల చిన్నవెంగయ్య గారలు.

—ఒక విలేఖరి

గంగపట్నం

8-8-40 తేది ఉదయం 8 గం॥ లు మొదలు 10 గంటలవరకు ఆరోగ్యము, విద్య ఈ రెంటికిని సంబంధించిన కీర్తనలతో గ్రామోత్సవము జరుపబడినది.

సాయంకాలము 8 గంటలకు ఈగ్రామ పంచాయితీబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారయిన శ్రీ చేవూరు చినపిచ్చిరెడ్డిగారి అధ్యక్షతక్రింద సభ విజయవంతముగ జరుపబడినది. సభకు పుర ప్రముఖులు మున్నగువారు మిక్కిలి శ్రద్ధతో విచ్చేసిరి. పిమ్మట బడిలోని బాలబాలికలకు నానా రకముల ఆటలు మొదలగువానియందు పోటీలు జరుపబడినవి. తరువాత శ్రీ ప్రెసిడెంటుగారు రోసంగిన విరాళముతో పిల్లలకు బహుమతులు, మధురాహారములు పంచిపెట్టడమయినది. ఆరోగ్య విధులనుగూర్చి తెలుపునట్టి కరపత్రములు సభ్యులకెల్లరకొసంగబడెను.

ఒంగోలు

ఒంగోలులో కీ॥ శే॥ శ్రీ బండా కోటయ్యగారిచే స్థాపింపబడిన శ్రీ త్యాగరాజ మందిరములో 10-8-40 తేది సా॥ 6 గం॥లకు శివరామ రంగయ్య భాగవతార్ గారిచే "సత్యవతీ"యను హరికథ కాలక్షేపమున్ను గడచిన 3-8-40 తేదిన ఒంగోలు పురవాసులకు బ్రహ్మశ్రీ మాడుగుల వెంకటేశ్వరశాస్త్రీగారిచే "సీతాకళ్యాణం" హరికథా రూపముగా సంగీత సాహిత్యములతో కథ చెప్పబడి శ్రోతలను అపరిమితానంద లోలవాడించిరి. ట్రస్టీలు కోరినంతం నే శ్రీ త్యాగరాజస్వామియందుండు భక్తివిశ్వాసములచే నుచితముగా హరికథ చెప్పుటయందునను యీపురములో అపరిమిత సంతోషదాయకముగా వున్నది. యికమీదకూడా యికే విధముగా జరుగునట్లుగా శ్రీ స్వామివారిని వేడుచున్నాము.

—పి. క్రిష్ణయ్య.

పోతకమూరు.

ఆరోగ్యశిశువారము మరియు గ్రామ పునరుద్ధారణవారము 1-8-40 తేది నుండి 8-8-40 ది వరకు ఈగ్రామమున జయప్రదముగా జరిగినవి. నగర సంకీర్తనము, గ్రామపారిశుధ్యము, పోటీ పందెములు, సభలు మొదలగునవి కార్యక్రమములోని ముఖ్యాంశములు. ఈ సందర్భమున బోర్డుస్కూలు జాతీయ రెడ్‌క్రాస్ గ్రూపువారు చిత్రమైన యొక ఆరోగ్యప్రదర్శనము ఏర్పాటు చేసిరి.

తే 7-8-40 ది రాత్రికి బోర్డుస్కూలు బాలురు సత్యాగ్రహ నాటకమును చక్కగా ప్రదర్శించి మద్యపాన నిర్మూలనకై ప్రచారము గావించిరి. [illegible] శ్రీ [illegible] గారి [illegible] ఆరోగ్యము [illegible] ఈ వార సభ [illegible] శ్రీ పంచాయితీ బోర్డువారును గ్రామస్థులును ప్రశంసనీయులు.

—ఒక విలేఖరి.

సకలుమందులను చూచి మోసపోకుడు.

40 సంవత్సరములుగా ప్రఖ్యాతి జెందిన దివ్యామృతము

అమృతాంజనము

తామరమందు

సకలవిధములైన చర్మ వ్యాధులను రెండేపూతలతో నిర్మూలము చేయును

"శాంతాచికిత్సాశ్రమము" — డాక్టర్ సి. ఎ. కె. చార్య.

పల్సు స్పెషలిస్టు (నాడీ నిపుణులు)

హెడ్డాఫీసు: ఒంగోలు :: బ్రాంచి: నెల్లూరు.

నెల్లూరులో గురువారం మొదలు ఆదివారం వరకు ఉందురు.

కన్సల్టింగు ఫీజు రూ. 1-0-0

టవునులో యింటికివచ్చి పరీక్షించి సలహా యిచ్చుటకు రూ. 2-0-0

పరీక్షాసమయములు!

ఉదయం 7 గంటలు మొదలు 9-30 వరకు

సాయంత్రం 3 ,, ,, 5 వరకు

తక్కిన రోజులలో ఒంగోలు లోనుందురు.

సర్వవిధ రోగములకు, రోగులు కోరెడి ఆహారములతో శ్రీమాన్ చిలకపాటి ఆచార్యులగారి "శాంతాచికిత్స"

ఈ నవీన చికిత్స, దేశకాలస్థితులను, బలా, బలములను గమనించి చేయుదురు.

నల్లత్రాచు

కాటువేసి విషము క్రక్కినా యింక ఆ విషానికి విరుగుడులేదు.

నల్ల త్రాచువంటిదే మానవునకు నిరుత్సాహము కలిగించు నీరసము. త్రాచు విషమునకు తిరుగులేకున్న లేకపోవచ్చు. గాని మానవుని నీరసమునకు — నిస్సత్తువకు అదృష్టవశాత్తు విరుగుడున్నది. అది 'అమృత' సేవనము.

మానవుని ఆవరించు నిస్సత్తువను పారద్రోలి,

ఉద్దీపనమును జీవితోత్సాహము నిచ్చునది

"అమృత"

కేసరికుటీరం, మద్రాసు - ఏజెంట్లు శీతారాం జనరల్ స్టోర్సు, బెజవాడ.

నాగపూరు కార్మిక సమ్మె

—X—

17000 మంది పాల్గొన్నారు

దేశంలో యుద్ధం మొదలిడి వచ్చినప్పటినుండి కార్మికులు తమతమ హక్కులకొరకు పోరాడడం ఎక్కువైంది. ముఖ్యంగా హెచ్చుగా నడిగిన కోరిక యుద్ధ అలవెన్సు. దేశంలో యిప్పటికే చాలా పరిశ్రమల్లో నయానో, భయానో, ప్రభుత్వ మధ్యవర్తిత్వంతోనో, వారు కోరినంత కాకపోయినా కొంతవరకైనా యుద్ధఅలవెన్సు సంపాదించారు. బెంగాలు జ్యూట్ మిల్లులో పనిచేయు షుమారు 3 లక్షలమంది, ఓడలమీద పనిచేయు కార్మికులు అందరికంటె ముందు యీ అలవెన్సును పొందకలిగారు. ఇక అక్కడనుండి జరిగిన నాటిలో బట్టలమిల్లులలో, పొగాకు ఫ్యాక్టరీలలో మరి అనేక రకములైన పరిశ్రమలలో కార్మికులు ఆందోళన ప్రారంభించారు. బొంబాయి కార్మికులు తమకోరికను పరిష్కరించుకోవటానికిగాను ఒకలక్షమంది షుమారు 40 రోజులు సమ్మె చేశారు. దాని ద్వారా నాటికి 10-0-0 చొప్పున పొందగలిగారు. అహమ్మదాబాదులోకూడ ఇంతే.

ఈసందర్భములోనే నాగపూరులోని 17000 మంది బట్టలమిల్లులలోని కార్మికులు తమకుగూడా 25% యుద్ధఅలవెన్సు కావాలని తమ యజమానులను కోరారు. ఎంప్రెస్ మిల్లులోని 12000 మంది, మాడల్ మిల్సులోని 5000 మంది ఆందోళన చేసి సమ్మె చేస్తామని బెదిరించినా గవర్నరుగారి సలహామీద పనివారలు చాలకాలము ఓర్పుతో వేచియుండవల్సివచ్చింది. కార్మికుల కోరికను విచారించటానికిగాను, మధ్యవర్తి సంఘాన్ని ఒకదాన్ని ఏర్పాటు చేసింది ప్రభుత్వం. ఆసంఘంవారు ఆలోచించి ప్రతి రూపాయకు షుమారు 0-0-6 గాని 0-0-7 గాని అలవెన్సు ఇవ్వవచ్చని సిఫార్సుచేసారు. కార్మికుల కోరిక రూపాయకు 0-1-6 రాలేదు. అందుచే నాగపూరు బట్టలమిల్లు పనివారల సంఘంవారు ఆలోచించి 0-1-6 కోరికను నిరాకరించినందున జులై 3 నుండి సమ్మె చేస్తామని నోటీసు ఇచ్చారు. యీసమయంలో గవర్నమెంటు సిఫార్సు ప్రకారంకూడా ఇవ్వలేమని యజమానులు ప్రకటించారు. 17000 పనివారలు 3 తారీఖున సమ్మె చేశారు.

జులై 4 తారీఖున నాగపూరుసంఘం కార్యనిర్వాహకవర్గం సమావేశమై ఎంప్రెస్ మిల్లులో సమ్మెను ఆపుచేయుటకు నిశ్చయించారు. ఎందుచేత? ప్రభుత్వ సిఫార్సు ప్రకారము కార్మికులకు అలవెన్సు యిస్తామని తెలియపరచారు. ప్రభుత్వం వెంటనే యూనియన్ అధ్యక్షునకు యీసంగతి తెలియపరుస్తూ, సమ్మెను ఆపుచేయ వలసినదిగా కోరింది. సమ్మెను ఆపుచేయు తీర్మానంతోనే మరొక విషయంవుంది. మాడల్ మిల్సులోని వ్యవహారం 8 వ తారీఖు లోపల తేలకపోతే, ఎంప్రెస్సు మిల్సులోని పనివారిచేగూడ సానుభూతి చూపెట్టుతూ, సమ్మె చేయించుతుంది.

తీర్మానం బయటకు వచ్చేసరికి ఎంప్రెసు మిల్సును అనవసరంగా జులై 15 వరకు మూసేస్తామని, ఆరోజున అందరు పనికి రావాలని నోటీసు అంటించారు. మాడల్ మిల్సులోగూడ అంతే జరిగింది. యూనియన్ తీర్మానం ప్రకారము ఎంప్రెసు మిల్లులోని పనివారలు పనికివెళ్లారు. కాని మిల్లుమూసి వేశారు. మళ్లీ 8 తారీఖునుండి సమ్మె చేస్తారేమోనని భయంతో మూసివేశారు ఫ్యాక్టరీని.

ప్రభుత్వంమాత్రం శ్రద్ధ తీసుకొని రాయభారాలు నడపటానికి పూనుకొంది. ఈపరిస్థితుల్లో ఏర్పడటంతోనే అందరికి రాజీఅవకాశము పోయిందని తలచారు.

జులయి 5 తేదీన ఒక ప్రభుత్వ ప్రకటన యీవిధంగా ఉంది. "మొదటినుంచీ కార్మికుల తగాదాలను గురించి వివరిస్తూ, తాము చేసిన ప్రయత్నాలను ఇరుపార్టీలవారు భగ్నపరచారని, అయినా ఇరుపార్టీలు; కొంచెం జాగ్రత్తగా ఆలోచించుకొని రాజీకి అనుకూలపడితే ప్రభుత్వం ఎప్పుడు సహకారిగానుండి తగిన సహాయాన్ని చేస్తాం."

ఆరోజున షుమారు 6000 మంది పనివారలు ఎర్రజండాలతో, పాటలతో, వారికష్టాలను వివరించు అట్టలతో గవర్నరుగారి వద్దకువెళ్ళి వారి కష్టాలను పోగొట్టాలని కోరారు. అంతా శాంతంగా జరిగిపోయింది.

యూనియన్ అధ్యక్షులు రూయికరుగారు తగాదానంతను గురించి వైస్రాయిగారికి వ్రాసి వెంటనే చర్య తీసుకోవాలన్నారు. నాగపూరు పౌరమహాసభలో ప్రభుత్వంవారు తమ హామీమీద సిఫార్సులను అంగీకరింప చేయాలనియు, అట్లు నిర్బంధింపకపోవటము కార్మికులకు నష్టమనియు, కనుక వెంటనే చర్య తీసుకోవాలని తీర్మానించారు.

జులయి 12 తారీకున ఎంప్రెసు మిల్లు యజమానులు ఒక కొత్తనోటీసు తగిలించారు. దాని ప్రకారం జులయి 15 వ తేదీ అందరు తిరిగి రావాలని, మోడల్ మిల్లు పనివారలకు సానుభూతిగా సమ్మె చేయకూడదని, 30 రోజులకు జీతాలివ్వాలనే విషయము ప్రభుత్వము ఎట్లా నిర్ణయిస్తే అట్లాగే యజమానులు అంగీకరిస్తారని, పనిలోనికి వచ్చినపిదప సమ్మెకు పూనుకుంటే, అన్ని ఉపయోగాలు రద్దుచేయబడతవని ప్రకటించారు. అంతేగాక 15 వ తారీకునుండి మిల్లులోని పని పోతుందనికూడ తెలియచేశారు.

యీసంఘటనకంతకు కార్మికులే బాధ్యులనియు జులయి 14 మధ్యాహ్నంలోపల లేబరు ఆఫీసరుకు పైసరతుల నంగీకరించినట్లు వ్రాతమూలకంగా ఇస్తేతప్ప జులయి 15 న మిల్లు తెరవబడదని తెలియచేశారు.

పైవిధంగానే ఎంప్రెస్ మిల్లు పనివారలు జులయి 15 న పనిలోనికి వెళ్లినారు. మోడల్ మిల్సు వ్యవహారం అట్లాగేవుంది. అందువలన యూనియన్ కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు జులై 22 న సమావేశమై "26 వ తారీకునుండి మోడల్ మిల్సు పనివారలు శాంతంగా తమ యుద్ధ అలవెన్సు కోరికను నెరవేర్చుకొనుటకుగాను సత్యాగ్రహం ప్రారంభిస్తారు" అని తీర్మానించారు. యీతీర్మానం ప్రభుత్వానికి తెలియగానే 25 వ తేదీన యీక్రిందివిధంగా ప్రకటన చేశారు.

యూనియన్‌వారు తీర్మానించు కొన్నవిధంగా జులయి 26 నుండి సత్యాగ్రహము మొదలుపెట్టితే రాజీకివున్న అవకాశాలన్నీ రద్దయిపోతవి అసలు అవుద్యమానికి పూనటము తెలివైన పనిగాదు. మోడల్ మిల్సు యజమానులచే పనివారలకు యుద్ధఅలవెన్సు ఇప్పించటానికి ప్రభుత్వం పూనుకుంది. అవకాశం వున్నంతవరకు పనివారల తరఫున పోరాటానికి తయారే. కాని నిర్బంధంగా యజమానులపై రుద్దటానికి ప్రభుత్వానికి అధికారంలేదు. కనుక రాజీప్రయత్నాలు విఫలమయ్యేవరకు కార్మికులు తమతీర్మానాన్ని నిలుపుకొని పనిలోనికి వెళ్లిచేయుతారని విశ్వసించుచున్నాం.

—'కార్మిక బుల్లెటిను'నుండి

కళాకుంజ వార్షికోత్సవము.

పై సమాజపు ప్రథమ వార్షికోత్సవ సభ తే 4-8-1840 ది. ఆదివారము సాయంకాలము 5 గంటలకు పురమందిరమున జరుపబడెను. అధ్యక్షులు శ్రీ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డి బి. ఎ. బి. ఎల్. గారు చర్చనీయాంశము "నవ్య సాహిత్యము" శ్రీ గిడుగు వెంకటసీతాపతిపంతులు గారు ప్రధానోపన్యాసకులు శ్రీ అభినవ తిక్కన దుర్భా సుబ్రహ్మణ్యశర్మ గారు శ్రీమతి అబ్బిరెడ్డి సీతమ్మ గారు కవికోకిల దువ్వూరు రామిరెడ్డి గారు ఇతరోపన్యాసకులు సభకు శ్రీ గుమ్మపాటి యానాదిరెడ్డిగారు, రేబాల పట్టాభిరామిరెడ్డిగారు, దేవరపల్లి వెంకటకృష్ణారెడ్డిగారు, మరుపూరు కోదండరామిరెడ్డిగారు, వెల్లూరు రామానాయుడుగారు, అప్పకొల సుబ్రహ్మణ్యంగారు, వి. ఆంజనేయులు గారు, పాటూరు సుబ్బరామయ్య గారు, ఎర్రంరెడ్డి కోదండరామిరెడ్డిగారు, కేసరి సుందరరామశర్మగారు మున్నగువారలు రెండు వందలమందికి పైగా విచ్చేసిరి.

శ్రీ వరసకవి మోచర్ల రామకృష్ణయ్య గారి దైవప్రార్థనానంతరము గ్రంథాలయ ప్రధాన కార్యదర్శి సోమయాజుల వెంకట శేషయ్య గారిచే గత వార్షిక నివేదిక చదువబడెను. అధ్యక్షుల కోరికపై శ్రీ గిడుగు సీతాపతిపంతులుగారు నవ్యసాహిత్యముగూర్చి గంటకుపైగా గంభీరోపన్యాసము గావించిరి, వాఙ్మయములో శాస్త్రమునకు భిన్నమైన కావ్యనాటకాలంకారాది విజ్ఞానమే సాహిత్యమనబడుచున్నదనియు, ఈనవ్య సాహిత్యము కేవలము మనదేశమునకు మాత్రమే చెందినది కాదనియు, భావకవులలో పెక్కురు వ్యావహారిక భాషావాదులనియు, ప్రాచీనమార్గమును ధిక్కరించి, కథానికలు వ్రాయువారు నవ్యకవులనియు, యుపన్యసించిరి. పిమ్మట శ్రీ అభినవ తిక్కన దుర్భా సుబ్రహ్మణ్యశర్మ గారు గ్రాంథిక భాష రసవిస్ఫూర్తికి ప్రతికూలము గాదనియు, వ్యాకరణోల్లంఘన రూపమైన వ్యావహారికభాషను లేకోల్పుట అనవసరమనియు ముచ్చటించిరి. పిమ్మట కవికోకిల దువ్వూరు రామిరెడ్డిగారుపన్యసింప గడంగిరి. సాహిత్యము, కవిత్వము, సారస్వతము, భాష యెట్టివిగా యుండవలెనో విపులపరచిరి. భావప్రధానమై, ఛందోలక్షణబద్ధమై సర్వజనాదరణీయమై నైతికసుగుణమై యెయ్యది ప్రకాశింపగలదో అయ్యదియే నవ్యసాహిత్యమని మృదుమధురముగ మాట్లాడిరి. ఆనంతరము శ్రీమతి అబ్బిరెడ్డి సీతమ్మగారు కొన్ని నవ్యగేయములను శ్రావ్యముగ చదివి సభ్యుల నానందపరవశుల గావించిరి.

అంత్యోపన్యాసమందు అధ్యక్షులు తమ పదవిని సార్థకము చేసికొనిరి. గ్రామ్య గ్రాంథిక వాదుల నిరుపురను సమరసపరచి రాజీచేసి ఆంధ్రమాతకు సేవ చేయుట తమ తలంపనిరి. అందులకు పండితులు పూనుకొనవలెననిరి. సామాన్య జనులకుగూడ నర్థమగునట్లు, ప్రాచీన భాషలో వ్రాయ ననువగుమంత గ్రామ్యమను మిషతో భాషను చెలవమొనర్చుట తగదని నుడివిరి. కార్యదర్శి యస్. వెంకట శేషయ్యగారి వందన సమర్పణముతో సభ ముగింపబడెను.

ఇది నిజమేనా?

బోగోలులో సివిక్ గార్డులో మెంబర్లుగా చేర్పించుటకు ప్రభుత్వమువారు ఉత్తర్వు చేయించారని వింటున్నాము. అయితే మెంబర్లుగా చేరుటకిష్టపడనివారిని బలవంతపరచి చేర్పించమని బోగోలు అవుట్‌పోస్టు హెడ్‌కానిస్టేబిల్ గారికేమైనా ఉత్తర్వులున్నవా? అట్టి చర్యల వలన ప్రభుత్వముపై ప్రజలకసంతృప్తి కలుగుటకు హెడ్‌కానిస్టేబిలే కారణమగును. కనుక యీ విషయంను ప్రభుత్వమువారు గుర్తించి యీలాంటి చర్యలు జరుగకుండ జాగ్రత్తపడవలసిన బాధ్యత వారిపైనున్నది.

★

కావలితాలూకా అసిస్టెంట్ కమర్షియల్ టాక్సు ఆఫీసరు బోగోలుకువెళ్ళి ప్రతి వ్యాపారస్తుని వద్దనుండి యుద్ధ ఫండుకుగాను చందాలు వసూలుచేయుచు అందులో నొకవర్తకుని పిలచి నీవు రు 30 లు యివ్వవలెను అనగా అతను రు 10 లకంటె ఎక్కువ యివ్వజాలననగా నీ అంగడి లూటు చేయిస్తానన్నారటనే. యీలాంటి ప్రభుత్వోద్యోగుల చర్యలవలన ప్రభుత్వమునకు ఎట్టిహాని కలిగించుచున్నారో పైఆఫీసర్లు పెంపలుకడనే గమనించి సర్దుబాటు చేసుకుంటే మంచిదని నా అభిప్రాయం.

—ఒకవిలేకరి.

ఆస్ట్రియామంత్రుల దుర్మరణము.

ఆస్ట్రియామంత్రులు ముగ్గురు ప్రయాణంచేస్తూవుండగా విమానం ఆకస్మాత్తుగా కూలిపోయి, మంత్రులు మరణించినారు.

నెం 579 'వీర్యస్తంభన'

సీసా 1 కి తపాలా ప్యాకింగుచార్జిసహా 1-8-0 దేహమునకు చల్లదనము, వీర్యము గట్టిగాను, నరములకుబలము, తేజశక్తి, పురుషత్వముమగలిగి అపరిమిత భోగశక్తినిచ్చి, ఎంతటి మదాంధురాలైనను, తనవశము చేసుకొనుటకు యిదే సమయం ముందుగా రు 1-8-0. పంపవలెను

రఘుపతిఫార్మసీ నెం 7 బీటు నెల్లూరు.

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు

గుండాల పేరారెడ్డి

చిన్నబజారు - నెల్లూరు.

నమ్మకమగు బంగారు, వెండి నగల వర్తకులు.

మీకు కావలసిన నగలు సిద్ధముగా తయారు చేయబడియున్నవి. లేనివి ఆర్డరుయిస్తే వెంటనేచేసి యివ్వబడును

పుస్తకాలేగాదు షాపుసామానులు గూడ

మావద్ద అన్నిరకముల స్కూలుపుస్తకములేగాక షాపు సామానులు

బటన్సు, బ్లేడ్సు, బెల్టులు, సంచులు, సబ్బులు, క్లిప్పులు, ఫౌంటెన్ పెన్నులు, పాళీలు, మనిపర్సులు, ఫైల్సు, హోల్డర్సు బేటరీలైట్సు, రిబ్బన్సు, గొడుగులు, అట్టలు, అన్నిరకముల ఆటవస్తువులు, అందమగు బొమ్మలు, కంటిఅద్దములు, అద్దములు, యివి, యువనేల షాపు సామానులన్నియు మావద్ద సరసమైన వెలలకు దొరకును. అన్నిరకములు టోకుధరలకే విక్రయించబడును. ఒకమారు మావద్ద కొన్నచో మా నమ్మకము మీకు తెలియును.

కృష్ణా అండ్ కో., బజారు, నెల్లూరు.

జి. సుబ్బారావు, ప్రొప్రైటరు.

సెప్టెంబరు 27 విడుదల

ఇందిర- భర్తను ప్రేమించింది. సేవించింది. కనుకనే ఆమె ప్రేమ ఫలించింది-

లీల- భర్తను ప్రేమించింది. కాని, సేవించలేదు- అందుచేతనే ఆమె ప్రేమ భగ్నమయింది-

ప్రేమ — సేవ

రెండూ ఎడబాయరాని పవిత్ర ధర్మాలు. వేరుపరిస్తే పావిత్ర్యం చెడుతుంది. ఈమహత్తర సూత్రాన్ని నిరూపించేదే

'ఇల్లాలు'

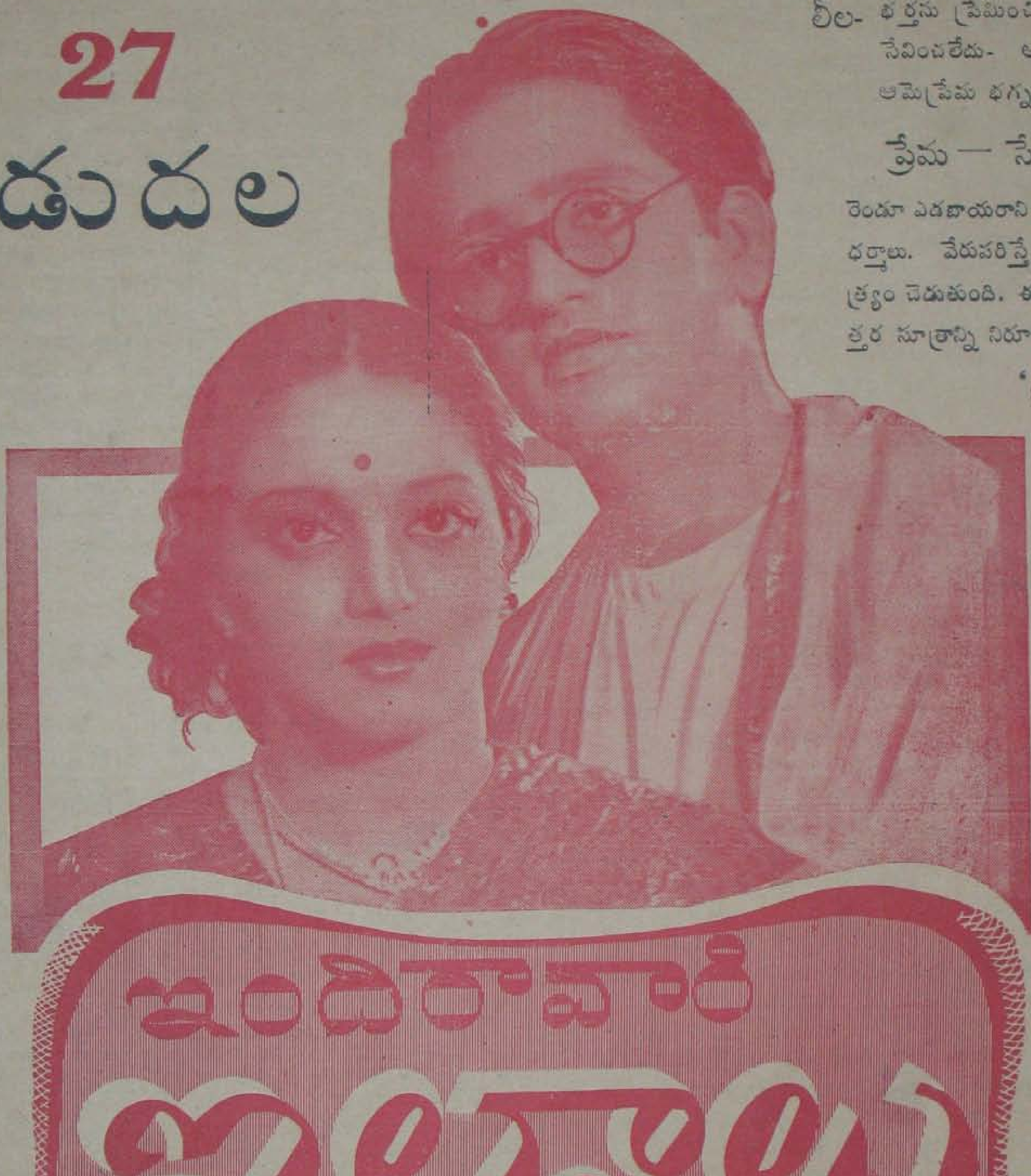

ఇందిరావారి

ఇల్లాలు

డైరెక్షన్: రామబ్రహ్మం

శ్రీ కాంచనమాల- రాజ్యం- బాలసరస్వతి- ఉమామహేశ్వరరావు,
రాజేశ్వరరావు- సీతాపతిరావు- సూరిబాబు- రాఘవన్ నటించిన మేటి చిత్రం

Sole Distributors:
Saraswati Talkies Ltd.,
BEZWADA.

Branch-
GANDHINAGAR,
BENGLORE-

Printer, Publisher, and Editor: N. V. Ramanayudu, Zamin Ryot Power Press, 169 Danduvari St. Nellore.